

RAKENTAJA

AKL Posti Oy

Perjantai 15.11.2019 **11**

8 Maakokous toimi lähtö-
laukauksena Rakennusliiton
ensi vuoden tes-tavoitteille.

14 Vuokratyöyritysten luottamus-
miehet vaativat parempaa
kohtelua työmailla.

20 Digitaalisuus hiipii asfaltti-
töihin. Se tuo uudenlaista
tehokkuutta tientekoon.

Onko Singapore rikkaiden Shangri-La?

Demokratia on taloudellisen eliitin mielestä turhan kankea systeemi.

Teksti: Jukka Nissinen Kuva: Kimmo Brandt

”Meillä työskentelevällä timpurillahan voi olla ihan samankokoinen asunto, sama auto, samalla paikalla oleva mökki. Tämä on aika pieniä nämä erot sitten kuitenkin suomalaisessa yhteiskunnassa.”

Näin toteaa Suomen rikkaimpaan promilleen kuuluva rakennusliikkeen johtaja **Anu Kantolan** ja **Hanna Kuuselan** *Huipputuloiiset*-kirjassa, joka pohjautuu tutkijakaksikon tekemiin haastatteluihin. Haastateltavat edustivat Suomen rikkainta promillea eli 5000 eniten verotettavaa ansio- ja pääomatuloa vuosina 2007–2016 saanutta ihmistä. Tutkijat haastattelivat tutkimusta varten 90 henkilöä. Tutkimus on osa Kansalaisuuden kuulut ja kuplat -tutkimushanketta.

Haastattelujen perusteella löytyi 3 erilaista rikkaiden kulttuuria: perijät, yritysjohtajat ja yrittäjät. Tutkijoiden suuri yllätys oli se, kuinka pessimistisesti rikkaat suhtautuvat suomalaiseen yhteiskuntaan.

– Miten vauraimmat ja parhaiten menestyneet suomalaiset suhtautuvat niin synkästi yhteiskuntaan, Kantola kysyy.

Sama yhteiskunta on auttanut heitä luomaan vaurautensa, kouluttanut heille osaavaa työvoimaa ja antanut sen päälle ilmaisen akateemisen koulutuksen.

– Se voi olla yleisempikin ajatus, että suomalaisen hyvinvointivaltion kulta-aika on ohi ja edessä on vain alamäkeä. Hyvätuloiset katsovat tulevaisuuteen ja näkevät, että suomalaisesta mallista ei voi pitää kiinni, Kuusela sanoo.

Rikkaille kaikki verotus on pahasta.

– Eliitin veroprosentti on 34, mutta he eivät enää halua maksaa veroja. Ihmettelen tätä, sillä en itse kannan päivittäin huolta veroprosentista, vaikka tulotasoni on huomattavasti matalampi, Kantola vertaa. Verotuksen ja tulontasauksen ansiosta sosiaalinen liikkuvuus on ollut suurta ja ne ovat luoneet taiteellisen dynamiikkaa.

– Suomi on ollut loistava menestystarina toisen maailmansodan jälkeen. Olemme olleet joustava kansakunta, joka ponnahti maatalousvaltaisesta yhteiskunnasta tietoteolliseksi yhteiskunnaksi. Rikkaat eivät nähneet tätä hienoa tarinaa. Se on hyvin huolestuttava piirre, koska he ovat hyvin vaikutusvaltaisia, Kantola sanoo.

Vuorineuvosten metsästysporukka

Rikkaille Suomi on kerho, jossa kaikki tuntevat toisensa.

– Kysymme sitä suoraan ja ylivoimaisen enemmistön mielestä Suomi on kerho, Anu Kantola kertoo.

Kerhoja on useampia, mutta yritysmaailmassa ylimpänä on vuorineuvosten metsästysseurue, joka tekee kovimmat taloudelliset päätökset Suomessa.

– Tähän raskaaseen sarjaan kuuluu 10–20 päättäjä. Metsästyksessä kysyttäessä haastateltavat puhuivat luottamuksesta, joka syntyy erätulilla. Siellä nähdään voiko kaveriin luottaa, jos tulee asiaa, Kantola sanoo.

– Metsästys on keskeinen, mutta hieman myyminen verkostotumistapa. Jotkut halusivat haastaa tämän vanhan tavan ja klubin toimintatavat, Hanna Kuusela jatkaa.

Haastajia löytyi etenkin nuoremmassa polvessa. Yritysjohtajat painottivat erityisesti urheilua, suosikkilajeja olivat triathlon ja golf.

– Yritysjohtajat vertasivat itseään huippu-urheilijoihin. Elämä on hyvin kurinalaista ja he menevät koko ajan ylikunnon rajalla, Kantola kuvaa.

Demokratia toimii liian hitaasti

– Valtiota ja julkista sektoria tarkastellaan suoraan yritysmaailmasta lähtöisin olevien näkemysten kautta. He ihmettelevät, miksi sellaisia asioita vatvotaan, jotka voisi ratkaista hetkessä lounaspalaverin yhteydessä, Hanna Kuusela toteaa.

Koko yhteiskuntaa koskevien päätösten teko on hitaampaa kuin yhden yrityksen investoinneista päättäminen. Kuuselan mukaan vahvan johtajan ja valistuneen diktaattorin kaipuu oli yllättävän vahvaa.

– Aasialaiskasvoinen markkinatalous houkuttelee taloudellisesta näkökulmasta. Lyhyellä tähtäimellä demokratiaa rajoittava keskusjohtoinen järjestelmä voi olla taloudellisen kasvun kannalta hyvä. Pysykö sellainen yhteiskunta pitkään kasassa, Kuusela kysyy.

Suomen rikkaimmilla on suora yhteys poliittisiin päättäjiin. Jos he haluavat keskustella ajankohdaisista aiheista ministerin kanssa, poliitikolta löytyy varmasti aikaa siihen. Varmuuden vuoksi rikkaat ovat miehittäneet elinkeinoelämän keskusjärjestöjen hallitukset, joiden hallituspaikoista he ovat saaneet lähes puolet.

– Tästä syntyy kaksijakoinen kuva: poliittista järjestelmää ja demokratiaa arvosteltiin paljon, mutta omia vaikutusmahdollisuuksia kuvattiin tiiviiksi ja luontevaksi osaksi omaa toimintaa, Kuusela sanoo.

– Keskeisissä etujärjestöissä, kuten EK:ssa eliitin osuus hallituspaikoista nousee lähes 70 prosenttiin.

Eräs syy tähän voi olla se, että ay-liike on rikkaiden eliitin ykkösvihollinen. Keskitetyt palkkaratkaisut ovat suoraan helvetistä ja kolmikantainen edunvalvonta pitää ampua kuun pimeälle puolelle. Tutkijoiden mukaan eliitin sisällä on kuitenkin säröjä tässä asiassa.

– Haastateltavissamme oli paljon sellaisia, jotka eivät toimineet kovin työvoimavaltaisella toimialalla. EK:n keskittyminen palkankorotuksiin koettiin vanhentuneeksi ajatteluksi, Kuusela sanoo.

Uraurtavaa eliittien tutkimusta

Erityisesti yritysten omistajat ja suurituloiset eläkeläiset ovat julkisuudessa uhkailleet pääoman masapakoa Suomesta. Tutkimuksen mukaan tämä on enemmän uhoa kuin käytännön toimintaa.

– Pääkonttoreita ei ole kovin montaa täältä lähtenyt ja lähtöpäätökset on tehty muilla perusteilla kuin veroprosentin suuruudella, Anu Kantola toteaa.

– Ajattelumalleja kyllä lainataan amerikkalaisesta ajattelusta. Perijöillä oli kansainvälinen malli monisukupolvisesta dynastisesta omistajuudesta, Hanna Kuusela valottaa.

Vuonna 1997 perustettu Perheyrittäjien liitto ajaa aktiivisesti rikkaiden sukuyhtiöiden verohelpotuksia Suomessa ja verkottuu myös kansainvälisesti. Ulkomailta haetaan oppia pitempään toimineiden perheyrittäjien onnistuneista varainsiirto-operaatioista.

Eliittejä on tutkittu hyvin vähän. Yhteiskuntatutkijoita löytää helpommin itähelsinkiläisestä lähiöstä kuin Kauniaisten Grani-kauppakeskuksesta. Osittain tästä syystä *Huipputuloiiset*-kirja aiheutti jo ennen julkistusta melkoisen mediakohun.

– Suomessa eliitti on ehkä tottunut yritystalouden ja liike-elämän tutkimukseen, Kuusela mieltii.

Haastateltaville taattiin täysi lähdesuoja, mikä osaltaan helpotti omien mielipiteiden esilletuomista. Suomalainen eliitti ei halua näkyä julkisuudessa. Monet haastateltavat korostivat kuinka tavallista elämää he elävät.

– Meidän tehtävämme on kertoa helppotajuisesti suomalaisen yhteiskunnan muutoksesta. Tämä ei voi olla vain akateemista harrastelua, Kantola muistuttaa.

– Viime vuosikymmeninä yhteiskunnat ovat epätasa-arvoistuneet ja etenkin huippueliitti on alkanut elää omaa elämäänsä. Suomessa on ollut samanlaisia merkkejä 1990-luvulta lähtien. ■

Postilla ei ole mitään häpyä – eikä järkeä

TÄLLÄ Rakentajan ilmestymisviikolla posti ei kulje. Syyinä siihen on postilaisten lakko, jolla työntekijät vastaavat oikeutetusti työnantajan päätökseen halpuuttaa työvoimaa. Palkkadumppauksella saataisiin aikaan lisää työssäkäyviä köyhiä, jotka joutuisivat hakemaan sossun luukulta lisäapua taloudelliseen pärjäämiseensä. Sen maksaisivat veronmaksajat.

Postilla on ollut tämän vuoden aikana ”lieviä” laatuongelmia, jotka Postin mukaan johtuvat muun muassa työntekijäpulaista. Mitenköhän hyvin työntekijäpulaan auttaa työehtojen polkeminen? Firman työnantajamielikuvaa alkaa olla sitä luokkaa, että itse en lähettäisi nuoria sinne kesätöihin, kuten on-

nellisella 1990-luvulla vielä oli tapana.

Postin kulku kuuluu yhteiskunnan olennaisiin toimintoihin. Postilaissa sanotaan, että lain tarkoitus on turvata postipalveluiden ja erityisesti yleispalvelun saatavuus tasapuolisin ehdoin koko maassa. Miten tähän tarkoitukseen sopi Postin muuttaminen yritykseksi? Huonosti sekä yrityksen että yhteiskunnan kannalta.

Valtio omistaa joko suoraan tai Valtion kehitys-yhtiö Vake Oy:n kautta koko Postin. Valtiolla olisi siis täysi mahdollisuus toteuttaa haluamallaan tavalla joko vastuullisempaa yritystoimintaa – johon työehtojen polkeminen ei istu kovin tyylikkäästi – tai

eriyttää Postin välttämättömien palvelujen tuottaminen liiketoiminnoista. Tällöin Postin oleelliset toiminnot voitaisiin tuottaa järkevasti verovaroin ja liiketoimintapuoli saisi toimia markkinoilla ilman valtakunnallisten palveluvelvoitteiden kivirekeä.

Niin tai näin, jos tämä sosiaalinen dumppaus menee läpi, voimme varmasti odottaa tulevaisuudessa uusia avauksia sekä yrityksiltä että valtion liikelaitoksilta. Turun kaupungin omistama, muun muassa ateria- ja siivouspalveluja kouluille ja päiväkodeille tuottava Arkea on jo tehnyt oman avauksensa päätämällä vaihtaa työehtosopimuksensa halvempiin.

Hyi häpeä. ■

Varken skam eller vett hos Posti

DENNA VECKA, då Rakentaja utkommer, fungerar inte posten. Orsaken är de postanställdas strejk, som arbetstagarna med rätta tagit till mot arbetsgivarens beslut att sänka priset på arbetskraften. Med lönedumplingen skulle man få fler arbetande fattiga, som blir tvungna att söka stöd via socialen för att klara sig ekonomiskt. Och det är skattebetalarna som betalar det stödet.

Posten har i år haft ”lindriga” kvalitetsproblem, som Posti anser att bland annat beror på brist på arbetskraft. Hur manne arbetskraftsbristen upphjälps genom att dumpa anställningsvillkoren? Firmans arbetsgivarimage börjar vara av den klassen att jag inte skulle skicka några ungdomar dit på sommarjobb,

vilket fortfarande var sed på 1990-talet.

En fungerande post är en väsentlig samhällsverk-samhet. I postlagen sägs att dess syfte är att säkerställa att posttjänster och i synnerhet samhälls-somfattande tjänster finns att tillgå på rättvisa villkor i hela landet. Hur passar detta syfte med att ändra Posti till ett bolag? Dåligt för både företagets och samhälllets del.

Staten äger antingen direkt eller via Statens utvecklingsbolag Vake Oy hela Posti. Staten har alltså full möjlighet att på det sätt den önskar driva en mer ansvarsfull företagsverksamhet – där dumpning av arbetsvillkoren inte riktigt ger några stilpoäng – eller separera Postis nödvändiga tjänster från affärsverk-

samheten. På det sättet kunde postens väsentliga tjänster produceras vettigt med skattemedel och affärsverksamhetssidan skulle fungera på marknaden utan att släpa på den barlast de samhälls-somfattande tjänsterna utgör.

Hur som helst, om denna sociala dumpning går igenom, kan vi säkert i framtiden vänta oss nya öppningar av såväl företag som statliga affärsverk. Det av Åbo stad ägda företaget Arkia, som bland annat producerar måltids- och städtjänster till skolor och daghem, har redan gjort det genom att besluta byta kollektivavtalen till billigare.

Fy skäms! ■

Puheenjohtajalta

Haalarit kuuluvat työpaikalle

HYVÄ ja järkevä tapa on, että haalarit kuuluvat työmaalle. Kotoa työmaalle ja työmaalta kortteeriin kuljetaan omissa vaatteissa. Sosiaalitulojen kaapit ovat edelleen olemassa haalareita ja siviilivaatteita varten. Kaikilla on oikeus vaatteiden säilytystilaan. Kaapit ovat varsin pienet, eikä omia vaatteita saa oikein pidettyä erillään haalareista. Kaappitilaa pitää saada lisää.

Uudeksi normaalitilaksi on muodostunut, että yhä useammat ihmiset kulkevat työmatkansa haalareissa. Aamun ja illan metrot ja bussit kertovat enemmän kuin tuhat sanaa. Tulee mieltineeksi, että kysymys on alan alennustilasta. Eikö edes kaappitilaa ole järjestetty?

Pinta-ajattelulla asia ei tunnu kovin tärkeältä, mutta kysymys on vakavasta asiasta. Tässä pieni kurkistus teemaan. Samalla tulee hieman tavoitteita alan työympäristötyölle.

Kvartsipöly, rakentajien ikuinen seuralainen, on vaarallinen, normipitoisuuksina syöpävaarallinen pöly. Fibroosi ei ole sen ainoa mahdollinen seuraus. Kvartsipölyn määrä ja työpaikan pölyn sisältö voidaan luotettavasti selvittää vain mittaamalla. Työpaikkojen arkeen on siis saatava työhygieniset mit-

taukset, joilla pölyjen ja kemikaalien pitoisuuksia seurataan.

Työmaat on suunniteltava ja toteutettava niin, että rakentajat suojavaatteineen ovat pölyn kanssa mahdollisimman vähän tekemisissä. Työtapoja on kehitettävä ja työkalut on nyt viimein uusittava. Pölyn leviämisen estoon tarvitaan kohdepoistolla varustettuja työvälineitä ja pölyävät työt on osastoitava. Työpaikkojen ilmaa tulee pystyä puhdistamaan myös koneellisesti.

Työpaikkojen järjestelyillä, jotka kieltämättä maksavat, altistus kvartsipölylle saadaan raja-arvojen alapuolelle. Se on aivan mahdollista.

Puupöly on myös vaarallinen aine keuhkoissa. Se löytyy vaarallisten aineiden listalta. Vuosikautia on EU:ta myöten väännetty puupölyn haitallisen pitoisuuden raja-arvosta. Tämä ei tietenkään vähennä puupölyn vaarallisuutta, joka on vastaansanomattomasti tutkittu asia. Puupölyäkään ei kannata viedä kotiin.

Asbestia on edelleenkin saneerausmestoilla. Arkinen kokemuksemme kertoo, että asia ei ole vielä hallinnassa. Jotkut kehtaavat väittää asbestitöitä liian kalliiksi. Tiedämme, että tästä samasta perus-

teesta lähtee työn teettäminen ilman asianmukaisia järjestelyjä ja suojavaatteita.

Työntekijät ovat työpaikoilla tekemisissä myös kemikaalien kanssa. Siksi työntekijällä on oltava taroituksenmukaiset suojavaatteet, käsineet ja muut suojaimet.

Haalarit on siis voitava säilyttää työmaalla. Kaappitilaa on oltava riittävästi niiden pitämiseen erillään siviilivaatteista. Ei haalareissa pidä mennä myöskään sen kummemmin julkisiin kuin yksityisiin kulkuvälineisiin. Haalareissa ei pidä lampsia kotiin eikä niitä pidä pestä kotona.

Tietenkin sosiaalitulojen on oltava siistit, mistä työpaikalla tulee ottaa vastuu.

Tämä ei ole haavekuva, vaan järjen vaatimus. Kaikilla on oikeus terveelliseen työympäristöön. ■

Matti Harjuniemi
puheenjohtaja

KUUKAUDEN KUVA Paikka: Tuupovaara
Aika: Lokakuu 2019
Kuvaaja: Jukka Nissinen

Mitä? Ari Vatasen kotipitäjässä lunta ja soraa saa pölyyttää sydämensä kyllyydestä aurasaikoja lukuun ottamatta.

RAKENTAJA

Julkaisija

Rakennusliitto ry

Päätoimittaja

Johanna Hellsten

Toimitussihteeri

Jukka Nissinen

Viestintäpäällikkö

Janne Mäkinen

Taitto

Aste Helsinki Oy

Toimituksen sihteeri

Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite

Siltasaarencatu 4, Helsinki

Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki

Puhelin, vaihde 020 774 003

Toimituksen s-postiosoitteet:

etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Osoitteenmuutokset:

asiakirjat@rakennusliitto.fi

Kaupalliset ilmoitukset

Tietotalli Oy/Jyväskylä

Heidi Andersson

Puhelin: 050 528 7770

Sähköposti: heidi.andersson@tietotalli.fi

Aineistojen toimitusosoite:

heidi.andersson@tietotalli.fi

Tilauhinta

12 kk 30 €

Painopaikka

Sanomapaino, Sanomala Oy

Helsinki 2019

ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 13.12.2019

Tähän numeroon tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään perjantaina 29.11.2019.

2019

Numero	Aineistopv.	Ilmestyy
12	29.11.	13.12.

2020

Numero	Aineistopv.	Ilmestyy
1	3.1.	31.1.
2	14.2.	13.3.
3	27.3.	24.4.
4	15.5.	12.6.
5	17.7.	14.8.
6	28.8.	25.9.
7	9.10.	6.11.
8	13.11.	12.12.

Lehden ilmestymispäivä on **perjantai**.

Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on **kaksi viikkoa** ennen lehden ilmestymistä.

Toimitusosoite:

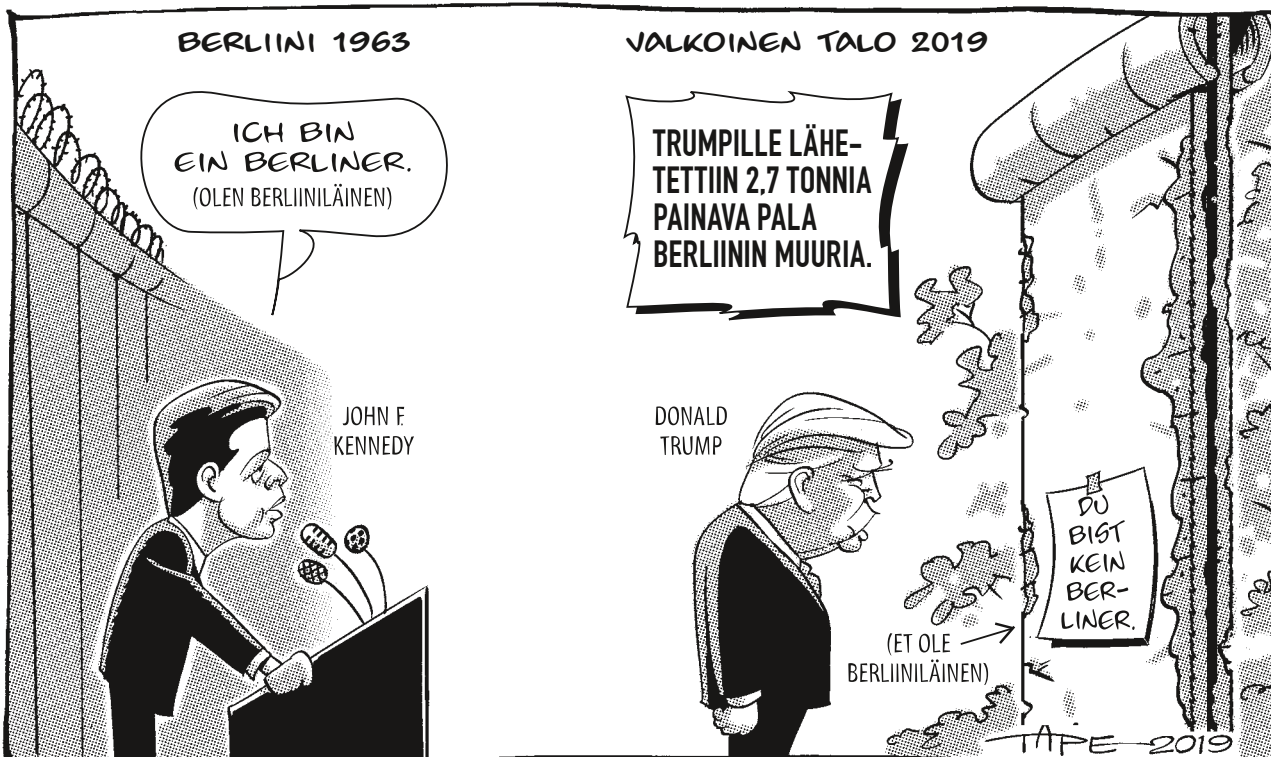
Rakentaja-lehti

PL 307, 00531 Helsinki

ilmoitukset@rakennusliitto.fi

Ilmoituksia ei oteta puhelimitse vastaan!

Kannen kuva: Jukka Nissinen

Uutiset

Rakennusliitto sai Vuoden Asukastoimija -tunnustuksen

ASUKASLIITTO ry palkitsi Rakennusliiton Vuoden asukastoimijana. Tunnustuksen perusteena on Rakennusliiton työmaiden valvomiseksi ja asukkaiden asumistason ja -turvallisuuden parantamiseksi tekemä työ.

- Tausta valinnalle on se, että neuvonnassamme tulee yhä selkeämmin esille olosuhteet, joissa lepsu valvonta ja puutteellinen hankintamoraali aiheuttavat yksittäisille osakkaille ja asukkaille harmejä ja taloudellisia menetyksiä, Asukasliitto perustelee.

Asukasliiton mukaan rakentamisen ongelmat näkyvät asukkaille erityisesti asuntojen päivityskorjauksissa, joissa asukkaat eivät siirry väistöasuntoihin.

Perusteluissa nostettiin esiin myös Rakennusliiton toukokuisen liittokokouksen Työtä ja turvaa -asiakirja. Asukasliitto toteaa, että asiakirjaan on ansiokkaasti kirjattu Rakennusliiton mahdollisuuksia parantaa omaa toi-

mintaansa ja samalla myös asukkaiden asumistasoa ja -turvallisuutta.

Asukasliitto on valtakunnallinen asumisalan toimija joka edustaa vuokra-, omistus-, osaomistus- ja asumisoikeusasukkaita. Vuoden asukastoimija -tunnustus jaettiin jo 40. kerran Asukasliiton valtakunnallisessa asumisalan seminaarissa Jyväskylässä. Tunnustuksen luovutti Rakennusliiton viestintäpäällikölle **Janne Mäki-selle** Asukasliitto ry:n puheenjohtaja **Hans Duncker**. ■

Ylimääräinen liittokokous ensi toukokuussa

RAKENNUSLIITON hallitus päätti perjantaisessa kokouksessaan kutsua koolle ylimääräisen liittokokouksen toukokuussa 2020. Liiton hallituksen mukaan ylimääräisellä kokouksella mahdollistetaan liiton jäsenten kannalta positiivisia muutoksia.

Viime kevään liittokokouksessa nousi esille useita hyviä aloitteita, joita ei kuitenkaan sääntöjen mukaan voinut päättää samassa kokouksessa. Myös nopeasti muuttuva tilanne työmarkkinoilla puoltaa asioiden käsitteilyn vauhdittamista.

- Esiin nousee ainakin liiton jäsenyyteen ja jäsenmaksuun liittyviä mahdollisia sääntömuutoksia. Tavoitteena on varmistaa se, että liitto voi toimia tulevaisuudessa suomalaisen rakennusalan ammattilaisten edunvalvojana parhaalla mahdollisella tavalla, liiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemi** sanoo.

Ylimääräinen liittokokous käydään

samoilla kokousedustajilla kuin keväen 2019 liittokokous. Kokouksen asialistalle nousevia kysymyksiä käsitellään talven ja kevään aikana Rakennusliiton aluejärjestöissä ja ammattiosastoissa.

Rakennusliiton hallituksen päätös julkistettiin lauantaina Vantaalla, jossa on koolla noin 400 liiton aktiivista maakohtaisessa, asettamassa Rakennusliitto ry:n tes-tavoitteita seuraavalle kierrokselle. Rakennusalan sopimukset ovat voimassa huhtikuun loppuun 2020. ■

OLISKO AIKA ALOITTA UUSI TYÖSUHDE?

barona.fi

barona

eAsiointiin pankkitunnuksilla 20.11.2019 alkaen

RAKENNUSLIITON ja Rakennusalan työttömyyskassan verkkopalvelu päivitetään vastaamaan EU:n tiukentuneita tietoturva-vaatimuksia. eAsiointissa otetaan käyttöön vahva sähköinen tunnistautuminen. Useille vahva tunnistautuminen on ennestään tuttu esimerkiksi Oma Vero -palvelusta.

Muutoksella varmistetaan Rakennusliiton jäsenten turvallinen asiointi liiton ja kassan eAsiointi-palvelussa, Rakennusalan työttömyyskassan kehityspäällikkö **Jere Ketola** kertoo.

Kirjautuminen eAsiointiin onnistuu 20.11.2019 alkaen kaikkien pank-

kien verkkotunnuksilla sekä teleoperaattoreiden mobiilivarmenteilla (Telia, DNA, Elisa ym.).

Tällä hetkellä jäsenet ovat kirjautuneet eAsiointiin käyttäjätunnuksella ja salasanan turvin.

Muutos helpottaa eAsiointin käyttöä. Pankkitunnusten tai mobiilivarmenteiden käyttö on kaikille tuttua. Tunnistuspalveluiden vaatimuksesta säädetään laissa, joten muutos eAsiointin kirjautumistapaan on välttämätön, Rakennusliiton jäsenpalvelupäällikkö **Tuula Hyötynen** toteaa. ■

SELEKTA

Meiltä myös ammattipätevyys- ja korttikoulutukset!

RAKENNUSALA

LOGISTIIKKA

TEOLLISUUS

HAEMME TYÖNTEKIJÖITÄ!

WWW.SELEKTA.FI

-Helsinki -Vaasa -Lappeenranta
-Seinäjoki -Turku -Rovaniemi
-Kuopio -Jyväskylä -Oulu
-Tampere

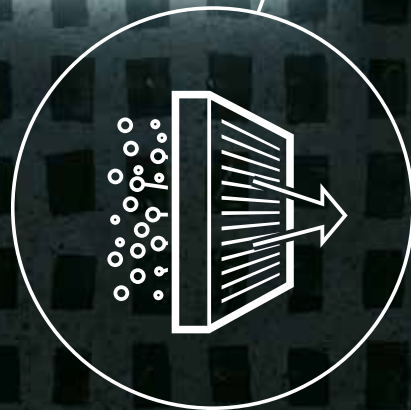
Soita: 020 33 4000

■ GEBERIT

GEBERIT DUOFRESH -HAJUNPOISTOMODUULI

TEKNIKAN JA DESIGNIN YHDISTÄMINEN TUOTTAA LISÄARVOA

KNOW
HOW
INSTALLED

Geberit DuoFresh -hajunpoistomoduuli yhdistää teknisen tietotaitomme seinän sisäpuolella seinän ulkopuoliseen designiin. Moduuli voidaan yhdistää helposti jo olemassa olevaan Geberit-seinä-wc:n huuhtelupainikkeeseen. Geberit DuoFresh -hajunpoistomoduuli ei tuota pelkästään raikasta ilmaa asiakkaillesi, vaan se tuottaa myös lisäarvoa. **Viihtyisemmän kylpyhuoneen puolesta.**

www.geberit.fi/duofresh

Maakokous keräsi lähes 400 liiton aktiivia ympäri Suomea ja kaikilta sopimusaloilta.

Rakennusliiton maakokous 2019

Puheenjohtaja Matti Harjuniemi: Sopimushoppailusta eroon isommilla liitoilla

Teksti: Johanna Hellsten
Kuvat: Jukka Nissinen

Lähes 400 Rakennusliiton luottamushenkilöä ja aktiivia koontui marraskuun alussa Vantaalle keskustelemaan tulevasta työehtosopimuskierrroksesta. Liiton sopimukset ovat katkolla vapuaattona 2020. Maakokous on Rakennusliiton tärkeimpiä tapahtumia, sillä siellä luodaan liiton linjoja liittokokousten välissä.

– Tämä on kiintoisa paikka. Kaikki tes-kierroksethan ovat olleet erilaisia. Nyt julkisuudessa ajatellaan, että am-

mattiliitot olisivat jotenkin toisiaan vastaan. Se johtuu työehtoshoppailusta. Tässä tilanteessa liittojen tulee tukea toisiaan eikä riidellä keskenään. Esimerkiksi Posti- ja Logistiikka-alan Unionin tilanne on huolestuttava ja Rakennusliitto ry:n hallitus onkin esittänyt tukensa heille erittäin vaikeassa tilanteessa, jossa työnantaja pyrkii määrätietoisesti heikentämään jo ennestään pienipalkkaisten työntekijöidensä asemaa, liiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemi** totesi.

Harjuniemen mukaan liittojen tulisi sopia keskenään, että yhden alan työt ovat kaikki yhden ainoan tes-sopimuksen alla.

– Ammattiliittojen ei kannata nokitella keskenään sopimusasioissa, vaan pitää aina johtotähtenä työntekijöiden parasta ja ratkaista asiat sen perusteella. Muutoksia ei tule pelätä ja liittojen rakenteita on uskallettava uudistaa. Meidän täytyy vähentää liittojen ja sopimusten määrää, jotta ihmisillä olisi turvatumpi olo, Harjuniemi muistutti.

Ylimääräinen liittokokous

Liiton hallitus on kokouksessaan 1.11.2019 päättänyt kutsua koolle ylimääräisen liittokokouksen toukokuulle 2020 sääntömuutosten vuoksi.

– Toukokuun liittokokouksessa jäi

monia hyviä asioita kesken. Liiton hallituksen mukaan sääntöihin tarvitaan joustoa ja nykyaikaistamista, Harjuniemi totesi.

Ylimääräiselle liittokokoukselle tulee mietittäväksi muun muassa se, onko jäsenmaksujärjestelmä mielekäs. Nykyisin työnantajat tilittävät prosenttiperusteisen maksun liitolle.

– Olisi myös pohdittava, onko nykyisin työttömyyskorvauksesta perittävä jäsenmaksu tarkoituksenmukainen, Harjuniemi pohti.

Harjuniemen mukaan pitäisi myös miettiä, miten varmistetaan jokaisen osaston mahdollisuus lähettää oma edustajansa maakokouksiin.

– Myös niin sanottujen kevytyrittäjien asemaa ja mahdollista jäsenyyttä liitossa pitäisi pohtia. Millä tavalla voisimme auttaa heitä?

Tympeä kiky

– Teollisuusliitto käy parhaillaan omia neuvotteluitaan. Siellä ei ole työnantajan puolelta hirveästi tarjolla pöydässä. Työnantajapuolen vaatimukset ovat kovia. Kiky on tämän työehtokierroksen tympein asia, Harjuniemi sanoi.

Kikyyn mukaan lähteneet liitot yrittävät nyt päästä kiky-päivistä eroon ja työnantajapuoli laskee tunneille korkeaa hintaa.

– Me olimme silloin oikeassa; talkootyö ei tuo lisää kilpailukykyä. Teimme silloin nopean ratkaisun ja väitän, että teimme oikein. Useimmilla meidän aloillamme se olisi ollut ihan mieletonä. Vaatimattoman tasoisen johtamisen ja organisoinnin takia työmailla hukataan työaikaa. Siihen eivät talkootyöt auta.

Harjuniemen mukaan kikyn keskeinen sisältö oli sosiaaliturvamaksujen siirtäminen työnantajilta työntekijöille.

– Työntekijöiden maksutaakka nousi, työnantajien laski. Tämä koski meitäkin.

Harjuniemi muistutti, että Teollisuusliitto tarvitsee neuvotteluissaan muiden liittojen tuen.

– Se on voimakas liitto, eikä syksyllä varmaan tarvita tukitoimia. Vuoden vaihteen jälkeen tilannetta arvioidaan uudelleen. Me olemme mukana, koska kaikki vaikuttaa kaikkeen. Liiton tulee tukea muita liittoja heidän taisteluissaan inhimillisten sopimusten aikaan saamiseksi, Harjuniemi totesi.

Oma tes-kierros

Rakennusliitto pyrkii aloittamaan omat neuvottelunsa heti vuodenvaih-

teen jälkeen ja sen vuoksi maakokous järjestettiin jo marraskuun alussa. Taavoitteet on saatava kartoitettua hyvisä ajoin.

– Yritetään vääntää mahdollisimman moni asia valmiiksi ennen vappuaattoa. Toki aina tähän asti on ollut niin, että jos ei synny paineita, ei synny sopimusta. Ensi vuonna aloitamme neuvottelut tammikuun puolivälissä, liiton varapuheenjohtaja **Kimmo Palonen** kertoi.

Palosen mukaan tärkeiden alakohdistaisten neuvotteluryhmien lisäksi tälläkin kierroksella kokoontuu niin sanottu koordinaatiopöytä, johon osallistuvat RT:n puolelta toimialajohtajat ja Rakennusliitosta neuvottelujohto.

– Siinä ratkaistaan sopimuskauden pituus ja kustannusvaikutukset sekä palkankorotustekniikka. Koordinaatioryhmässä on sovittu myös sellaisia tekstikysymyksiä, jotka koskettavat kaikkia 9 sopimusalaa, Palonen selitti.

Liitossa on pohdittu joitakin isompia kysymyksiä, joita voitaisiin tuoda koordinaatioryhmään. Yksi niistä on ikääntyvien työntekijöiden työssäjaksaminen.

– Olisiko mahdollista, että esimerkiksi yli 55-vuotiailla työntekijöillä olisi mahdollisuus yhteen lisälomaviikkoon vuodessa? Tai lomaltapaluu- rahojen osan vaihtaminen vapaaksi? Siinä vaiheessa elämää useimmilla on talous tasapainossa ja ihmiset arvostavat vapaa-aikaa. Esimerkiksi talotekniikkapuolella tällainen lomarahen vaihto vapaaseen on jo, ja sitä käytetään paljon, Palonen sanoi.

Toinen ison pöydän kysymys on työpaikkaohjaajien asema.

– Työpaikkaohjaajille haluttaisiin oikeus vuosittaiseen, työntekijän korvaamaan lisäkoulutukseen.

Kolmantena listalla on vuokratyövoiman käyttö.

◀ Liiton varapuheenjohtaja Kimmo Palonen esitteli mahdollisia testavoitteita osallistujille.

◀◀ Liiton puheenjohtaja Matti Harjuniemen mukaan liittojen on tuettava toisiaan eikä tapeltava keskenään.

– Käyttäjäritykselle pitäisi saada tiedonantovelvollisuus määräaikaisuuden perusteista. Vuokratyöyritysten kanssa tehdään yleensä raamisopimuksia. Siinä määräaikaisuuden perusteena on tilaajaryityksen työvoiman tarve. Tämä on johtanut tilanteisiin, että vuokratyöntekijälle ilmoitetaan perjantai-iltapäivällä, että maanantaina ei tarvitse enää tulla töihin, jos työntekijä on esimerkiksi sattunut huomauttamaan työturvallisuuspuutteista. Ihmisiä kohdellaan kuin esineitä, eikä tällainen voi jatkua, Palonen totesi.

Neljäntenä listalla on todellinen kuuma peruna, eli korvaava työ.

– Pitääkö meidän pohtia pelisääntöjä koskien korvaavaa työtä? Vaikka laittaisi pään pensaaseen väittäen, ettei rakennusalalla tehdä korvaavaa työtä, sitä silti on. Tilanne ei toimi nyt yksittäisten työntekijöiden kohdalla, Palonen muistutti.

– Tämä toki vaatisi sitä, että yritysten työterveyshuolto todella tuntisi työmaaolosuhteet.

Palosen mielestä tämän keskustelun paikka on nyt. Nykytilanteenkin kanssa voidaan elää, mutta se ei poista ikäviä tilanteita työpaikoilla yksittäisten jäsenten osalta.

– Jos porukka sanoo, että annetaan olla, niin annetaan olla. ■

”3 prosentin korotuksiin oltaisiin kohtuullisen tyytyväisiä”

Johanna Hellsten

RAKENNUSLIITON liittovaltuuston puheenjohtaja, Skanskan pääluottamusmies **Janne Renlund** istuu jo 3. kauttaan valtuuston puheenjohtajistossa.

– Olen tänä vuonna ensimmäistä kertaa mukana myös tes-neuvottelukunnassa. Ainahan nämä sopimusneuvottelut ovat jännä paikka. Se tuo vähän uutta tutinaa, kun voi olla mukana tapahtumien keskipisteessä, Renlund totesi.

Renlund toivoo, että tes-tunnustelut pystytään aloittamaan ajoissa.

– Tietenkin se, mitä muilta aloilta syntyy, tuo pohjaa meidänkin neuvotteluillemme. Meidän pitää kuitenkin tuoda päättäväisesti esiin se, mitä haluamme. Se on ollut silmiinpistävää Rakennusliiton aiemmissakin neuvotteluissa, että uskalletaan myös poistua pöydästä, jos ei ala tapahtua.

Renlundin mukaan maakokouksesta saadaan viesti siitä, mitä kenttä haluaa.

– Meidän täytyy huolehtia siitä, että kokouksen viesti kulkeutuu eteenpäin.

Renlund arvelee, että, että korotuksissa pyöritäisiin 2,5–3 prosentin tienoilla.

– Jos saadaan 3 prosenttia, voidaan siihen olla kohtuullisen tyytyväisiä. Ja työnantajien heikennyksiin ei lähdetä mukaan. Se nähtiin jo viime neuvotteluissa, että liitolla on voimaa lyödä työmaita kiinni.

Renlund arvelee, että työnantajapuoli on tällä kertaa kovilla.

– Siellä on neuvottelijat vaihtuneet. Eläkkeelle jäänyt **Tapio Kari** oli tiukka neuvottelukumppani ja kokenut neuvottelija. Saa nähdä, mitä siltä tällä kerralla tulee.

MAAKOKOUS 2019

Korvaava työ aiheutti pöhinää

Teksti: Johanna Hellsten

Kuvat: Jukka Nissinen

Ajatukset korvaavan työn pelisäännöistä herättivät vilkasta keskustelua.

– Minä olen vastustanut viimeiseen asti korvaavaa työtä, mutta moni tunnustaa sitä tehtävän omalla työpaikallaan. Asiasta on syytä keskustella ja linjata, mitä teemme. Tiedän paikkoja, joissa työterveyshuolto kirjoittaa, että pystyy monenlaiseen työhön, vaikka todellisuudessa ihminen on työmaalle täysin työkyvytön, **Mika Hast** osasto 203:sta totesi.

Ismo Kuorttinen osasto 52:sta oli Hastin kanssa samoilla linjoilla; nyt on aiheesta keskustelun aika, vaikka hän itsekin sitä vastustaa.

– Olen kyllä sitä mieltä, että kun ihminen on sairas, hänen ei kuulu olla töissä. Kyllä se vähän pelottaa, miten käy, jos asia päättyy tessiin asti, Kuorttinen sanoi.

Risto Natunen osasto 244:stä totesi, että korvaavan työn kriteereistä olisi ainakin oltava tarkkana.

– Työkaverini sai toisen käden käyttövapaaan, mutta oli silti muka kykeneväinen työmaalle, Natunen kertoi.

Korvaavaa työtä käytetään jatkuvasti mitä erikoisemmin muodoin työpaikoilla. **Jani Kolehmainen** osasto

311:stä kertoi, että hänen työpaikallaan korvaava työ on nimetty ovelasti kevennetyksi työksi, josta ei voi kieltäytyä.

Juhani Peltola osasto 86:sta totesi varsin ykskantaan, että korvaavaa työtä ei pidä tuoda tessiin, sillä isäntä saisi siten lisää valtaa.

Timo Mikkonen osasto 390:stä piti keskustelua mielenkiintoisena, mutta totesi, että asia tulisi miettiä hyvin tarkkaan.

– Kaverit käy työterveyshuollossa, kun on olkapää tai polvet hajalla. Työterveyshuolto ei tee mitään, vaan sanoo, että mene vain töihin. Mitä ne

ihmiset voi siellä työmaalla tehdä? On hyvä myös ajatella sitä, että esimerkiksi lomautuksia ei voisi olla, jos samaan aikaan joku tekee korvaavaa työtä.

Jussi Sakari osasto 10:stä korosti korvaavan työn vapaaehtoisuutta.

– Mikäli korvaava työ tulee tessiin, pitää kirjauksen olla selvä, että se on

Torninosturinkuljettaja Minna Simonen halusi torninosturinkuljettajat mukaan urakoihin.

Jussi Sakari piti tärkeimpänä korotuksia palkkahaitarin alimpaan päähän.

Ismo Kuorttinen piti keskustelua korvaavasta työstä tärkeänä.

Mika Hast kertoo vastustaneensa viimeiseen asti korvaavaa työtä, mutta tunnisti, että asiasta on käytävä vakava keskustelu.

vapaaehtoista, eikä siihen tarvitse suostua.

Rahasta voi puhua

Yleiskeskusteluun tuodaan myös alakohtaisia huolia ja aiheita. Yksi kaikki koskettava asia oli kuitenkin raha.

– Korotukset alimpien palkkaryhmien päähän suurempina, Jussi Sakari tuumi.

– Rahamääräiset korotukset ovat tärkeitä ja niillä saadaan korotukset kohdennettua niille, joilla palkat ovat kaikkein matalimmat. Työpaikkaohjaajien korvaukset tulee saada osaksi

työehtosopimuksia. Työajan lyhentäminen tulee myös pyrkiä saamaan asialistalle, **Aki Haapanen** osasto 391:stä totesi.

Harri Anttila osasto 43:sta korosti myös työpaikkaohjaajille maksettavien korvausten tuontia osaksi tessiä.

– Työpaikkaohjaajien korvaus etenkin suurissa yrityksissä on saatu helposti läpi. Mikä mättää, ettei saada liittotasolla, hän kysyi.

Rahapuoli näkyi myös alakohtaisissa kommentteissa.

Ari Koli osasto 4:stä totesi, että

alakattohinnoittelu on saatava neuvottelun piiriin.

– Nykyään luottamusmiehet taistelevat omat hintansa joka työmaalla. Tekijät joutuvat vaihtamaan työpaikkaa parempien urakkahinnoitteluiden perässä. Hinnasto ja perälauta tulisi ehdottomasti saada työehtosopimukseen, Koli sanoi.

Torninosturinkuljettajat haluavat päästä osaksi urakkaa.

– Torninosturinkuljettajat eivät kuulu mukaan urakkaan, vaikka alhaalla olevat ovat. Torninosturinkuljettajille tarvitaan urakkalisä, jos

muutkin tekevät urakkana, **Minna Simonen** osasto 6:sta totesi.

Monia myös huoletti se, että nuorille, ulkomaalaisille ja vuokratyöntekijöille ei makseta edes sitä, mitä tessi määrää.

– Perehdyttämiskaavakkeeseen teksti, että pääurakoitsijalla olisi oikeus tarkistaa kaikkien työmaalla olevien palkkojen oikeellisuus. Tämän kun aliurakoitsijan työntekijä allekirjoittaa, tulee tilinauha luottamusmiehen käteen, kun niin vaatii. Meillä YIT:ssä tämä on toiminut hyvin, **Jari Jääskeläinen** osasto 1:stä kertoi. ■

Ammattiryhmissä loppui aika kesken

Aktiivisuus omalla työpaikalla toi Marjo Valkosen maakokoukseen.

Jukka Nissinen

RAVINTOLAKOKKI Marjo Valkonen tympääntyi 10 vuotta sitten lopullisesti työhönsä.

– Huonot palkat ja työajat. Iltavuorot ja viikonlopputyö. Silloin oli ylitarjontaa ravintola-alan työntekijöistä. Määräaikaiset työopimukset, työvuoroja piti ottaa vastaan vapaa-päivinäkin, Valkonen luettelee alanvaihdon perusteita.

– Nyt on parempi palkka, töitä on 7–15.30. Viikonloput aina vapaita. Voin ostaa keikkalipun 2 kuukauden päähän ja viikonloppu on satavarmasti vapaa.

Valkonen suoritti ensin talonrakennuksen perustutkinnon ja korjausrakentamisen erikoistutkinnon. Laatoittaja Valkosen nykyinen työpaikka on Laatulattiat Uusimaa Oy. Pesti alkoi loppukeväästä.

Valkonen on ensi kertaa Rakennusliiton maakokouksessa. Lähtö Vantaalle kävi helposti, sillä Jyväskylän aluetoimistija **Ville Lamberg** oli varannut Valkoselle bussikyydin ja majoituksen.

– Olen parissa aikaisemmassa työpaikassani joutunut tappelamaan liiton avustamana epäkohdista, joten maakokoukseen lähtö oli minulle ihan luontevaa, Valkonen sanoo.

Ongelmia on tullut muun muassa matka-ajan palkoista, kilometrikorvauksista, omavaltaisesta työtuntien vähentämisestä ja urakan keskeyttävistä työtunneista.

– Työnantajien mielestä tsessissä on niin paljon tulkinanvaraisuuksia esimerkiksi urakan keskeyttämisestä. Kaikki urakan ulkopuolinen työ keskeyttää urakan, mutta ongelma on se tuntipalkan päälle tuleva 30 pinnaa.

Kun yrityksessä on yksi työntekijä, joka hyväksyy mukisematta työnantajan tekemät palkanvähennykset, pian kaikki työntekijät kärsivät samasta vaivasta.

– Keskustelemme usein työkavereiden kanssa palkkauksesta, miten sen pitäisi mennä.

Maakokouksen asialista oli Valkosen mielestä täysosuma.

– Olen kiinnostunut omaan työhöni liittyvistä asioista. Sen lisäksi kuulin muiden alojen tilanteesta.

Muiden ammattialojen esityksistä löytyi myös hyviä ideoita lattianpäällystäjien tes-pykäliden kehittämiseen. Valkonen pääsee myös jatkojalostamaan marraskuun lopulla tulevien tes-neuvottelujen asialistaa, sillä hänet on valittu lattianpäällystäjien neuvottelukuntaan.

– Maakokouksessa oli todella mukavaa porukkaa. Eka-kertalaiseltakin kysellään koko ajan ja pääsee helposti mukaan keskusteluihin.

Lattianpäällystysalan laajuus tuo jonkin verran ongelmia tessin yksityiskohtaiseen käsittelyyn. Laatoittajien ongelmat ovat erilaisia kuin parketin tekijöillä tai mattoasentajilla. Porukan jakaminen pienempiin ammattiryhmiin helpotaisi työskentelyä. ■

Palkankorotus oli maakokouksen tärkein asia

Jouni Lukkarin mielestä liiton jäsenyydestä pitää tehdä nykyistä huokutteluvampi.

Jukka Nissinen

POHJOIS-SUOMEN Kuivastekniikka Oy:ssä työskentelevä rakennusmies **Jouni Lukkari** oli ainoa kainuulainen maakokousedustaja. Maakokoukset ovat Lukkarielle tuttuja entuudestaan.

– Palkankorotukset oli kokouksen tärkein asia, samoin työsuojelu. Ympäri Suomea on samoja ongelmia, mutta alueellisia erojakin on.

Lukkari osallistui kirvesmiesten ja raudoittajien ammattityöryhmän tes-tavoitekeskusteluun. Tulevasta tes-kierroksesta ennustetaan hankalaa.

– Tes-neuvottelut eivät ole koskaan olleet helppoja. Talukoita emme tee tulevaisuudessakaan, Lukkari muistuttaa.

Lukkaria huolestuttaa liiton jäsenmäärä, jonka eteen on tehtävä aikaisempaa enemmän töitä.

– Uskon, että uudet työnhakupalvelut vievät liittoa oikeaan suuntaan. Tällaisia palveluita pitää kehittää lisää.

Lukkari on mukana Muutos 2023 -työryhmässä.

– Liiton sääntöjä on päivitettävä ja muutettava. Kuten työryhmän vetäjä **Anne Pärssinen** sanoi, meidän pitää kaivaa pohjamutia myöten. Käyttökelpoiset palaset käytetään ja vanhat, kankeat asiat korjataan. Maailma muuttuu, meidän pitää olla ajassa mukana.

Lukkari on osasto 99:n ja Kainuun aluejärjestön puheenjohtaja. Kainuun alueen työllisyys on tällä hetkellä hyvä, mutta rakentaminen voi hiljentyä lähitulevaisuudessa. Talvivaara työllistää jonkin verran, mutta muita isompia rakennuskohteita ei ole käynnissä.

– Kajaanissa omakotitalojen rakentaminen on ollut vähäistä. Vanhojen talojen saneerausta olisi paljon. Eduskunnassa on puhuttu taloyhtiöille tarkoitetuista korjausavustuksista. Saa nähdä auttaako se, Lukkari sanoo. ■

TÄSSÄ ON UUSI STANDARDI MINKÄ SINÄ ASENNAT?

KLASSIKOT

IDO ANIARA

IDO TREVI

IDO SEVEN D

Rimfree®

UUSI STANDARDI

IDO GLOW

HELPPO ASENTAA. HELPPO PUHDISTAA.

Suurin osa asiakkaistasi ei todennäköisesti tiedä eri wc-istuinten eroja. He luottavat siihen, että sinä ammattilaisena löydät heille parhaan ratkaisun. Huuhtelukauluksettomat Rimfree-wc:t ovat markkinoiden uusi standardi. Asiakkaillesi Rimfree-wc:t ovat helppoja puhdistaa ja sinulle ne ovat nopeita asentaa. Löydä sopiva Rimfree-wc täältä: ido.fi/glow

 IDO
Geberit Group

Missä visio?

Oppisopimus koulutusmallina sopisi hyvin rakennusteollisuuteen ja laajemminkin teollisuuteen. Se antaisi mahdollisuuksia tuoda uusia työntekijöitä aloille jatkamaan ammattimaista tekemistä. Jostain syystä malli ei ole kuitenkaan lyönyt vahvemmin läpi Suomessa. Miksi?

Edellinen hallitus toteutti ammatillisen koulutuksen reformin. Sen tavoitteena oli vahvistaa koulun ja työelämän välistä yhteistyötä. Puhuttiin, että oppimista pitää tapahtua yhä enemmän työpaikoilla. Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK kysyi viime vuoden joulukuussa SAK:laisilta luottamushenkilöiltä heidän kokemuksistaan työssäoppimisesta työpaikoilla. Kyselyyn vastasi miltei 900 luottamushenkilöä. Viesti työpaikoilta ei ole kovinkaan innostava: työpaikoilla tapahtuva oppiminen ei ole lisääntynyt eivätkä myöskään työpaikkaohjauksen resurssit tai ohjaajien saama koulutus ole kohentuneet reformin jälkeen.

Edelliseltä hallitukselta jäi siis jälkeensä vain jättimäiset leikkaukset ammatilliseen koulutukseen, minkä seurauksena opetuksen taso heikentyi, kun lähikoulutuksen määrä väheni selkeästi.

Antti Rinteen hallitus on ensiapuna paikkaillut edellisen hallituksen toimia ja antaa budjettiesityksessään 80 miljoonaa euroa ammatillisen koulutuksen opettajien palkkaukseen. Samoin ensi vuodelle ehdotetaan työpaikkaohjaajien lisäämiseksi 2,5 miljoonan euron rahoitusta. Nämä ovat hyviä ensiaskelia.

Rakennusala (Rakennusteollisuus RT ja Rakennusliitto) sopi viime vuoden marraskuussa, että työpaikkaohjaamiseen aletaan satsata, jotta nuoria saataisiin alalle enemmän. Talven ja kevään aikana Rakennusliitto on järjestänyt koulutuksia eri puolilla Suomea. Tahtotilaa siis löytyy, vielä kun saadaan yritykset laajasti mukaan työssäoppimiseen.

Sain mahdollisuuden vieraillla SAK:n koulutuspoliittisten asiantuntijoiden kanssa Berliinissä syyskuun puolivälissä. Tapasimme siellä ammattiliittojen keskusjärjestön edustajan, kävimme ABB:n ja Gilletten koulutuskeskuksissa ja tehtaalla sekä keskustelimme kauppakamarin edustajan kanssa.

Oli hämmäntävää kuulla kerta toisensa jälkeen, kuinka niin työnantajat kuin työntekijätkin kehuivat oppisopimusmallia. He näkivät, ettei ammatillinen osaaminen ollut pelkästään yksittäiseen tehtävään tarvittavaa ammattitaitoa, vaan myös laajempia sosiaalisia ja menetelmätaitoja.

Saksan mallissa nuori tekee ensin sopimuksen yrityksen kanssa. Sitten käydään teoriaa ja perustaitoja koulutuskeskuksessa, jonka jälkeen alkaa työssäoppiminen. Mallin nähtiin sitouttavan nuoria työelämään ja pitävän nuorisotyöttömyyden hyvin mallillisena verrattuna moneen muuhun maahan.

Kauppakamarin edustaja sanoi, että yrittäjät näkevät oppisopimukseen panostamisen arvokkaana yrityksen investointina. Ammattiliittojen edustajat taas totesivat, että toki jokainen työntekijä haluaa osavia työkavereita.

Saksasta kotiututtuani tutkin Helsingin kauppakamarin sivuja. Siel-

läkin kirjoitettiin oppisopimuksesta. He olivat löytäneet Saksan oppisopimusmallista vain sen, että opiskelijoille maksetaan pienempää palkkaa, ja sama olisi tehtävä Suomessakin. He jättivät kertomatta, että Saksassa työnantaja maksaa opiskelijan ja myös työpaikkaohjaajan koulutuksessa suurimman osan palkan lisäksi, joten satsaus on paljon Suomea merkittävämpi, jossa valtion rahoituksella on keskeinen rooli.

Sen sijaan, että työnantajatahot keskittyisivät poimimaan ruusinoita pullasta, kannattaisi miettiä oppisopimusta keinona varmistaa laadukas osaaminen jatkossakin. Rakennusteollisuus on ja on lähitulevaisuudessa yhä enemmän yhteiskuntamme keskeinen sektori, jonka vastuulla on ratkoa suuria kysymyksiä muun muassa kaupungistumisen ja ilmastomuutoksen haasteen myötä. Alalle tarvitaan Saksan tapaan visiota, että meillä työskentelee ammatillaisia, ja työssäoppijoihin on fiksua satsata. On ainoastaan järkevää panostaa laatuun ja investoida tulevaisuuteen. ■

Juhani Lohikoski
koulutuspäällikkö

Nina Koivumäki, Pauli Nousiainen, Leena Jäntti, Ari Terkki ja Andreas Lillemets tapaavat toisiaan säännöllisesti.

Yli 4 000 työntekijän asialla

Yhä useammassa henkilöstöpalveluyrityksissä on oma rakennusalan luottamushenkilö.

Johanna Hellsten

Selekta Rakennus Oy, Barona Rakennus Oy, Rekrytointipalvelu Sihti Oy ja nyt viimeisimpänä Bolt. Works Oy voivat laskea palkkalistoilleen rakennusalan oman luottamushenkilön. Näillä neljällä henkilöstövuokrausyrityksellä on hyppysissään iso osa pääkaupunkiseudun rakennustyömaiden vuokramiehistä ja naisista.

Nina Koivumäki (Sihti), **Ari Terkki** (Selekta), **Pauli Nousiainen** (Barona) ja **Andreas Lillemets** (Boltworks) muodostavat yhdessä tiiviin pääluottamushenkilöporukan. Sihtiin on valittu myös alueluottamushenkilö **Leena Jäntti**.

Porukka tapaa toisiaan pari kertaa vuodessa keskustellakseen vuokratyön kipukohdista.

– Vuokratyön määrä lisääntyy kaik-

kien ennusteiden mukaan myös tulevaisuudessa ja uusia vuokrafirmoja tulee markkinoille koko ajan, Nina Koivumäki sanoo.

Tähän liittyy vuokratyöntekijöitä edustavien luottamusmiesten tärkein tulevia tes-neuvottelua koskeva tavoite.

– Haluamme, että UTS-pykälään ulkopuolisen työvoiman käytöstä tulee muutos. Nykyinen muotoilu ruuhkahuippuineen on menneen talven lumia, Koivumäki jatkaa.

Koivumäen mukaan vuokratyö ei enää todellisuudessa ole käytössä ruuhkahuippujen tasaajana, vaan moni vuokratyöntekijä on vuosikautia saman työnantajan työmailla.

– Haluamme, että pykälä muutetaan nykyaikaiseksi.

– Ei tarvitse muuttaa vaan poistaa kokonaan. Aikaisemmin tälle oli perusteita. Maailma oli erilainen kuten työn teon tavatkin, Ari Terkki täytyttää.

Vuokratyöntekijöiden järjestäytyminen ylös

Rakennusalan vuokratyövoiman käytöstä on vaikea saada selkeää tilastoa. RT:n työvoimakyselyssä, joka lähettää vain järjestäytyneille yrityksille, oli koko maassa 3 321 vuokratyöntekijää. Määrä on luonnollisesti huomattavasti tätä suurempi. Jo neljä pääluottamusmiestä edustaa yli 4 000 rakennusalan vuokratyöntekijää. Vuokratyön puolella on ongelmana alhainen järjestäytymisaste.

– Järjestäytymättömiä loimaankasalaisia on vaikka kuinka paljon, Koivumäki toteaa.

Ari Terkki kiersi viime vuoden syksyllä maakunnissa. Meneillään oli 2 jäsenhankintakisaa. Hän jutteli yhden 25-vuotiaan nuoren miehen kanssa, miksi mies ei lähtisi mukaan liittoon.

– Hän totesi, että pitää kysyä isältä, kun on niin kallis liitto, Terkki kertoo.

Luottamusmiehet tutkivat asiaa ja totesivat, että suurin osa ammattiliitoista on hyvin saman hintaisia. Hintamielikuva on siis väärä.

– Huomasin myös, että vuokratyössä ei tajuta vielääkään luottamushenkilöiden merkitystä, Terkki jatkaa.

Kaikki neljä luottamushenkilöä arvelevat, että iso syy liittoon kuulumattomuuteen on imagollinen.

– Ennakkoluuloisten joukossa on sekä nuoria että vanhoja. Vanhojen kohdalla on saatettu kuulua liittoon joskus 1970-luvulla ja jostain asiasta on jäänyt huono kokemus. Monilla nuorilla taas asenteet tulevat jo kotoa, Koivumäki toteaa.

– Ihmiset tulevat töihin siisteihin tiloihin, he saavat asialliset työasut ja välineet. He eivät sisäistä sitä, että ne on taisteltu kovalla työllä, Andreas Lillemets sanoo.

Lillemetsin mukaan ulkomaiset työntekijät eivät myöskään tiedä liitoista.

– Jos työnantaja ei kerro niistä, he eivät kuule liitoista oikein mistään. Olin itsekin alun perin jäsenenä YTK:ssa. En tuntenut Rakennusliittoa, enkä ollut kuullut liiton neuvottelemista eduista. Liityin Rakennusliittoon, kun minusta haluttiin tehdä luottamusmies, Lillemets kertoo.

Vuokratyön plussat ja miinukset

Vuokratyöstä kirjoitetaan usein varsin negatiiviseen sävyyn. Ja huonoja puolia toki on. Näitä 4 firmaa lukuun ottamatta vuokratyöfirmoissa ei ole luottamusmiehiä.

– Meille soittelee viikoittain ihmiset tällaisista toisenlaisista vuokrafirmoista. Kyselevät apua. Sanon aina, että valitkaa luottamusmies yritykseenne. Auttaisin ja neuvoisin vaalien järjestämisessä, Koivumäki sanoo.

Asenteet vuokratyöntekijöitä kohtaan ovat parantuneet, mutta eivät ne aina nykyäänkään mitään mukavia ole.

– Tullaan sanomaan, että kun lomautukset alkaa, te lähдете. Totta kai ymmärrän, että firman omien työntekijöiden kannalta se on parempi. Projektinjohtofirmojen työmailla tällaista ei ole. Sieltä saattavatkin lähteä aliorakoitsijoiden miehet ennen vuokratyöntekijöitä, Pauli Nousiainen sanoo.

Asenteet tuntuvat välillä todella pahoilta.

– Vuokramieshän saa olla työmaalla 5 päivää, jos tulee lomautuksia, Yh-

dellä työmaalla minulta tuli oman firman luottamusmies kysymään, ”kauanko sä aiot täällä olla?”, Sihdin alueluottamushenkilö Leena Jäntti kertoo.

Jäntin mukaan sekin syö, kun vuokrafirmassa ei aina tiedä, onko töitä edes seuraavalla viikolla.

– Se on vaikeaa, kun ei pysty yhtään suunnittelemaan elämäänsä.

Vuokratyöyritysten rekrytoijien käsitys rakennusalan palkkaluokista on vähintäänkin puutteellinen.

– On luottamusmiehen vastuulla, että ihmisiä ei oteta töihin alipalkalla. Meidän pitää opettaa rekrytoijia, että ihmiset laitetaan oikeaan palkkaryhmään. Meillä kävi niin, että väki vaihtui ja uusilla ei ollut hajuakaan rakennusalan tessimistä. Minä panin heidät opiskelemaan sitä ja pidin pistokeet, Terkki kertoo.

Hyviäkin puolia vuokratyöstä löytyy. Kaikki luottamusmiehet sanovat, että lomistaan saa päättää pitkälti itse ja omaa lomaakin saa pitää helposti.

– Myös asiakasfirmat ja työmaat vaihtuvat, eli se tuo vaihtelua työhön, Nousiainen kertoo.

Näillä vuokrafirmoilla on myös erinomainen työterveyshuolto, jota ei varmasti saisi pienen yrityksen palveluksessa.

– Ja vaikka alalla tulee notkahduksia, meidän potentiaalisia työllistäjiämme ovat kaikki tämän maan rakennusyritykset, Koivumäki muistuttaa työtilanteesta. ■

Kaikki työntekijät ovat samanarvoisia

Kimmo Palonen

RAKENNUSLIITTOSSA ymmärretään, että työvoimaa vuokraavat yritykset ovat tulleet alalle jäädäkseen. Tältä tosiasialta ei pidä sulkea silmiä, vaan keskittyä näissä yrityksissä työskentelevien työntekijöiden – niin kuin kaikkien muidenkin alalla työskentelevien – palkka- ja työehtojen sekä ylipäättään työmarkkina-aseman kohentamiseen.

Kaikki työntekijät, yritysnuodosta riippumatta ovat tasa-arvoisia eikä ajatusta kahden kerroksen väestä pidä päästää valloilleen. Valitettavasti tällaista ajattelua esiintyy vielä jonkin verran.

Nuorten tulo rakennusalle tapahtuu nykyisin usein vuokratyöyritysten kautta. Perinteiset rakennusyritykset eivät juurikaan enää rekrytoi työvoimaa, vaan työntekijät palkataan, silloin kun palkataan, omille kirjoille

vuokratyöyrityksistä. Voi sanoa, että perinteiset rakennusliikkeet ovat ulkoistaneet rekrytointinsa työvoimaa vuokraaville yrityksille.

Yksi ongelma, johon tulee puuttua, on vuokratyöntekijöiden epäreilu kohtelu työmailla. Työntekijän työsuhteen pituuden määrittää useimmiten työvoimaa tilaavan yrityksen tarve. Käytännössä työntekijöitä kohdellaan, kuin he eivät olisi ihmisiä lainkaan. Jos naama ei satu miellyttämään, ilmoitetaan, ettei huomenna tarvitse tulla. Tähän epäkohtaan pitää puuttua tulevisia työehtoneuvotteluissa.

Parantamalla työntekijöiden asemaa ja työehtoja meillä on mahdollisuus laajentaa jäsenpohjaamme. Tarve järjestäytymiselle on ilmeinen. Kun yhä useammat työntekijät myös vuokratyöyrityksistä liittyvät liittoon, lisääntyy neuvotteluvoima ja pitkässä juoksussa olosuhteita saadaan vietyä parempaan suuntaan. ■

Kaipaako kuntoutusta?

MONIAMMATILLINEN YKSILÖKUNTOUTUS ON LOISTAVA MAHDOLLISUUS

Moniammatillinen yksilökuntoutus on Kelan kustantamaa ja voit hakea siihen ympäri vuoden.

MONIAMMATILLINEN YKSILÖKUNTOUTUS HÄRMÄSSÄ
 Voit hakea kuntoutukseen jos sairaus alentaa sinun työ- ja toimintakykyäsi työssä ja vapaa-aikana. Keskitymme sairauksien vuoksi alentuneen työ- ja toimintakyvyn edistämiseen. Kuntoutus toteutetaan max 16 vrk, 2-3 jaksossa. Ohjelma suunnitellaan asian- tuntijoiden kanssa vastaamaan juuri Sinun kuntoutustarpeitasi.

LISÄTIETOJA: Riitta Puumala | puh. 050 371 4712
 riitta.puumala@harmankuntokeskus.fi

Rakennusliitto BYGGNADSFÖRBUNDET **HÄRMÄN KUNTOKESKUS**

HAE TUETUILLE HYVINVOINTIKURSSEILLE

pht.fi

PYSYVÄÄN MUUTOKSEEN -HYVINVOINTIKURSSIT AIKUISILLE
3+2+2 vrk
 Työikäisille elämäntapamuutoksen, hyvinvoinnin ja työssä jaksamisen tueksi.

Omavastuu 25 € / vrk, työttömät -50 %

1. ASKEL -HYVINVOINTIKURSSIT LAPSIPERHEILLE
4 vrk
 Lajikokeiluja, liikunnallisia elämyksiä, yhdessäoloa ja kannustusta perheen terveellisiin elintapoihin.

Omavastuu aikuisilta 100 €, työttömät -50 %, 6-16 v. lapset 60 €, alle 6 v. 0 €

PHT

Jouni Vihmo on mies RT:n nykyisten lujien takana.

Rakennusala sinnittelee

RT:n ennusteiden tuore tekijä, pääekonomisti Jouni Vihmo toppuuttelee romahdusta pelkääviä.

Johanna Hellsten

Rakennusteollisuus RT ry:n pitkäaikainen pääekonomisti **Sami Pakarinen** siirtyi alkuvuodesta Elinkeinoelämän keskusliiton leipiin ja hänen tilalleen palkattiin ekonomisti **Jouni Vihmo** Palvelualueen Työnantajat Palta ry:stä. Vihmo on työskennellyt myös Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa:ssa eli palvelusektori on tuttu ala. Miten siltä puo-

leltaan päädytään rakennusalalle?

– Rakennusala on toimialana ihan älyttömän merkittävä Suomelle. Rakennetun ympäristön merkitys myös korostuu tulevaisuudessa, mitä tulee talouskasvuun, työllisyyteen ja kestäväin kehitykseen, Vihmo sanoo.

Hänen mukaansa koko alan potentiaalia ei ole vielä edes täysin ymmärretty.

– Ilmastonmuutoskeskustelussaakin katse kääntyy yhä enemmän rakennusalan puoleen. Meidän koko

alan, niin työnantajapuolen kuin työntekijäpuolenkin pitäisi päästä siirtymään ratkaisijan puolelle.

Rakentaminen hidastuu, ei romahda

Vihmo aloitti työssään tämän vuoden maaliskuussa, joten tämänsyksyinen suhdanne-ennuste oli hänelle 2. rakennusalalla. Vihmon mukaan rakennusalalle ei ennusteta juhlapäiviä, sillä ennusteessa oli ikävätkin puolensa, mutta ala sinnittelee ihan kohtuulli-

sesti tänä vuonna. Ensi vuodesta tulee jo vaikeampi.

– Vuodesta 2015 lähtien ollaan oltu niin korkealla rakentamisen tasolla, ettei sellaisella toki voida pysyä. Asuntorakentamisen romahdusta on odotettu ja kyselty, koska rakennusliikkeet vetävät käsijarrun pystyyn, mutta vaikka näkymät olisivat heikot, ei sellaista ole odotettavissa, Vihmo toteaa.

Vihmolta on kyselty maaliskuusta asti, ”rakennetaanko nyt liikaa”,

”Ennustaminen on aina hankalaa ja epäkiitollista hommaa.”

mutta hänen mukaansa kohta voitaisiin taas kysyä, rakennetaanko nyt tarpeeksi.

– Tänä vuonna aloitettiin 38 000 asunnon rakentaminen. Ensi vuonna luku on noin 32 000. Jos nyt ajatellaan tämän hallituskauden tavoitetta, se on 150 000 asuntoa 4 vuoden aikana. Mikä tilanne siis on vuonna 2021 ja 2022? Kaupungistuminen kuitenkin etenee koko ajan. Uutta väkeä muuttaa maalta kaupunkiin ja kaupungit haluavat tiivistää kaupunkirakennettaan. Kämppiä siis tarvitaan tästä eteenpäinkin, Vihmo muistuttaa.

Liikerakentaminen ei näytä aivan yhtä ruusuiselta kuin asuntorakentaminen. Onko Redin ja Triplan valmistuttua vastaavankokoisille hankkeille olisi maassa tarvetta?

– Liikerakentaminen tipahtaa ainakin 2000-luvun mittapuulla ennätysalmaiselle tasolle, Vihmo kertoo.

Infrapuolella näyttää paremmalta. Hallituksen pysyvä 300 miljoonan euron lisäys perusväylänpitoon tuo alalle töitä.

– Infran osalta näyttää melko hyvältä. Ongelmana infran osalta on ollut korjausvelan kasvu ja päätösten poukkoilevuus. Nyt hallitus näyttäisi siirtyvän pitkäjänteisemmän politiikan suuntaan, Vihmo kiittelee.

Kurkistus numeroiden taakse

Mistä RT:n suhdanne muodostuu? Vihmo avaa lukujentakaista maailmaa.

– Teemme Rakennusteollisuuden jäsenyrityksille asuntotuotantokyselyn. Vaikka siinä ilmoitetut luvut eivät katakaan koko markkinaa, se on vahva indikaatio siitä, minne suuntaan ollaan menossa, Vihmo kertoo.

Yksi keskeisimpiä taustalukuja ennusteissa ovat myönnetty rakennusluvut ja niiden kuutiomäärät.

– Vaikka kaikki luvat eivät toteutuisikaan kerralla, ne osoittavat aika selkeästi, paljonko rakennetaan. Loppuvuonna on niiden perustella melko helppoa katsoa seuraavaa vuotta. Luvista näen volyymit ja niistä päästään siihen, minkä verran kansantalouden arvonlisäykseen rakentaminen vaikuttaa.

Vihmon mukaan ensi vuonna rakentaminen ei enää kannattele Suomen työllisyyttä eikä bruttokansantuotteen kasvua.

Työllisten määrän pohjana on EK:n suhdannebarometri, jossa EK kysyy

rakennusalan yritysilta näiden arviot työvoiman tarpeesta.

– Työttömyys on ollut todella alhaalla viime vuosina. Vuoden toisella neljänneksellä rakennusallalla työkentelevien määrä rikkoi 200 000 työllisen rajapyykin. Ensi vuonna luku tipahtaa. Työllisten määrän kehitys on nyt kääntynyt nousujohteisesta vaaka-asoon. Se on ihan luonnollista. Kun tekemisen määrä vähenee, myös työllisten määrä vähenee.

Vihmon mukaan nyt näyttäisi siltä, että työllisten määrä laskisi 5 000–10 000 hengellä ensi vuonna.

– Tilanne on aika erikoinen. Olemme laskevassa suhdanteessa ja silti yritykset ilmoittavat, että suurin kasvun este on ammattitaitoisen työvoiman puute. Joka alalla Suomessa tarvittaisiin siis jatkuvaa oppimista, että osaaminen pysyisi korkealla.

Ennustajan osa on epäkiitollinen

Suhdanne-ennusteet kannattaa rakennusallalla tehdä vuositasolla, sillä alan vuoden sisällä tapahtuvan heilahtelun takia useamman kerran vuodessa ilmestyvät suhdanne-ennusteet heilahtelisivat vuodenajan mukaan.

Tänä vuonna ennusteen tekeminen oli hankalaa.

– Suunta nähdään, mutta mihin asti laskeudutaan, on vaikeaa nähdä. Tietysti ennustaminen on aina hankalaa ja epäkiitollista hommaa, mutta jonkun sekin on tehtävä, Vihmo sanoo.

Tällä hetkellä maailmassa on monia epävarmuutta lisääviä tekijöitä. Brexit, Italian poliittinen tilanne, kauppasota sekä Saksan ja Ruotsin odotettua huonompi taloudellinen tilanne.

– Esimerkiksi brexitin kohdalla on mahdollista, että se sataakin rakentajien laariin, jos sijoittajat kokevat kiinteistöt turvallisiksi sijoituksiksi. Saksan ja Ruotsin tilanne ei ole vielä vaikuttanut Suomeen, mutta se on varmaa, että jossain vaiheessa se alkaa heijastua myös Suomeen.

Vihmon mukaan – ennusteiden epävarmuudesta huolimatta – on hyvä olla jonkinlainen yhteinen näkemys siitä, mihin ollaan menossa.

– Se on tärkeää esimerkiksi palkkierroksella. Sopimukseen tarvitaan kuitenkin aina molempien puolien allekirjoitukset. ■

Ihan hyviä veronmaksajia

Johanna Hellsten

RAKENNUSALAN suurimmissa yrityksissä on pääosin duunari-toimitusjohtajia, jotka eivät juuri tienaa pääomatuloilla, vaan maksavat kunnolla veroja palkkatuloistaan.

Pääomatulojen veroprosentti on suurimmistakin pääomatuloista korkeintaan 34 prosenttia, eli progressio ei ulotu niihin samalla tavalla kuin ansiotuloihin. Palkkajohtajilla verotus ottaa selvästi suuremman siivun tuloista: Esimerkiksi YIT:n toimitusjohtaja Kari Kauniskangas maksaa palkkatuloistaan lähes 60 prosenttia veroja ja pakollisia maksuja yhteiseen kassaan.

Näin tes-neuvottelujen alla on tietysti myös hyvä nähdä, kuinka monta rakennusalan työntekijän palkkaa mahtuu toimitusjohtajan vuosiansioihin.

10 suurimman rakennusyrityksen toimitusjohtajan tulot ja verot vuonna 2018

Kari Kauniskangas, toimitusjohtaja YIT
Ansiotulot: 780 882 Pääomatulot: 42 334 Verot: 401 038

Saku Sipola, toimitusjohtaja SRV
Ansiotulot: 552 023 Pääomatulot: 0 Verot: 272 944

Tuomas Särkilähti, toimitusjohtaja Skanska
Ansiotulot: 555 025 Pääomatulot: 29 937 Verot: 277 923

Hannu Lehto, toimitusjohtaja/omistaja Lehto Group Oyj
Ansiotulot: 106 200 Pääomatulot: 154 789 Verot: 98 600

Jussi Tanhuanpää, toimitusjohtaja Lujatalo Oy
Ansiotulot: 328 675 Pääomatulot: 1 724 Verot: 164 971

Tero Kiviniemi, toimitusjohtaja Destia Oyj
Ansiotulot: 721 178 Pääomatulot: 0 Verot: 367 458

Harri Savolainen, maajohtaja, NCC Suomi Oy
Ansiotulot: 267 538 Pääomatulot: 9 598 Verot: 40 558

Mika Katajisto, toimitusjohtaja Peab Suomi Oy
Ansiotulot: 324 117 Pääomatulot: 0 Verot: 167 299

Juha Korkiamäki, toimitusjohtaja Hartela Oyj
Ansiotulot: 403 111 Pääomatulot: 6 755 Verot: 192 318

Esa Korkeela, toimitusjohtaja Consti Oy
Ansiotulot: 255 207 Pääomatulot: 36 355 Verot: 124 700

(10-suurinta rakennusliikettä ja erikoisurakoitsijaa Rakennuslehden Suurimmat2018-listauksesta.)

Tredun Kangasalan kampuksella päästään rakentamaan ulkona katoksen alla. Tässä valmistuu jäteastioiden suoja, jotka tehdään tilaistyönä.

Kännykästä tuli työväline siinä kuin naulapyssystäkin

Tredun rakennusalan opiskelijat eivät pelkää työttömyyttä.

Esa Tuominen

Erään lehden huumoripalstalla oli uutinen: ”Suomalainen huippukirurgien ryhmä on pystynyt suorittamaan ainutlaatuisen operaation ensimmäisenä maailmassa. Pitkään jatkuneen, vaikean ja vaarallisenkin leikkauksen tuloksena se on kyennyt erottamaan teinin älypuhelimestaan.”

Tampereen seudun ammattiopisto Tredu ei ole lähtenyt erottamaan teiniä kännykästään vaan on valinnut toisen tien. Se on miettinyt, miten opiskelijat voisivat käyttää puhelin-taan hyödyksi oppimisessa.

– Kun he kumminkin ovat melkein naimisissa kännykkänsä kanssa, ajattelimme, että jospa valjastamme älylaitteen osaksi opetusta, rakennusalan lehtori **Mika Uronen** paljastaa.

Tredussa välttämättömyydestä on siis tehty hyve. Tai kun ei ole voitu voittaa ”vihollista”, on päätetty tehdä liitto sen kanssa.

3D-kuvat mobiililaitteissa

Vaikka Tredun opiskelijoiden työmaalla näkee yhä perinteisiä paperisiakin rakennuspiirustuksia, voivat opiskelijat tutkia talopakettien kuvia mobiililaitteissaan. Tuntiopettaja **Janne Järvinen** on tehnyt kuvista 3D-mallinnuksen. Sitä voi tutkia tietokoneilla tai puhelimilla.

– Eivät nämä mobiilikuvat ole käytössä vain opiskelijoiden työmailla. Olemme kuulleet koulussa vierailulta rakennusliikkeiden edustajilta, että joillakin heidän työmaillaan työntekijöille on jaettu kannettavia tietokoneita, joilla työkuvia voi tutkia. Samoin muun muassa työtapaturmista ja läheltä piti -tilanteista voi saada tietoa mobiililaitteilla, lehtori Uronen kertoo.

– Paperikuvat menevät opiskelijoilla helposti hukkaan. Niin kuin sahat ja vasaratkin tuppavat menemään. Mutta kännykät eivät huku, rakkaimpia kapistuksia kun ei unohdeta.

Jos mobiililaitteista on tullut oppimisvälineitä, niin entä perinteiset instrumentit kuten vasara ja saha?

Tuntiopettaja Janne Järvinen (oik) näyttää Aarto heikkilälle, Azad Ecmalille ja Mikael Tuovilalle tablettitietokoneelta rakennuspiirustuksia.

– Meille tuli ennen vanhaan paljon opiskelijoita, joilla oli tausta maaseudulla ja jotka olivat tottuneet esimerkiksi rassaamaan mopoja. Nyt meille tulee yhä enemmän sellaisia, jotka eivät juuri ole vasaraa kädessään pitäneet. Eli siitä aloitetaan: ”Tämä tällainen on vasara.” Aiheesta on olemassa urbaanilegendojakin. Väitetään, että joku opiskelija oli puukkosahalla HAKANNUT laudan poikki. Jos ei ole ennen puukkosahaa nähnyt, kaikkeahan voi sattua, Uronen pyörittelee päätään.

Viime vuosina opiskelija-aines on muuttunut. Paitsi että kädentaitoja on ehtinyt harjoitella yhä harvempi, myös tyttöjen osuus on kasvanut. Heitä on jo kymmenesosa rakennusalan opiskelijoista.

–Täytyy sanoa, että vuosi vuodelta meille tulee yhä fiksumpia nuoria. He ovat valistuneempia ja tietävät oikeutensa.

Omakotityömaalla teoria käytäntöön

Tredun kookas musta pakettiauto kiihtää vielä pimeässä loppusyksyn aamussa Tredun Kangasalan kampukselta kohti läheistä omakotitalotyömaata. Kyydissä ovat mukana **Mikael Tuovila**, **Aaro Heikkilä** ja **Azad Ecmaili** – kaikki toisen vuosikurssin opiskelijoita. Nuorten miesten silmistä on uniisuus jo kaikonnut, vaikka eletäänkin aamun hetkiä.

Työmaan omakotitalot ovat kaikki omassa vaiheessaan: yksi on valmis, toinen valmistumassa ja kolmatta rakennetaan kiihkeästi. Raksaopiskelijat hyppäävät ketterästi pois autosta, käyvät sosiaalituloissa vaihtamassa työvaatteet päälle ja sitten he ovatkin valmiit kuuntelemaan ”pomojen” ohjeita.

Aaro Heikkilä kertoo olleensa jo poikasena kova puuhastelija. Hän sanoo valmistuttuaan sijoittuvansa mielellään omakotityömaalle. Leipälajeinaan hän pitää kylpyhuone- ja muita remontteja.

Mikael Tuovila kertoo jo pienenä ruuvanneensa kotona kaikki listat irti, koska teki mieli katsoa, miten mikäkin yksityiskohta heidän kotonaan oli rakentunut. Lukioon meno ei käynyt edes mielessä vaan rakennustyö oli itsestään selvästi hänen juttunsa.

Azad Ecmaili on muuttanut pakolaisena neljä vuotta sitten Iranista Suomeen. Hän on tänä aikana ehtinyt omaksua jo kelvollisen puhe-suomen. Hän kertoo tykkäävänsä käsillä tekemisestä ja siksi rakennusala oli hänen toiveissaan kärjessä, kun omaa alaa piti pohtia.

Kaikki kolme opiskelijaa kuuluvat Rakennusliittoon. Kun heiltä asiasta kysyy, toistuvat vastauksissa sanat ”ilman muuta” ja ”tietenkin”.

Lehtori Mika Uronen on havainnut, että raksaopiskelijoissa on entistä enemmän tyttöjä ja maahanmuuttajia. Toisaalta aloittelijoissa on aikaisempaa vähemmän niitä, jotka ovat tottuneet käden töihin pienestä pitäen.

– Meinaamme pysyä liiton jäsenenä sittenkin, kun siirrymme palkkatöihin, nuoret miehet painottavat.

Työttömäksi ei tarvitse opiskella

Tuovilan, Heikkilän ja Ecmailin työkohte sijaitsee lähellä Kangasalan keskustaa. Yksi omakotitalo on jo myyty. Taloja tarjotaan asiakkaille ilman viimeistelyä: esimerkiksi keittiökalusteet pitää ostajan hankkia ja asentaa itse. Tredun kivityöntekijöiksi ja maanrakentajiksi opiskelevat nuoret rakentavat talojen ympäristön valmiiksi.

Kun nuoret miehet puolentoista vuoden kuluttua valmistuvat, ei heidän tarvitse pelätä työttömyyttä.

– Puhutaan rakennusalan jonkinasteisesta notkahduksesta, mutta siitä ei ainakaan täällä Pirkanmaalla ole havaittavissa merkkejä. Mitä rakennusliikkeiden edustajat ovat meillä käyneet esittäytymässä, niin luottamus rakentamisbuumin jatkoon Tampereen seudulla tuntuu vallitsevan, lehtori Uronen sanoo.

Koska työtilanne on viime vuodet ollut rakennusallalla hyvä, on se näkynyt myös koulutukseen hakeutumisessa. Tulijoita on jonoksi asti. Jos joku keskeyttää, voidaan uusi opiskelija napata heti jonosta kyytiin.

– Saamme maaliin noin 70 prosenttia opiskelijoista. Loput 30 prosenttia keskeyttää tai hakeutuu toiselle alalle, kuka mistäkin syystä. Me emme kuitenkaan jätä keskeyttäneitäkään oman onnensa nojaan vaan yritämme ohjata heitä hallitusti muualle, Uronen vaakuuttaa.

Maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita on viime vuosina näkynyt Tredun rakennusalan opiskelijoissa entistä enemmän.

Azad Ecmaili (vas), Aaro Heikkilä ja Mikael Tuovila ovat kaikki ”tietenkin” Rakennusliiton jäseniä ja aikovat sellaisina pysyä palkkatyöt aloittaessaankin.

– Heillä on motivaatio kohdallaan ja he ovat innokkaita opiskelijoita. Joskus vähän liiankin innokkaita. Kerran mestari oli saanut kiinni muuttaman maahanmuuttajaopiskelijan siitä, että he olivat jääneet rakentamaan senkin jälkeen, kun olisi jo pitänyt lähteä kotiin. ”Ajattelimme, että olisi hyvä saada tämä vaihe valmiiksi kerralla”, kaverien perustelu kuului.

Harjoittelussa Tredun raksaopiske-

lijat eivät käy vain suomalaisilla työmailla vaan myös ulkomailla. He ovat vierailleet harjoittelemassa ainakin Baltiassa, Tshekissä ja Saksassa. Nyt joku suunnittelee lähtevänsä harjoitteluun Kyprokselle asti.

Tredu tekee yhteistyötä Pietarin ammattikoulujen kanssa ja talvella tredulaisia on lähdössä tutustumaan sikäläiseen rakennusalan ammattikoulutukseen. ■

Behöver du rehabilitering?

INDIVIDUELL REHABILITERING ÄR EN UTMÄRKT MÖJLIGHET

Individuell rehabilitering bekostas av FPA och du kan ansöka året runt.

MULTIDISCIPLINÄR INDIVIDUELL REHABILITERING PÅ HÄRMÄ
 Du kan ansöka till rehabilitering om din sjukdom nedsätter arbetsförmågan eller orsakar problem i arbetet och i vardagen. Vi fokuserar på sjukdom eller symtom som nedsätter arbets- och funktionsförmågan. Rehabilitering utförs under högst 16 dygn i 2 - 3 perioder. Programmet planeras så att det motsvarar just Ditt rehabiliteringsbehov.

LISÄTIETOJA: Simo Korkea-aho | tfn. 050 467 3404
 simo.korkea-aho@harmankuntokeskus.fi

Tanssiharrastus pitää Pekka Kurosen selkänikamat vetreinä.

Kuumaa asfalttia, viileää dataa

Tarkka gps-paikannus mahdollistaa jo tienteon automatisoidusti.

Jukka Nissinen

Talvi tulee autoilijoiden lisäksi yllättäen myös tietekijöille. NCC:n Öljytien maantien työmaalla sulatellaan työkoneita pikku aamupakkasessa. Öljytien päässä Kilpilahdessa on Nesteen öljynjalostamo. Siksi tien loivaan mutkaan on tehtävä paremmat kallistuskulmat raskalle liikenteelle.

– 25 kesänä peräkkäin asfalttityöt ovat jatkuneet joulukuulle asti, perämies **Tomi Tuormaa** laskee työsesonkien pituutta.

Keväällä työrupeaman pituus on aina vähän arvailun varassa. Mattimyöhäiset tilaavat asfalttiporukan urakoihin vasta loppusyksystä.

Työkoneiden lämmittelyn aikana Tuormaa sekä NCC:n tietomallintamisen ja koneohjauksen asiantuntija **Manu Marttinen** käyvät työkohdetta läpi taulutietokoneen äärellä.

– Ohjaamme työkoneita digitaalisen suunnitelman mukaisesti. Jos vertaa ralliautoiluun, tabletilla on kartturin nuotit. Mikä on tasauksen nosto ja sivukaltevuus, Marttinen vertaa.

Tietotekniikka säästää kuluja

Tuormaan mukaan gps-tekniikka ja digitalisointi helpottavat työtä, vaikka tässä kohteessa ajetaan levitintä ja perälaatikkoa perinteisellä käsipelillä. Ammattimestä tarvitaan jatkossakin, koneet eivät ajele itsekseen työmaalla vielä vähään aikaan.

– Gps-tekniikka ja digitalisointi ovat vain apuvälineitä. Esimerkiksi tämän työmaan matkaa ei tarvitse mitata kävelemällä mittapyörän kanssa, Tuormaa huomauttaa.

Työkoneessa on valmius hyödyntää sentintarkkaa paikannusta, mutta se ei ole tällä kertaa käytössä. NCC:llä on tehty jo jyrintätöitä 3D-mallinnuksella. Öljytien työmaalla on käytössä opastava koneohjaus.

– Tekniikka auttaa arvioimaan, paljonko massaa menee, Marttinen toteaa.

Massan kulutuksen ja työajan optimoinnilla säästetään tienpidossa huomattavasti. Laserkeilaustekniikalla puolestaan tienpidosta vastaavat toimijat voivat kohdentaa tarkemmin tienkorjauksen pahimpiin paikkoihin. Useat kaupungit, esimerkiksi Helsinki ja Kouvola, hyödyntävät tiedonkeruuta ja -mallinnusta tieinfran ylläpidossa.

Ennen koneiden käynnistymistä Tuormaa ja Marttinen tutustuvat työmaahan tabletti kädessä. Tiehen on tehty myös perinteiset merkinnät kallistuksista ja nostoista.

– Tabletin gps huojuu vähän, siksi meillä on vielä merkinnät. Tällä työmaalla emme tarvitse tarkempaa paikannusta, sillä korjattavalla puolella sivukaltevuus on tasaisesti 2 prosenttia. 2D-automatiikka osaa tehdä sen, Marttinen.

Syyspakkaset hidastavat työurakan aloittamista.

– Pystymme käyttämään tarkkaa-kin signaalia. Ei muuta kuin tolppa pystyyn ja siihen vastaanotin, levittäjän kuljettaja Mikko Juuti sanoo.

Pitkiä työsuhteita, isän matkassa alalle

Mikko Juuti on tehnyt asfalttihuom-
mia jo neljännesvuosisadan.

– Samassa firmassa ollaan yhä, en ole mikään kiertolainen.

Vaikka firma on pysynyt samana, yrityksen nimi on vaihtunut useam-
paan kertaan. Työura lähti liikkeelle
Valtatie Oy:n leivissä vuonna 1995. En-
simmäinen työmaa oli Vaalimaan raja-
asema, jonne Juuti lähti isän matkassa.

Myös Tuormaa aloitti asfalttimie-
hen työt vuonna 1995.

– Intin jälkeen lähdin yhdeksi kesä-
ksi töihin. Vieläkin olen täällä. Faija ehti
tehdä näitä hommia lähes 50 vuotta.

– Minulla on jo 29. kesä kulkea
näissä töissä. Kotimatka on 486 kilo-
metriä. Jokainen valitsee itse kotipaik-
kansa. Tänä kesänä olen ajanut välin
vain kahdesti, Ilomantsissa asuva as-
falttimies **Pekka Kuronen** laskee.

Joensuu-Seutula-välin lentolippu-
jen hinnan sai tänä vuonna tingittyä
97 euroon lentoa kohti, kun osti työ-
vuoroihin sopivat lennot koko kesä-
si jo huhtikuun alussa.

Kurosen selkä oikutteli aikaisem-
min, mutta tanssiharrastus on korjan-
nut selkävaivat kokonaan.

– Käymme talvisin kolmesti viikos-
sa harjoittelemassa. Viikonloppuna
tanssitaan vielä lisää.

Kuronen tuli tietyömaille vuonna
1990, silloisen TVH:n leipiin. TVH
muuttui aikanaan Destiaksi, jonka
NCC osti vuonna 2011.

Työmaarupatteluun tulee odotettu
keskeytys.

– Sellainen sivuhuomautus, että
vesisäiliöt olisivat nyt sulana, Kuro-
nen ilmoittaa. ■

Tomi Tuormaa (vas.) ja Manu Marttinen käyvät tabletin avustamana läpi loivan mutkan kallistuksia.

Matalalta paistava syysaurinko lisää onnettomuusriskiä.

Vaikka asfaltti on kuumaa, Mikko Juutin työpisteellä pitää pukeutua lämpimästi.

**RAKENNUSLIITON
LÄNTISEN TOIMINTA-ALUEEN
JÄSENHANKINTAKILPAILU**

*Pääpalkintona
aurinkoloma
kahdelle!*

+ joka kuukausi jaossa Holiday Club -viikonloppumajoitus tai Viking Line -risteily kuukauden jäsenhankkijalle!

Tarkat ohjeet kilpailuun: www.jasenhankintakilpailu.rakennusliitto.net

Kilpailuun voivat osallistua kaikki Rakennusliiton jäsenet (Läntinen toiminta-alue). Kilpailuaika 30.9.2019-30.6.2020

TYÖVAATE

Extrat

**Aidosti
asiantuntevaa
palvelua!**

**Meiltä ostettuihin vaatteisiin
myös painatuspalvelut!**

**Kysy yrityksellesi edustavia
työvaatteita omalla logollasi!**

Meillä
hinnat
sisältävät
ALV 24%

PATRON[®]
SAFETY 1ST

Talvityövaatteet

- 100% polyesteri, 220 g/m²
- 300 denierin Ripstop-päällikangas
- veden- ja tuulenpitävä, hengittävä
- EN 343 vedenpitävyysluokka 3, hengittävyysluokka 1

ADAMIITTI

Takki

- EN ISO 20471 luokka 2

- värit: fl.punainen/musta, fl.keltainen/musta ja fl.oranssi/musta
- koot: 2XS-5XL

P O K

PAT522P/O/K-2XS/5XL

109,-

Naisten malli!

- väri: fl.keltainen/musta
- koot: XS-2XL

K

PAT522N-XS/2XL

109,-

AMETISTI

Housut

- EN ISO 20471 luokka 1
- värit: fl.punainen/musta, fl.keltainen/musta ja fl.oranssi/musta
- koot: 2XS-5XL, D88-D116

P O K

PAT555P/O/K-2XS/5XL-D88/D116

99,-

Sievi flexstep[®]

**Varustettu pitävällä ja kovaa
kulutusta kestäväällä
kumikitk pohjalla!**

Turvajalkine

AL Hit 6 XL+ S3HRO

- naulaanastumissuoja terästä
- öljyn ja useiden kemikaalien kesto (pohja)
- varvassuoja, alumiini
- XL-lesti
- koot 39-50

SK52459A-39/50

139,-

Tarjoukset voimassa 31.12.2019 saakka. Hinnat sis. ALV 24 %. Pidätämme oikeuden hintamuutoksiin.

Katso lähin

-kauppiaasi: ikh.fi

Kymiringin moottoriradalla on ajettu jo testiajoja. Varikko- ja katsomorakennuksen ensimmäistä vaihetta tehdään parhaillaan.

Raudoittaja Jarmo Saari tuli Kymiringin työmaalle kesäkuun lopulla.

Kymiringin varikko työn alla

Kymmenen rakentajaa ja 180 hehtaarin tontti. Parkkipaikat riittävät, mutta Kymiringin työmaalla tuulee aina.

Jukka Nissinen

Vaikka Kymiringin moottoriradalla on mittaa 4,6 kilometriä, se hukkuu avaralle 180 hehtaarin tontille.

– Täällä on nyt kelit kohdillaan. Tämä on niin iso läntti, että tuuli pääsee puhaltamaan niskaan joka suunnasta, raudoittaja **Jarmo Saari** harmittelee lokakuun alun kylmiä kelejä.

Saari raudoittaa varikko- ja katsomorakennusten pohjia. Varikkoo urakoi Macra Oy, jonka palkkalistoilla Saari on ollut kesäkuun lopusta lähtien. Työporukka on kuitenkin tuttua jo edesmenneen Rasto-rakennusliikkeen ajoilta. Työmaan vahvuus on ollut keskimäärin 8 rakennusmiestä ja 2 konemiestä.

Saari yrittää jo jäädytellä työkiireitä, sillä pian 61 vuotta täyttävän raudoittajan olkapäät ovat jo korjaamattomassa kunnossa.

– Olen aloittanut rakennustyöt vuonna 1978. Kun pari kuukautta huilaa välillä, jaksaa taas puoli vuotta tehdä töitä.

Rauhalliseen työtahtiin ei ole aina mahdollisuuksia, sillä raudoituksia tehdään yleensä ylitöiden vauhdittamana. Saari on joutunut siirtämään talvilomaansa työkiireiden takia. Lahtelaisen Saaren työmatkat ovat olleet tänä kesänä takkuisia, sillä Lahden ja Kouvolan välinen valtatie 12 on tänä kesänä ollut tietyömaana.

– Välillä meinaa mennä hermot, kun ajetaan kävelyvauhtia.

Pysäköintitilan puolesta Kymiringin työmaa on aivan loistava. Tonttia riittää vaikka poikittaiseen parkkeeraukseen.

Markku Alén nähty kahdesti

Varikkotilan päälle rakennetaan katsomotiloja. Timpurit **Sami Virtanen** ja **Marko Huusko** asentavat vinoikkunoiden väliin tulevia elementtejä. Vaikka kyse on aivan tavallisesta teollisuusrakentamisesta, moottoriradatyömaa on todennäköisesti ainutkertainen keikka.

– Ei näitä ratoja tule montaa tehtäväksi työuran aikana, Huusko vahvistaa.

Katsomo- ja varikkorakennusta tehdään näillä näkymin kolmessa vaiheessa. Varikko-osastoja tulee kaikkiaan 36 kappaletta. Nyt työn alla on ensimmäinen tusina.

Virtasen rakentajaura alkoi vuonna 1987 Rakennus-Penttilän leivissä.

– Vaihtoehtoja ei ollut. Kun valmistuin ammattikoulusta, enoni soitti minulle. Koulun päättäjäiset olivat lauantaista ja eno kysyi: lähdetkö maanantaina töihin. Kysyin, saanko miettiä tämän päivän. Eno ilmoitti soittavansa heti sunnuntaina puoliltapäivän. Kaikki haastatellut macralaiset ovat kiinnostuneita moottoriurheilusta. Saari seuraa formula- ja GP-kiisoja säännöllisesti. Virtasen mielilaji on ralli, mutta formulakin on hänellä seurannassa.

– Kävin katsomassa testiajoja. Se oli mielenkiintoista. Radalla tehdään erilaisia koeajoja lähes joka viikko. **Markku Alén** on käynyt täällä 2 kertaa. Vaikka Alén on jo vanha mies, hän osaa pyörittää rattia. Nuoret kollit eivät pärjänneet alkuunkaan, Virtanen kehuu työmaan oheistapahtumia. Huusko seuraa jonkin verran formulaa.

Virtanen ja Huusko odottavat alkavalta tes-kierrokselta palkankorotuksia.

– Lisää palkkaa pitää saada. Me emme ole koskaan tyytyväisiä siihen mitä tienaamme.

Tekstipuolella matkakorvauksissa on paljon kehittämisen varaa.

– Matkakorvaukset laahaavat pahasti perässä. Ne eivät kata millään muotoa aiheutuneita kuluja, Huusko muistuttaa.

Viranomaisyhteistyö pelaa ratatyömaalla

Rakennusliiton Kouvolan aluetoimistaja **Petri Hiltunen** on jo käynyt koeajamassa Kymiringin kaarteet.

– 40 minuuttia ajoa ja 2 päivää jalat kipeänä, Hiltunen kuvasi ensituntuaan radasta.

Hiltunen tutustui Kymiringin ra-

taan syyskuussa valtakunnallisen Motorg-moottoripyöräjärjestön kouluttajien ja ratatapahtumien järjestäjien kanssa. Kymiring on yksi Motorin koulutusradoista ensi kesänä.

– Kaikki tykkäsivät radasta, tekni-
nen, nopea ja hauska ajettava, Hiltunen kehuu.

Hiltunen on tutustunut rataa myös viranomaiskonklaavissa, johon ovat osallistuneet Avi, pelastuslaitos, poliisi, verottaja, Infra ry, rakennuttaja ja pääurakoitsija.

– Kymiring on ottanut konklaavin hienosti vastaan heti alusta lähtien. Olemme kokoustaneet pari kertaa vuodessa. Verottaja ja Avi halusivat vastaavanlaista yhteistyötä kaikille isommille työmaille. ■

Kymiring

MOOTTORIRATATYÖMAA sijaitsee litin kunnassa lähellä Kouvolaa. Kymiringistä halutaan luoda Pohjois-Euroopan johtava ajokoulutus-, liikenneturvallisuus- ja moottoriurheilukeskus. Radan suunnittelu aloitettiin vuonna 2007. Tänä kesänä tehtiin Kymiring GP -radan asfaltointityöt. Elokuussa radalla ajettiin viralliset MotoGP-luokan testiajot. Ensi kesänä Kymiringillä ajetaan motocrossin MM-osakilpailut MXGP-, MX2-, EMX250-, EMX125- ja EMX 2t- luokissa.

Kymiringin rakentamiseen on käytetty 19 miljoonaa euroa. Kokonaisbudjetti on vajaat 30 miljoonaa euroa. Rahaa kuluu vielä muun muassa varikkorakennuksen ja infran rakentamiseen. Kymiringin enemmistöosakkaita ovat auto- ja moottoripyöräurheilun kattojärjestöt AKK Sports ja Suomen Moottoriliitto. Vähemmistöosakkaina ovat A. Ahlström Kiinteistöt Oy ja litin kunta. 180 hehtaarin maa-alue on vuokrattu Ahlströmiltä ja yksityiseltä maanomistajalta.

Moottoriurheilun ja ajoneuvotestauksen lisäksi Kymiringiä tarjotaan erilaisten yleisöapahtumien pitopaikaksi. Tänä syksynä radalla järjestettiin rullahiihto- ja hölkkätapahtuma.

Yle uutisoi 25. lokakuuta, että Kymiringin vähemmistöosakas Rakennusvarma Oy on asetettu konkurssiin. Rakennusvarman omistusosuus on vajaat 2 prosenttia. Yrityksellä oli tarkoitus rakentaa radan yhteyteen vapaa-ajan asuntoja.

Nuori kuopiolainen maanrakentaja Jyrki Räsänen kaataa kylmää vettä etelän suunnittelijoiden ja päättäjien niskaan, koska ei halua muuttaa ruuhkaiseen Helsinkiin. Hän arvostaa ystäviä, harrastuksia, luontoa ja rauhaa kotiseudulla Kuopiossa.

Louhe on räjäytetty Kalasataman keskuksen rakennusmontun tieltä ja Sörnäisten sataman englantilaisten kalliolta. Se odotti täyttää välivarastossa Kruunuvuorenrannassa. Louheen kierrätys syntypaikan läheisillä rakennustyömaalla säästää polttoainetta ja hiilidioksidipäästöjä, jotka syntyvät kuljetuksista. Helsinki on kehittänyt maamassojen kierräystä kiitettävästi.

Helsinkiä tiivistämässä:

Maanrakentajan asumisen luksus löytyy muualta

Riitta Malve

Kuopiolainen maanrakentaja Jyrki Räsänen E. Hartikainen Oy:sta on kipannut ja puskenut tonneittain louhetta Kruunuvuoren selälle Koirasaarten keinosaa-ria varten. Jättiläismäisten kiviautojen rymistely aaltojen tasolla on näytelmä, jonka äärellä moni veneilijä, rannoilla kulkija ja dronejen lennättäjä on hie-raissut silmiään.

Ensin urakkaporukka teki merelle johtavan pengertien ja rantapenke-reet eroosiosuojauksineen. Sen jäl-keen täytettiin penkereen sisälle jää-

nyt vesialue. Lopuksi kaivetaan kana-vat, jotka irrottavat uudet saaret man-tereesta.

Koirasaaret sijaitsevat Kruunuvuo-renrannan uuden asuinalueen etelä-kärjessä Laajasalossa, Kaakkois-Hel-singissä.

Räsäselle vesi on uusi elementti maanrakennuksessa.

– Onhan se mielenkiintoista tehdä jotain, mitä ei ole ennen kokeillut. Kun louhe kipataan veteen, sen kulkua ei näe. Tärkeää on oikeanlainen pengertäminen. Lohkareiden pitää vierä penkkaa pitkin niin, että se kasvattaa ja vahvistaa täytön reunaa. Haasteena on ollut louhoksen seassa oleva rauta.

Sen erottelu viivästytti työtä jonkin verran, Räsänen kertoo.

Pelastautumiseen tarkoitettut pauk-kuliivit kuuluvat meritäytön työtur-vallisuuteen. Maansiirtokoneen oh-jaamoissa on lisäksi vasara, jolla pys-tyy rikkomaan ikkunan, jos ajoneuvo suistuu veteen.

– Ei pelota, vaikka veden läheisyy-dessä on hukkumisen vaara. Syvyyttä täytön reunalla on paikoin 18 metriä. Siksi varotaan ajamasta liian pitkälle reunalla.

Koska urakkaporukka työskentelee yleensä kaivoksissa, se arvostaa meri-maisemia, aurinkoa ja raikasta tuulta. Ajaapa Räsänen puskutraktoria, kai-

vinkonetta tai kiviautoa, ohjaamoon näkyy Suomenlinna, keskusta, Kor-keasaari ja uusi korkea torni, Redi.

– Näin harvinaisia näkymiä ei vaan voi olla katselematta työn lomassa. Varsinkin aurinkoisena päivänä, kun veden pinta oikein kimaltelee, on hie-noa. Tuntuu myös mukavalta, kun ve-neilijät tervehtivät meitä heiluttaen.

Erikoisosaajia ja ketjutuksen riskejä

Pääkaupunki kasvaa kohisten ja työ-listaa Räsäsen urakkaporukan lisäksi tuhansia muita rakentajia ja rakennus-yrityksiä. Tahti jatkuu näillä näkymin samanlaisena vielä vuosikymmeniä.

Meritäyttöille rakennetaan myös Kalasatamassa, Hernesaaressa, Jätkäsaaressa ja Koivusaaressa. Koteja syntyy lisäksi pikaraitioteiden varsille ympäri kaupunkia.

Erikoisosaamista tarvitaan meritäyttöjen tavoin kaupungin lukuisiin raidehankkeisiin ja Kruunusiltojen rakentamiseen. Edellisestä suuresta silta- ja projektitista Suomessa, Raippaluodon sillasta on jo pitkä aika.

Helsingin maankäyttöjohtaja **Rikhard Manninen** arvelee, että rakentamisen hiipuessaa maakunnissa rakentajia tulee sieltä pääkaupunkiseudun suuriin projekteihin.

– Kruunusiltojen vaatavuus liittyy suunnitteluun, johtamiseen ja valvontaan, mutta myös rakentamiseen. Tiedetään, että esimerkiksi urakoiden ketjutus muodostaa riskin laadulle. Haasteina ovat myös työskentely korkealla ja talvisissa olosuhteissa, pimeässä ja kylmässä, mikä korostuu merellä, Manninen arvioi

Raidarakentajat työllistyvät lomitain pikaraitioteiden ja Kruunusiltojen työmailla. Manninen arvioi, että se ei riitä siltojen raidelinjan toteutukseen.

Sopiiko konttiasuminen Helsinkiin?

Kruunuvuorenrannan ensimmäiset kerrostalot ovat valmiina. Kohta sieltä pääsee keskustaan siltaa pitkin kymmenessä minuutissa ratikalla ja pyörällä. Voisiko nuori maanrakentaja harkita muuttavansa sinne?

– Ei, ei, en haluaisi missään nimessä asua täällä etelän ruuhkassa, nuori mies huudahtaa ja tulee kaataneeksi jäitä Helsingin suunnittelijoiden ja päättäjien niskaan. Kaikki kynnelle kykenevät eivät sittenkään muuta pääkaupunkiin.

Räsänen näkee ruuhkan alkavan pääkaupunkiseudun uloimmalta kehätieltä. Edes merimaisemilla varustettu luksusasunto ei houkuttele nuorta miestä, jos sellaisen saisi.

– Arvostan muunlaista luksusta. Tällä hetkellä Kuopio on paras paikka asua, koska ystävät ja perhe ovat siellä. Tykkään harrastaa hiihtoa, kalastusta ja metsästystä. Kotiseudulla niihin on hyvät mahdollisuudet. Pidän myös luonnosta ja rauhallisesta ympäristöstä. Haaveilen, että joidenkin vuosien kuluttua muuttaisin maalle, mistä olen kotoisin.

Redin ylimmissä, 33. kerroksessa Räsänen kuitenkin arvelee voivansa asua kokeeksi.

– Miksipä ei. Mutta on niitä torneja tulossa Kuopioonkin.

Työnantaja majoitti urakkaporukan Laajasalossa sijaitsevaan entiseen opistoon, joka toimii nykyisin hotelli-

na. Matka työmaalle on vain pari kilometriä.

– Se on mukava paikka meren äärellä. Työpäivät vain ovat niin pyöreitä, ettei asumisympäristöllä kauheasti ole väliä. Nukkuminen on tärkeintä.

Kaupungin asunto-ohjelmapäällikkö **Mari Randell** kertoo, että Helsinkiin toivotaan asumaan kaikenlaisia ihmisiä, koska kaikkia tarvitaan. Siksi kaupungilla on sääntö, kuinka paljon uusista asunnoista on kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. Näin pienituloisillakin on mahdollista asua Helsingissä.

Kaupunki ei kuitenkaan rakenna asuntoja ja majoitusta tilapäiselle työvoimalle kuten rakentajille, vaan uskoo markkinoiden hoitavan sen. Ongelmista, jotka liittyvät huonoihin majoitusoloihin ja toisinaan työperäiseen hyväksikäyttöön etenkin joidenkin ulkomaalaisten rakentajien kohdalla, Randell ei ole tietoinen.

– Kaupungin sosiaalipuolelta ja rakennusteollisuudelta ei ole tullut

meille huomautuksia tai toiveita lyhytaikaisesta majoituksesta. Helsinki on lisäksi päättännyt, ettei tänne haluta konttikyliä, Randell selvittää.

Vanha keskusta on viihtyisin

Räsäsellä ja hänen työtovereillaan on välillä mahdollisuus ajella ympäri Helsinkiä katselemaan paikkoja. Kun Jollaksesta lähtee keskustaan, ei voi olla ohittamatta Kalasatamaa. Autolla on käyty vilkkaissa myös Jätkäsaarta. Kummassakin on paljon rakennustyömaita, mutta valmista ympäristöä on enemmän kuin Kruunuvuorenrannassa.

– Hyvän näköisiä niistä tulee. Vihreää on kuitenkin liian vähän.

Mieluiten Räsänen liikkuu Helsingin ydinkeskustassa, vanhojen talojen keskellä, joita nuori maanrakentaja arvostaa. Esplanadin, Senaatintorin ja Kauppatorin ympäristö on vaikuttavinta. Vanhaan rakentamiseen ei ole kuitenkaan paluuta. Kansallisromanttiset kerrostalot, jotka tunnistaa eläin-

Meren täyttäminen Kruunuvuoren selällä oli työmaana virkistävä poikkeus Jyrki Räsäselä ja hänen työtovereilleen kaivosten rinnalla. Helsingin hienoihin merimaisemiin ei hevin kyllästy, siksi paljon yksityiskohtia ja kiinnostavia paikkoja se sisältää.

Maanrakentaja Jyrki Räsänen ajaa Koiraarten meritäytössä pääasiassa puskutraktoria, mutta välillä tarttuu myös kaivinkoneen ja kiviauton ohjaksiin. Pomppiva kyyti louhikolla koettelee selkää, mutta mies on pysynyt ehjänä istuimen kehojärinän vaimennuksen ansiosta.

ja kasviaiheisista koristeista julkisivussa, eivät taivu elementeiksi.

Räsänen ihailemat korttelit on rakennettu Kluuvilahden täyttömaalle kaksi sataa vuotta sitten. Täytöistä ei saatu silloin niin vakaita kuin nyt. Niinpä Kluuvin maaperä on edelleen pehmeää ja vaatii runsasta paalutusta.

Kun kuuntelee Kruunuvuorenrannan suunnittelijaa **Tyko Saarista**, kun hän kertoo alueen rantojen valaistuksesta, puistovalleista sekä kaduista, joilla näkee Tuomiokirkon, herää toivo, että uusistakin kaupunginosista saattaa tulla viihtyisiä.

– Kyllä onnistumisen eteen ponnistellaan. Käytän 3D-mallia apuna, kun mietin maisemia. Tärkeää on myös se, miltä Kruunuvuorenranta näyttää ulkoapäin, Saarinen sanoo.

Mutta ruuhkaisuus, jonka takia Räsänen ei halua muuttaa Helsinkiin pysyvästi, lisääntyy vääjäämättä asunorakentamisen mukana. Onko ratkaisuna enemmän meritäyttöä, tekosaaria, entistä pienempiä asuntoja tai rakentamista alaspäin ja ylöspäin? Vaikka kaupungin tiivistäminen äärimmilleen huimaa kuopiolaista urakkaporukkaa, he osallistuvat siihen mielellään, kun taas kutsutaan. ■

Kawhi Leonard (vasemmalla) ja Paul George juonivat itsensä Los Angeles Clippersin riveihin. Kuva: Lehtikuva

Ei enää isoa kolmosta pöytään

Koripallon NBA:ssa nähtiin hurjin siirtokesä pitkään aikaan. Tähtipelaajat käyttivät valtaansa ja muodostivat superkaksikkoja ympäri liigan. "Big Threen" aikakausi on toistaiseksi ohi.

Toronto tunnetaan jääkiekkoilun mekkana, mutta tänä kesänä kaupungissa juhlivat koripallofanit NBA-mestaruuden voittaneen Toronto Raptorsin ansiosta. Mestaruuden tärkeimpiä tekijöitä oli vaiteliaasti median edessä esiintyvä **Kawhi Leonard**, joka palkittiin finaalisarjan arvokaimpana pelaajana.

Edes mestaruus ei kuitenkaan saanut Leonardia jäämään rajan pohjoispuolelle alkuperäistä sopimustaan pidemmäksi aikaa.

Vapaana agenttina Leonard saattoi valita uuden seuransa lukuisten kilpakosijoiden joukosta. Hän päätti palata kotikonnuille Los Angelesiin, mutta ei suinkaan perinteisesti tähtivetoiseen Lakersiin, vaan heidän kanssa saman kotihallin jakavan Clippersin riveihin. Leonard houkutteli mukaansa Oklahoma Cityn supertähden **Paul Georgen**. George ei ollut vapaa agentti, mutta Oklahomalla ei ollut juurikaan vaihtoehtoja, kun George vaati siirtoa. Supertähtien valta on NBA:ssa merkittävämpi kuin esimerkiksi jääkiekon NHL:n puolella, jossa vanha seura voi asettaa rajoituksia jopa vapaiksi agenteiksi jääville pelaajilleen.

NBA:n tilannetta voi pitää siinä mielessä oikeudenmukaisempina, että pelaajatkin ovat monella tapaa seuransa armoilla. Seura voi esimerkiksi koska tahansa päättää kaupata sopimuksen alaisen pelaajansa mihin tahansa toiseen joukkueeseen ja kaupunkiin. Nyt nimekkäillä pelaajilla on enemmän valtaa painostaa seuraa siirtoon ja siten ikään kuin kaupata itse itsensä, kuten tekivät muun muassa George ja New Orleansista Lakersiin itsensä ja yhdistyneet kulmakarvansa junaillut **Anthony Davis**.

Isosta kolmosesta dynaamiseen kaksikkoon

Palatkaamme hetkeksi vielä Leonardin siirtoon, joka toimi katalysaattorina NBA:n voimasuhteiden uusjaolle. Edellisellä kaudella pudotuspelien ensimmäisellä kierroksella pudonnut Clippers nousi yhdessä yössä kuumimpien mestariehdokkaiden joukkoon tuoreen superkaksikkonsa ansiosta. Samalla hallitsevan mestarin Raptorsin on todennäköisesti tyydyttävä taisteluun viimeisistä pudotuspelipaikoista. Niin suuri oli yhden pelaajan ratkaisun vaikutus.

Leonardin siirtoa seurasi useiden muidenkin dominopalikoiden kaatuminen niin, että lopulta NBA:n

top15-pelaajat olivat pian jakautuneet tasaisesti ympäri liigan. Noin vuosikymmenen ajan NBA:ssa oli edetty "Big Three"-aikakautta, jossa mestaruudesta kamppaillakseen seuralla oli käytännössä oltava kolme supertähteä. Nyt ensimmäistä kertaa pitkään aikaan ei enää löydykään yhtään selkeää superkolmikkoa, joka nousisi ylivertaiseksi mestarisuosikiksi. Sen sijaan tähtipelaajat ovat muodostaneet Georgen ja Leonardin esimerkkiä seuraten "dynamic duoja" ympäri liigan.

Kehitys kertoo osittain myös siitä, että kollektiivinen ajattelu on vähentynyt. **Kevin Durantin** huhtiuksiin olevan kahdesta mestaruudesta huolimatta tyytymätön Golden State Warriorsissa, kun suurin valokeila lankesi **Steph Curryn** ja **Klay Thompsonin** kohdalle. Ennen tähdet halusivat pelata yhdessä voittaakseen mestaruuksia. Nyt pelkkä mestaruus ei riitä, vaan kukin haluaa olla itse pääroolissa sitä tuomassa.

Suomalaisten NBA-seuraajien harmiksi **Lauri Markkasen** edustama Chicago Bulls on alkukauden perusteella yhtä kamalaa seurattavaa kuin edellisinäkin vuosina. ■

www.sanaris.fi / laadinto Erkki Vuokila, ulkoasu P.A. Manninen

				2	1	5	8
				5	7	4	6
8	5	6	1				
1	6	5	9				
				6	8	5	9
				4	9	6	7
2	4	7	3				
9	6	8	1				

9	3	6					
2	1			4	7	8	
8				2	9		
			1		9		
		4	3				7
1	2	9			8	3	
					8	4	1

5			3				1
		3	8			9	5
3			5				9
1				2			7
7	2			1	4		
6				7			2

www.sanaris.fi / laadinto Erkki Vuokila, ulkoasu P.A. Manninen

1	8	23	17	11	4	16	6
23	2	8	16	20	23	2	
19	11	25	4	11	25	12	23
9	4	1	20	16	5	2	
19	2	12	8	23	2	2	6
2	2	13	5	7	18	1	8

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25

sanaris.fi/Erkki Vuokila

1	2	1	1	3	1	7	13	15	8	5	11	15	11	2	23	6	2	15	6
11	18	10	18	14	15	18	5	11	1	3	22	11	4	11	8	5	11	25	
10	8	6	4	8	5	4	18	23	11	7	15	13	13	20	24	2	5	16	20
23	7	2	23	24	8	5	25	9	15	20	7	25	2	12	7	3	9	18	
17	11	7	11	20	15	13	11	7	1	11	2	7	23	20	7	25	2	5	5
11	20	10	2	4	7	1	2	15	4	19	3	11	21	20	2	20	5	21	2
10	18	12	4	11	3	18	11	11	15	15	11	17	19	8	4	15	3	2	11
1	2	12	11	15	13	15	14	4	8	15	11	8	22	8	20	15	14	23	14
20	19	15	11	20	11	14	24	2	5	15	9	5	5	20	4	21	2	2	15

Kulttuuri

Seitemäntuumaisia piristysruiskeita pimeisiin iltoihin

Rock Siltanen: **Uskon huuhkajiin** /Jukka Nissinen: Pelataan sydämellä.
Fleur: **Mon Ami Martien**/Mais Vraiment. Bickerton Records.

Jyri Vasamaa

MINUA hymyilytti aikoinaan, kun **Eppu Normaali** julkaisi *Urheiluhullu* -nimisen sporttikappaleen, ja **Juice Leskinen** *Mene mäkeen* -nimisen rallin. Juicen elämäkerrassa kuitenkin paljastui, että mies oli aikoinaan ihan ensimmäisiä laskettelijoita Tahkon rinteillä. Nyt **Räjätäjien** bassonvarresta tuttu **Rock Siltanen** sekä **Jukka Nissinen** yllättävät vähän samaan tyyliin.

Rock Siltanen *Uskon huuhkajiin* on omistettu Suomen jalkapallomaajoukkueelle. Teksti ja toteutus on mainio ja jopa hauska, enkä tiedä miksi, mutta jotenkin laulutyylistä tulee etäisesti mieleen **Samae Koskinen**. Rock Siltanen taustaorkesteri muodostuu **Tenho Mattilan** syntikoista, **Tuomas Eriksonin** kitaroinnista sekä **Kielo Kärkkäisen** ja **Richard Pirttiniemen** taustakööreistä. Kappale tulee varmasti jakamaan kuulijat. Toiset innostuvat ja toiset eivät ymmärrä ollenkaan. Jukka Nissisen puolikkaassa

kappale on omistettu Suomen jääkiekkomaajoukkueelle. Loppupuolen räp-piosuus on tämän puolen helmi.

Piristävä uutuus on myös **Fleur**-yhtyeen ensimmäinen single *Mon Ami Martien*. Etäisesti 1960-luvun **France Gallin** mieleen tuova kaihoisan tarttuva pop-kappale on parasta, mitä olen pitkään aikaan kuullut. Melodia on moniosainen, ja olisi soinut varmasti paljon radiossa joskus yli 50 vuotta sitten. Sovituksessa on käytetty kivasti vanhoja jippoja vuosien takaa, kuten kättentaputuksia ja wou-wou jee jee -huudahduksia. B-puolella taas on kova garagerock -menopiisi *Mais Vraiment*, joka pistää varmasti keikoilla porukat hyppimään sen tahtiin. Odotan mielenkiinnolla Fleurin seuraavaa levyä ja keikkoja. ■

KIITÄMME: Molemmat singlet suoraan huokuvat elämänmyönteisyyttä ja iloa.

MOITIMME: Uskon huuhkajiin jää soimaan päähän niin vahvasti, että siitä on vaikea päästä eroon.

Talvisirkus meni raksalle

Kaapelitehtaan Pannuhalli 7.11.2019–12.1.2020
Tallberginkatu 1 P, 00180 Helsinki. Ohjaus: Liisa Risu

WAU, Talvisirkus BAU! Tanssiteatteri Hurjaruuthin talviklassikko sijoittuu tänä vuonna rakennustyömaalle. Luvassa on ketterää raksaparkouria ja teollisuushallin seinistä rapisevaa kummitusromantiikkaa.

Sirkusta, tanssia ja videotaidetta yhdistävä Talvisirkus on koko perheen nyky sirkusesitys, joka sopii kaiken ikäisille. Esityksessä nähdään taitavia sirkustaiteilijoita muun muassa Ranskasta, Ruotsista ja Suomesta.

Lippuja myy Hurjaruuth ja Lippu.fi. ■

Riku Virtanen

RAKENNUSLIITON TYÖNVÄLITYS

YHDISTÄMME.

Rakennusliiton työnvälitys on uusi jäsenetusi. Kyseessä on helppo digitaalinen alusta, jolla työnhakijat ja työpaikat kohtaavat.

Työpaikkaa järjestelmästä voivat hakea liiton jäsenet ja työpaikkailmoituksia jättää alan yritykset. Välitämme työpaikkojen lisäksi koulutussopimus- ja oppisopimuspaikkoja.

Tee järjestelmään oma työnhakijaprofiili ja hae töitä! Voit lisäksi tehdä paikkavahdin, joka ilmoittaa sinulle sopivista avoimista työpaikoista. Käyttö tapahtuu tietokoneella e-Asiointin kautta, ja älypuhelimella helposti mobiilijäsenkortin kautta.

urapalvelut.rakennusliitto.fi

► **Lisätietoja:** Asiakaspalvelu ja tuki, ma-pe 9-15, p. 020 690 231, tuki@rakennusliitto.fi

Rakennusliitto
BYGGNADSFÖRBUNDET

Tappohauskaa

Antto Terras: Tallinnan tappajat. Into Kustannus 2019

Inari Juntumaa

”RAIDO oli -- ostanut useammankin henkilöauton, myynyt ne voitolla eteenpäin ja jättänyt hankintahinnan aina maksamatta. Ei pysty joka jannu moiseen. Joten **Elmar** [joka ei myöntänyt lainaa] sai syystäkin puukon neljä kertaa vatsaansa.”

Antto Terras on kirjoittanut tyyliltään hauskan murhakirjan. Tarinoissa tapetaan rahan ja huumeiden, mutta myös muotivaatteiden, mustasukkaisuuden, koston ja kokeilunhalun vuoksi. Uhriksi päädytään sukupuolen, asuinpaikan, sattuman ja perhe-suhteiden vuoksi sekä myös ihan työn puolesta. Jälkimmäiseen ohjauvia ammatteja ovat muun muassa tak-sinkuljettajan, poliisin, vartijan ja kas-soja kuljettelevan kirjanpitäjän toimet – toki myös rikollisen.

Hauskaa ei tietenkään ole se, että murhat ovat totta. Viron veriset vuoden alkoivat itsenäistymisestä ja jatkuivat parisenkymmentä vuotta.

”Vävypojan hommaama huvila oli mitä komein, mutta kohta häneltäkin loppuivat työt, joten pankki mittasi [huvilan lainan taanneelta] **Karenilta** sekä kodin että auton. Diabeteksensä mies sai pitää.” ”Karen -- päätti siinä samalla, että hänä ei vaivaistaloon lähde. Päätös ei johtunut niinkään Karenin itsekunnioituksesta vaan siitä, ettei Virossa ole senkaltaisia laitoksia.”

Köyhyys ja kurjuus hirtehisen kerroman alla ovat ilmeisiä. Vankeusrangaistus tuntuu rangaistukselta ainoastaan, jos vapaus on sisällöltään sellainen, että sen menettäminen harmittaa. Hän päättää tarinan, jossa henkensä menetti kaksi aikuista – joista toisen poika oli ärsyttänyt tulevia murhaajia alkuillaan ryypäjäisissä – olemalla katumatta sitä, että vieraili romanttisissa merkeissä osoitteessa, joihin murhaajiksi yön edetessä päätyneet eivät kovasta tahtotilastaan huolimatta pääse.

Toki rikkaatkin murhaavat tai etenkin murhauttavat. Kaikkia vallakkaita murhien tilaajia ei tavoiteta, vaan suorittavan portaan tuomitseminen riitti usein poliisille. Toisinaan poliisi oli itse syyllinen. Terras toteaaakin, että jokaisella mukana olevalla teolla on yhteiskunnallinen sivujuonne.

Eikä se juonne ole se, joka tässä naurattaa. ■

KIITÄMME: Mustan huumorin ystävien aarreaitta.

MOITIMME: tarinat jäävät irrallisiksi, loppu jää ilmaan ja jälkimaku ansaitun karvaaksi. Tätä voi pitää myös vertauksena itse tapahtumille; lähistoria lienee naapureilla käsittelemättä.

RATKAISUT

6	9	4	7	3	2	1	5	8	7	4	5	8	2	3
1	2	3	9	8	5	7	4	6	8	9	3	6	2	7
7	8	5	6	1	4	9	2	3	6	2	1	5	3	4
4	1	6	5	9	3	2	8	7	1	8	6	7	5	2
8	5	9	2	7	1	3	6	4	2	3	7	1	4	9
3	7	2	4	6	8	5	9	1	9	5	4	3	8	6
5	3	1	8	4	9	6	7	2	4	1	2	9	6	5
2	4	7	3	5	6	8	1	9	3	6	9	2	7	8
9	6	8	1	2	7	4	3	5	5	7	8	4	1	3

		S	U	N	D	V	A	S	A	L	L	I		
		A	A	I	T	E	L	I	A	S				
		U	M	U	R	A	J	E	L	I	J	A		
		V	A	H	E	N	N	Y	S	Y	R	I	T	Y
		O	S	A	K	E	R	A				I	I	R
L	O	I	R	K		T	O	D	I	S	T	U	S	P
I	R	M	E	L	I	I	N	I	N	A	S	A	T	U
H	A	U	P	I	T	S	I	R	A	A	T	K	O	L
A	N	T	O	N	E	V	A	T	T	O	L	E	R	A
		S	I	S	I	N	T	Y	R	A	I	M	D	
		S	A	I	O	T	A	I	N	S	O	S	E	
		I	L	M	A	S	T	O	T	E	K	N	O	L
		Ä	V		S	A	L	I	T	P	L			
		A	M	P	U	R	A	I	L	O	P	P	I	L
		I	M	A	T	R	A	V	I	S	I	O	M	A
		K	I	N	O	J	E	A	N	L	I	T	U	K
		A	N	O	N	T	A	S	I	S	U	S	S	I

		K	E	L	V	I	N	B	F	K	A	U	N	R
		L	A	E	B	O	L	A	F	S	E	Z	H	
		P	I	C	N	I	C	M	L	I	M	A	O	T
		Z	N	K	O	B	R	A	B	V	Y	P	O	
		P	A	M	E	L	A	A	F	J	D	L	G	C
		A	A	Ä	R	S	Y	K	E					
K	A	K	K	U	K	S	A	T	E	R	I	A	L	F
I	Y	H	Y	O	T	R	I	K	D	I	N	I	E	R
H	E	F	N	E	R	N	Y	L	I	S	T	A	A	
L	S	A	L	G	E	R	C	Z	T	O	S	C	A	
V	I	S	I	O	T	Ä	I	S	K	I	A	S	L	
I	O	H	A	N	S	K	A	T	N	P	U	I	J	
H	Y	M	N	I	U	Y	I	I	T	I	V	P	E	
K	A	M	I	T	A	T	O	N	E	T	I	E	O	
O	P	T	I	O	G	A	R	T	Z	R	R	O	N	

Kelan sairauspäivärahopäivät täynnä – miten toimia?

Pitkä työkyvyttömyys on tilanne, jota kukaan ei toivoisi omalle kohdalleen. Joskus näin valittavasti kuitenkin käy. Suomessa sosiaaliturva on järjestetty hyvin, ja useimmissa tapauksissa vaikeisiin tilanteisiin saa yhteiskunnalta rahallista apua toimeentulon järjestämiseksi.

Työkyvyttömiä ensisijainen tuki mahdollisen työnantajan maksaman palkallisen sairausajan jälkeen on Kelan maksama sairauspäiväraha. Kela voi maksaa sairauspäivärahaa enintään 300 päivältä eli noin vuoden ajalta. Joskus työkyvyttömyys jatkuu vielä tämänkin jälkeen, mikä aiheuttaa huolta omaista toimeentulosta. Näitä tilanteita varten työttömyyskassalla on oma roolinsa.

Oikeus saada työttömyysetuutta tilanteissa, joissa työkyvyttömyys jatkuu ja Kelan 300 päivää on tullut täyteen, on olemassa. Ansiopäivärahan saamisen tarkat edellytykset on kirjattu työttömyysturvalakiin. Ansiopäiväraha ei ole harkinnanvarainen etuus, jonka maksamisesta kassa voi päättää oman harkintansa mukaan, vaan oikeudesta etuuteen säädetään laissa. Pitkittyneissä työkyvyttömyyden tilanteissa vaadittavien poikkeusedellytysten lisäksi pitää luonnollisesti täyttää myös ansiopäivärahan saamisen ns. yleiset edellytykset, esimerkiksi täyttää 26 viikon työssäoloa kassan jäsenyysaikana jne.

Erityiset edellytykset ansiopäivärahan saamiselle pidentyneen työkyvyttömyyden aikana

Päivärahan saamisen yleisten edellytysten lisäksi kaikkien seuraavien poikkeusedellytysten on täyttyttävä, jotta kassa voi päivärahaa pitkittyneen työkyvyttömyyden aikana maksaa.

- **Ensimmäinen** edellytys on kokoaikatyön hakijaksi ilmoittautuminen TE-toimistoon. Vaikka työkykyä ei ole, tämä on silti jokaisen ansiopäivärahaa haluavan tehtävä. Ilman TE-toimiston kassalle antamaa lausuntoa päivärahaa ei koskaan voida maksaa.

Ilmoittautuminen kannattaa tehdä ajoissa, sillä takautuvasti lausuntoa ei voida antaa eikä päivärahaakaan näin ollen maksaa.

- **Toiseksi** Kelan sairauspäivärahan enimmäisajan, eli noin 300 sairauspäivärahopäivää, on pitänyt tulla täyteen. Kela maksaa sairauspäivärahaa enintään 300 arkipäivältä lauantait mukaan lukien. Maksaminen päättyy sen kuukauden lopussa, jota seuraavan kuukauden aikana 300 päivärahopäivää tulisi täyteen. Päivien täyttymisestä Kela antaa päätöksen, joka pitää olla työttömyyspäivärahan hakemista varten. Kassa näkee tiedot suoraan Kelan antamasta ilmoituksesta, paperista päätöstä kassalle ei tästä tarvitse lähettää.

Ohjeita sairauspäivärahasta Kelan sivuilta: https://www.kela.fi/sairauspaivaraha_maara.

- **Kolmanneksi** viimeistään siinä vaiheessa, kun Kelan maksamat päivät ovat tulleet täyteen, työkyvyttömyyden henkilön pitää laittaa työkyvyttömyyseläkehakemus vireille joko omaan työeläkevakuutusyhtiönsä tai Kelaan. Ilman eläkehakemuksen vireillä oloa tai vakuutusyhtiön jo antamaa päätöstä työkyvyttömyyseläkkeestä työttömyyskassa ei ansiopäivärahaa voi maksaa.

Jos työkyvyttömyyseläke on myönnetty täyden työkyvyttömyyden perusteella, ei kassa maksa työttömyysetuutta, vaan maksuvelvollisuus on vakuutusyhtiöllä tai Kelalla. Jos kassa on ehtinyt aloittaa päivärahan maksamisen, ennen kuin eläke on myönnetty, peritään jo maksettu työttömyyspäiväraha suoraan myönnetystä eläkkeestä pois. Pällekkäin näitä etuuksia ei voi saada.

Osatyökyvyttömyyseläkettä saaville työttömyyspäivärahaa voidaan maksaa vähennettynä niin, että myönnetty osittainen eläke vähennetään täysimääräisesti ansiopäivärahasta.

- **Neljäs** edellytys ansiopäivärahan maksamiselle on voimassa oleva lääkärin todistus työkyvyttömyy-

destä. Työkyvyttömyyseläkkeen hakemista varten vakuutusyhtiö tarvitsee ns. B-lausunnon, ja sama todistus riittää kassalle, kunhan todistuksessa ilmoitettu työkyvyttömyysaika on voimassa päivärahan hakemisen hetkellä.

- **Viides** edellytys koskee tilanteita, joissa työkyvyttömyyden henkilöllä on voimassa oleva työsuhde. Edellä lueteltujen edellytysten lisäksi päivärahan hakijan pitää saada työnantajaltaan kirjallinen todistus siitä, että työnantajalla ei ole henkilön työkykyyn soveltuvaa työtä tarjolla. Jos sopivaa työtä on tarjolla tai tarjottu, ei kassa voi työttömyysetuutta maksaa.

Työkyvyttömyyseläke tai kuntoutustuki

Vakuutusyhtiö tai Kela voi myöntää toistaiseksi voimassa olevan täyden tai osatyökyvyttömyyseläkkeen. Näiden lisäksi määräajaksi myönnetty kuntoutustuki voidaan myöntää täyden tai osittaisen työkyvyttömyyden perusteella. Jos eläke tai kuntoutustuki on myönnetty täyden työkyvyttömyyden perusteella, ei ansiopäivärahaan näiltä ajoilta ole oikeutta. Etuuden määrällä ei ole merkitystä. Osittaiseen työkyvyttömyyteen perustuva eläke tai kuntoutustuki ei estä työttömyyspäivärahan saantia. Näissä tilanteissa eläke tai kuntoutustuki vähennetään maksettavasta ansiopäivärahasta.

Joskus työkyvyttömyyseläkkeellä oleva henkilö haluaa jättää eläkkeensä ns. lepäämään. Tällaisissa tilanteissa kassa ei voi maksaa työttömyyspäivärahaa ollenkaan ajalta, jolloin eläkkeen maksaminen on keskeytetty.

Ilmoita työkyvyttömyysaikasi jäsenrekisteriin

Liiton jäsenmaksusta voi saada vapautuksen yhteensä enintään neljäksi vuodeksi mm. työkyvyttömyyden tai eläkkeen perusteella. On tärkeää muistaa ilmoittaa työkyvyttömyysajat liiton jäsenrekisteriin, jotta maksut ja vapautusajat kirjautuvat tietoihisi oikein. ■

FPAs sjukdagpenningdagar fulla – vad göra?

En lång arbetsförmåga är något som ingen önskar sig. Tyvärr går det ibland ändå så. Socialskyddet är välordnat i Finland, och i de flesta fall får man ekonomiskt stöd från samhället för att ordna utkomsten.

De arbetsförmögna främsta stöd efter den sjuktid med lön som arbetsgivaren eventuellt betalar är den sjukdagpenning som FPA betalar. FPA kan betala sjukdagpenning i högst 300 dagar dvs. i ungefär ett års tid. Ibland fortsätter arbetsförmågan även efter detta, vilket leder till oro för den egna utkomsten. I dessa situationer har arbetslöshetskassan en egen roll.

Det finns en möjlighet att få en arbetslöshetsförmån i ett läge, där arbetsförmågan fortsätter och FPAs 300 dagar är uppfyllda. De exakta förutsättningar

ärna för att få inkomstdagpenning har skrivits in i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Inkomstdagpenningen är ingen behovsprövad förmån, som kassan efter egen uppskattning kan besluta att betala, utan rätten till förmånen regleras i lagen. Utöver de undantagsförutsättningar som krävs vid långvarig arbetsförmåga, bör den sökande naturligtvis också uppfylla de s.k. allmänna villkoren för att få inkomstdagpenning, till exempel uppfylla arbetsvillkoret om 26 veckor under tiden som medlem i kassan osv.

Särskilda förutsättningar för att få inkomstdagpenning vid förlängd arbetsförmåga

Utöver de allmänna förutsättningarna för att få dagpenning bör **alla följande undantagsförutsätt-**

ningar uppfyllas för att kassan ska kunna betala dagpenning vid förlängd arbetsförmåga.

- **Den första** förutsättningen är att du anmäler dig som sökande av heltidsarbete på TE-byrån. Även om du saknar arbetsförmåga bör var och en som vill ha inkomstdagpenning ändå göra detta. Utan det utlåtande som TE-byrån ger kassan kan den aldrig betala dagpenning. Det lönar sig för dig att anmäla dig i god tid, för byrån kan inte ge ett retroaktivt utlåtande och därmed kan heller inte dagpenning betalas.

- **För det andra** bör maximitiden för FPAs sjukdagpenning, dvs. omkring 300 sjukdagpenningdagar, ha uppfyllts. FPA betalar sjukdagpenning för högst

300 vardagar, lördagar medräknade. Utbetalningen upphör i slutet av månaden före den månad då de 300 dagarna skulle bli uppfyllda. FPA ger ett beslut om att dagarna är fulla, som ska vara med för ansökan om arbetslöshetsdagpenning. Kassan ser uppgifterna direkt i det meddelande som FPA skickar, du behöver inte skicka en pappersversion av beslutet till kassan.

Du hittar anvisningar om sjukdagpenning på FPAs sidor: https://www.kela.fi/web/sv/sjukdagpenning_belopp

• **För det tredje** bör den arbetsförmögna personen senast i det skede när de dagpenningar som FPA betalar har blivit fulla, lämna in ansökan om invalidpension antingen via sitt eget arbetspensionsförsäkringsbolag eller FPA. Utan en aktiv pensionsansökan eller ett beslut som försäkringsbolaget redan gett om invalidpension kan arbetslöshetskassan inte betala någon inkomstdagpenning.

Om du har beviljats invalidpension på grund av full arbetsförmåga betalar kassan ingen arbetslöshetsförmån, utan det är försäkringsbolaget eller FPA som är betalningsskyldig. Om kassan har hunnit påbörja utbetalningen av dagpenning innan pensionen har beviljats, dras den arbetslöshetspenning som betalats ut direkt från den beviljade pensionen. Man kan inte få dessa båda förmåner samtidigt.

De som får partiell invalidpension kan få arbetslöshetsdagpenningen minskad så att den beviljade partiella pensionen dras av inkomstdagpenningens fulla belopp.

• **Den fjärde** förutsättningen för utbetalning av inkomstdagpenning är ett i kraft varande läkarintyg över arbetsförmågan. Försäkringsbolaget behöver ett s.k. B-intyg för ansökan om invalidpension och samma intyg duger för kassan, bara den tid för arbetsförmåga som nämns i intyget gäller då du ansöker om dagpenning.

• **Den femte** förutsättningen gäller situationer då den arbetsförmögna personen har ett gällande anställningsförhållande. Utöver ovan nämnda förutsättningar ska den som ansöker om dagpenning ha ett skriftligt intyg av sin arbetsgivare om att denne inte kan erbjuda arbete som lämpar sig för ansökarens arbetsförmåga. Om det finns eller har erbjudits ett lämpligt arbete, kan kassan inte betala arbetslöshetsförmån.

Invalidpension eller rehabiliteringsstöd

Försäkringsbolaget eller FPA kan bevilja full eller partiell invalidpension som gäller tills vidare. Därtill kan du beviljas ett rehabiliteringsstöd för viss tid för full eller partiell arbetsförmåga. Om du har beviljats pension eller rehabiliteringsstöd för full arbetsförmåga, har du inte rätt till inkomstdagpenning för den tiden. Hur stor förmånen är har ingen betydelse. Pension eller rehabiliteringsstöd för partiell arbetsförmåga utgör inget hinder för att få arbetslöshetsdagpenning. I dessa fall minskar pensionen eller rehabiliteringsstödet den inkomstdagpenning som betalas.

Ibland vill en person med invalidpension så att säga lämna pensionen vilande. I dylika fall kan kassan inte alls betala arbetslöshetsdagpenning för den tid som utbetalningen av arbetspensionen har avbrutits.

Meddela din tid med arbetsförmåga till medlemsregistret

Du kan få befrielse från medlemsavgiften till förbundet för sammanlagt fyra år bl.a. på grund av arbetsförmåga eller pension. Det är viktigt att du kommer ihåg att meddela förbundets medlemsregister om att du är arbetsförmögen, så att det kan skrivas in uppgifterna och befrielsetiderna korrekt i dina uppgifter. ■

RAKENNUSLIITTO PERUSTAA VAKUUTUSKASSAN TURVAAMAAN RAKENTAJIEN TERVEYTTÄ

Terveystilan seuranta on tärkeää, jotta voidaan puuttua ajoissa mm. korkeaan verenpaineeseen, kohonneeseen diabetes-riskiin tai piileviin hammassairauksiin. Terveystarkastuksien avulla osataan hakeutua ajoissa jatkotutkimuksiin ja hoitoon.

Vakuutuskassan toiminta alkaa 1.1.2020. Kassan jäsenyys on vapaaehtoinen, ja jäseneksi voivat liittyä liiton A- ja LO -jäsenet. Vuosimaksu on 150 e.

Mitä kassan jäsen saa?

- joka toinen vuosi oikeuden lääkärintarkastukseen ja suppeaan laboratoriotutkimukseen
- joka toinen vuosi oikeuden käyttää hammaslääkärin ja suuhygienistin palveluja 300 eurolla
- kuolemantapauksessa edunsaajalle 500 euron hautausavustus

Edut vain kassan jäsenille

Lisää tietoa www.vakuutuskassa.rakennusliitto.fi

Rakennusliitto
BYGGNADSFÖRBUNDET

Rakennuskassa

Rakennusalan työttömyyskassa tiedottaa: Muistilista työttömyyspäivärahan hakemiseen

Kun jäät työttömäksi tai sinut lomautetaan, toimi näin:

Ilmoittaudu välittömästi työttömäksi kokoaikatyönhakijaksi Työ- ja elinkeinotoimistoon (TE-toimisto). Ilmoittautumisen voit tehdä osoitteessa www.te-palvelut.fi kohdassa ”Oma asiointi” omilla, henkilökohtaisilla pankkitunnuksillasi.

Hakemukset liitteineen lähetetään aina työttömyyskassaan. Nopeimmin hakemusten ja liitteiden lähettäminen hoituu kassan sähköisessä palvelussa, **eAsioinnissa**, jonne löydät kassan kotisivuilta <https://www.rakennuskassa.fi>.

Ensimmäisen ansiopäiväraha hakemuksen voit täyttää, kun olet ollut työttömänä tai lomautettuna vähintään kaksi kokonaista kalenteriviikkoa. Täytä hakemus sunnuntaihin saakka. Jatkossa hakujaksot ovat 4 kalenteriviikkoa tai (kalenteri)kuukausi.

Kun täytät hakemuksesi eAsioinnissa, järjestelmä pyytää sinua lähettämään kassalle hakemuksen käsittelemiseksi tarvittavia liitteitä. Ensimmäiseen ha-

kemukseen tarvitaan aina vähintään seuraavat liitteet (kopiot riittävät):

- palkkatodistus vähintään 26 kalenteriviikon ajalta ennen työttömäksi tai lomautetuksi jäämistä (palkallinen työaika vähintään 18 tuntia / viikko). Todistukseen pitää eritellä lomarahaa, lomakorvaus, pidetyt ja pitämättömät vuosilomapäivät. **HUOM!** Viimeinen palkkalaskelma ei ole kassan tarvitsema palkkatodistus.
- lomautusilmoitus, jos olet lomautettu
- työsopimus, jos olet lomautettu, teet osa-aikatyötä tai määräaikainen työsuhteesi on päättyneenä
- irtisanomisilmoitus, jos työsuhteesi on päätetty
- työtodistus, jos työsuhteesi on päättyneenä

Lisäksi hakemuksen käsittelyssä voidaan tarvita

- verotuspäätös selvitysosineen viimeksi vahvistetusta verotuksesta, jos sinulla on sivutoimista yritystoimintaa (esim. maatalous, oma yritys-toiminta), vaikka siitä ei olisikaan tuloja

- päätös tai tieto sosiaalietuudesta, jos saat tai olet hakenut etuutta, esim. eläke, kotihoidontuki (myös puolisolle maksettava)

Jos teet työtä hakujakson aikana, liitä aina hakemukseesi palkkalaskelmat tehdyistä töistä. Täytä hakemukset samoilta jaksoilta kuin miltä palkka maksetaan joko yhden tai kahden palkanmaksujakson ajalta niin, että hakemusta on täytetty 4 viikon tai kuukauden verran.

Muutosverokortti

Työttömyyskassa saa jäsenten ennakonpidätystiedot sähköisesti verottajalta. Verottaja laskee ennakonpidätysprosentin kuitenkin palkkatulojen mukaan. Näissä tapauksissa kassa joutuu pidättämään päivärahasta ennakovera on vähintään 25 %. Voit kuitenkin hakea muutosverokortin **ETUUTTA varten** verottajan www.omavero.fi -palvelusta. Tieto ennakonpidätyksen muutoksesta tulee suoraan kassalle. ■

Byggbranschens arbetslöshetskassa informerar: Minneslista över hur du söker arbetslöshetsdagpenning

Gör så här när du blir arbetslös eller permitteras:

Anmäl dig omedelbart som arbetslös arbetssökande av heltidsarbete på Arbets- och näringsbyrån (TE-byrån). Du kan göra anmälan på adressen www.te-tjanster.fi under punkten anmäl dig som arbets-sökande, så kommer du till sidan Mina e-tjänster, där du loggar in med dina personliga bankkoder.

Ansökan med bilagor ska du alltid skicka till arbetslöshetskassan. Snabbast går det genom att skicka ansökningarna och bilagorna via kassans elektroniska tjänst, **eKommunikationen**, dit du kommer via kassans hemsida <https://www.rakennuskassa.fi> – välj sv(enska) som språk.

Du kan fylla i den första ansökan om inkomstdagpenning då du har varit arbetslös eller permitterad i minst två hela kalenderveckor. Fyll i ansökan till och med söndag. I fortsättningen söker du i perioder om 4 kalenderveckor eller en (kalender) månad.

När du fyller i din ansökan i eKommunikationen ber systemet dig skicka in de bilagor som behövs för

att kassan ska kunna behandla din ansökan. Till den första ansökan behövs alltid minst dessa bilagor (det duger med kopior):

- löneintyg för minst 26 kalenderveckor innan du blev arbetslös eller permitterad (arbetstid med lön minst 18 timmar/vecka). Intyget bör ha uppgifter om semesterpremie, semesterersättning, semesterdagar du tagit ut och semesterdagar du har kvar. **OBS!** Den sista löneuträkningen är inte det löneintyg som kassan behöver!
- permitteringsvarsel, om du är permitterad
- arbetsintyg om din anställning har upphört

Dessutom kan kassan för att behandla din ansökan behöva

- skattebeslutet med sin utredningsdel över den senaste fastställda beskattningen, om du har företagarverksamhet som bisyssla (t.ex. lantbruk, egen företagsverksamhet), även om du inte har inkomster från den

- beslut eller uppgift om social förmån, som du får eller om du har sökt en förmån, t.ex. pension, hemvårdsstöd (också om det betalas till makan/maken)

Om du arbetar under ansökningstiden, ska du alltid bifoga löneuträkningarna för de arbeten du utfört. Fyll i ansökan för samma perioder för vilka lönen betalas antingen för en eller två lönebetalningsperioder så att ansökan är ifylld för 4 veckor eller en månad.

Ändrat skattekort

Skattemyndigheten skickar elektronisk förskotts-
uppbördsuppgifterna till a-kassan. Skattemyndigheten räknar dock ut förskottsinnehållningsprocenten enligt löneinkomsterna. I dessa fall är kassan tvungen att dra av minst 25 % i förskottsskatt på dagpenningen. Du kan dock ansöka om ändrat skattekort för **FÖRMÅN** på tjänsten <https://www.vero.fi/sv/e-tjanster/minskatt/>. Uppgiften om ändrad förskottsinnehållning kommer direkt till kassan. ■

Rakennuskassa

RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA

Siltasaarekatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennuskassa.fi
www.rakennuskassa.fi

Päiväraha hakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaikamme on toistaiseksi
ma-pe klo 9.00–15.00

Poikkeavat aukioloajat löytyvät Rakennuskassan kotisivuilta.

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsovimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsiointi

eAsioinnissa voit täyttää ansiopäiväraha hakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi.

eAsioinnissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietojasi.

Tapahumat

HUOMIO, OSASTOJEN AKTIIVIT!

Osastojen rivi-ilmoitusten julkaiseminen Rakentaja-lehdessä loppuu tämän vuoden joulukuussa. Rakentaja-lehti uudistuu ja rivi-ilmoitusten julkaiseminen siirtyy verkkoon vuoden 2020 tammikuussa. Verkossa julkaistavat rivi-ilmoitukset ovat maksuttomia.

Ilmoitukset toimitetaan jatkossakin sähköpostilla osoitteeseen ilmoitukset@rakennusliitto.fi. Yhteyshenkilönä toimii edelleen toimituksen assistentti Soile Ahremaa-Luttinen, puh. 020 774 3031.

Ilmoitukset julkaistaan verkossa sitä mukaan, kun ne saapuvat. Hiljaisempina aikoina kuten kesälomien aikaan kannattaa varautua siihen, että ilmoituksen lähettämisestä julkaisemiseen voi kulua viikon verran aikaa.

Rakentaja-lehdessä julkaistaan uudistuksen jälkeenkin edelleen laatikko-ilmoituksia. Niiden hinnoittelu muuttuu 2 euroon per palstamillimetri.

Ammattiosastojen syyskokoukset

Lokakuun 15. ja joulukuun 15. päivän välisenä aikana pidettävässä syyskokouksessa:

- vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta
- päätetään niistä perusteista, joiden mukaan osaston toimihenkilöiden kulut korvataan;
- päätetään toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta seuraavalle vuodelle;
- valitaan toiminnantarkastaja ja hänelle varahenkilö;
- valitaan puheenjohtaja ja hallituksen varsinaiset jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen;
- valitaan edustajat henkilökohtaisine varaedustajineen aluejärjestön edustajakokoukseen;
- valitaan tarpeelliset toimikunnat ja jaostot sekä tarvittaessa osaston luottamusmiehet ja hänen varamiehensä;
- päätetään kokouksen koollekutsumistavasta;
- asetetaan ehdokkaat aluejärjestön hallituksen jäseniksi;
- käsitellään muut mahdolliset asiat

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuoressa on ehdottomasti oltava merkintä:

Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: ilmoitukset@rakennusliitto.fi

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi!

Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia. Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.

jen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Käsitellään ja päätetään Viides linja 3:n kiinteistön myymisestä. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää sopimuslavalavastaava Kari Koivunurmi. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 004, Helsingin sisävalmiste

Syyskokous pe 22.11. klo 18, osastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Liiton toimitsija paikalla. Tarjolla suolaista ja makeaa. Tervetuloa! Hallitus

Os. 005, Helsingin sementtimiehet

Syyskokous la 14.12. klo 14.30, McArthur Irish Bar, Mannilantie 37, Järvenpää. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 006, Uudenmaan torninosturinkuljettajat ja -asentajat

Syyskokous ti 3.12. klo 17, osastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat

(toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 007, Rakennusalojen ulkomaalaiset ammattilaiset

Eläkekoulutus ke 27.11. klo 17, Uudenmaan aluetoimiston tilat, Siltaasaarenkatu 4, katutaso, Helsinki. Lisätietoja ja ilmoittautumiset Helmut p. 040 075 8096. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 008, Kainuu

Syyskokous to 5.12. klo 18, Break Sokos Hotel Vuokatti, Kidekuja 2, Vuokatti. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 010, Tampere

Ammattialajaostojen yleiset kokoukset, joissa asetetaan ehdokkaat os. 10:n toimihenkilöiksi ja edustajiksi toimikaudelle 2020 sääntöjen määrämällä tavalla. **Rakennus-, kone- ja rauditusjaosto** ke 27.11. klo 16.30, Sorinkatu 4 A, Tampere. **Vedeneristysjaosto** to 28.11. klo 16.30, Sorinkatu 4 A, Tampere. **Syyskokous** to 12.12. klo 18, Sorinkatu 4 A, Tampere. Kokousta ennen ruokailu klo 17. Esillä sääntöjen mää-

TAPAHTUMAT

Keski-Suomen rakentajaveteraanit

Pikkujoulut to 12.12. klo 14, Amica-ravintola Siltavouti, Matarankatu 4, Jyväskylä. Paikkoja varattu 50 hengelle. Hinta 2 €/hlö myös avec. Ilmoittautumiset viimeistään to 5.12., Kaarlo p. 050 542 7290 tai Raimo p. 040 768 8811. Tervetuloa nauttimaan ruuasta ja seurasta!

Turun alueen rakentajaveteraanit

Nuutin päivän risteily 13.–14.12.2020 Viking Amorella. Hinta 50 €/hlö sisältäen: aamiaiset, ohjelman ja buffet-ruokailun sekä majoituksen ikkunallissa kahden hengen hytissä. Ilmoittautumiset viimeistään ti 10.12., Reijo Palmgren p. 041 543 7141 tai Sirpa Ruisniemi p. +358 500 781 445.

Uudenmaan veteraanit

Pikkujoulut pe 29.11. klo 11–14, Puistokulma, Talkootie 4, Vantaa. Hiekka-harjun aseman lähellä. Ohjelma: 11–12 kansanedustaja Paavo Arhinmäki, klo 12–13 jouluruokailu, klo 13–14 veteraanien ajankohtaiset asiat.

Tilaisuus on tarkoitettu Uudenmaan alueen osastojen veteraanijäsenille. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään ma 18.11., Esko Kokkonen p. 040 487 2624 tai Ensio Frisk p. 050 526 9728 (tekstiviesti tai soitto).

Lahden osastot: 066, 177, 405

Yhteinen syyskokous to 21.11. klo 18, Ravintola Koti, Salpausselänkatu 7, Messuhallin 2. krs, pääovesta vasemmalle, Lahti. Tilaisuus aloitetaan klo 17.30 ruokailulla. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tilaisuudessa puhujana viestintäpäällikkö Janne Mäkinen. Hallitus

Os. 001, Helsingin kirvesmiehet

Kirveskerho 55:n veteraanien joululounas ti 10.12. klo 12, ravintola Caverna, Yliopistokatu 5, Helsinki. Avec mukaan. Ilmoittautumiset viimeistään ti 3.12., Pentti Nurminen p. 040 542 5232 (tekstiviesti tai soitto).

Os. 002, Helsingin maalarit

Syyskokous ke 20.11. klo 17, osasto-

Tapaukset

räämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Alustajana SAK:n hallituksen varapuheenjohtaja, järjestöjohtaja Matti Huutola. Tervetuloa! Hallitus

Os. 016, Turun talonrakentajat

Syyskokous ti 26.11. klo 18, Turun aluetoimisto, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää aluetoimitsija Mikko Lindstedt. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 018, Turun raudoittajat ja sementtimiehet

Syyskokous la 23.11. klo 14, Turun aluetoimisto, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi keskustelua osaston tulevaisuudesta ja muut esille tulevat asiat. Ruokatarjoilu. Kokouksen jälkeen sauna. Hallitus

Os. 020, Hyrylä

Syyskokous ke 11.12. klo 16, Hyrylän Torppa, Koskelantie 4, Tuusula. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Pääteään osaston lakkauttamisesta sekä muut esille tulevat asiat. Paikalla liiton edustaja. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 022, Kerava

Syyskokous ke 20.11. klo 18, Keravan kirjasto, Satusiipi, Paasikivenkatu 12, Kerava. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 027, Joensuu

Syyskokous to 21.11. klo 19, osaston kerhohuone, Torikatu 5, Joensuu. Esillä sääntöjen määräämät asiat

(toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat.

Jouluruokailu to 5.12. klo 18, Ravintola Aada, Kauppakatu 32, Joensuu. Osaston jäsen ilmaiseksi puoliso 10 €. Lisätietoja ja ilmoittautumiset viimeistään pe 29.11. tekstiviestillä tai soittamalla p. 041 431 8383, (osaston vanha numero ei käytössä). Tervetuloa! Hallitus

Os. 028, Varkaus

Syyskokous la 30.11. klo 10, ravintola Amanda, Pirnanakatu 4, Forum, Varkaus. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 033, Lappeenranta

Syyskokous ti 10.12. klo 18, Lappeenrannan Työväentalo, Snellmaninkatu 12, Lappeenranta. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 034, Imatra

Syyskokous ma 18.11. klo 18, Ay-talon yläkerta, Esterinkatu 11, Imatra. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 043, Pori

Syyskokous to 5.12. klo 17.30, hotelli Amado, Keskusaukio 2, Pori. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Ennakoilmoittautumiset ruokailun vuoksi viimeistään su 17.11., pj. Timo Fagerdahl p. 040 411 8305. Hallitus

Os. 047, Lohja

Syyskokous ma 25.11. klo 18, Kauppakatu 8, Lohja. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 053, Oulu

Rakentajain pikkujoulut la 7.12. klo 18, Hotelli Lasaretti, Kasarmintie 13b, Oulu. Ohjelmassa jouluruokailu sekä elävää musiikkia. Omavastuu jäsen/avec 20 €/hlö. Sitovat ilmoittautumiset 21.11., Niko Kusmin p. 044 343 9188 tai Esa Appel p. 040 068 3365. Hallitus

Os. 056, Salo

Syyskokous ti 26.11. klo 17.30, osaston toimisto, Helsingintie 16, Salo. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019), ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! **Koripalloa.** Tule kannustamaan Vilpas Vikingsejä koripallon runkosarjan kotiotteluihin kaudella 2019–2020. Ostamalla lippu ennakkoon seuran toimistolta (Turuntie19, Salo) saat 5 euron alennuksen jäsenkorttia näytämällä. Hallitus

Os. 061, Veteli

Syyskokous to 21.11. klo 18.30, ravintola Pelimanni, Kaustintie 2, Kaustinen. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Paikalla aluetoimitsija Jere Hyytinen. Ruokailu. Hallitus

Os. 064, Alavus

Syyskokous la 14.12. klo 16.30, Latvian rallimuseon kokoustilat, Korventie 4, Tuuri. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää aluetoimitsija Jere Hyytinen. Kokouksen jälkeen tarjolla syötävää

ja juotavaa. Lisäksi sauna lämpimänä koko illan. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 29.11., Henri p. 040 570 4108. Tervetuloa! Hallitus

Os. 068, Joensuun betonituote

Syyskokous su 24.11. klo 14, ABC Marjala, Marjalantie 18, Joensuu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen tarjotaan pientä purtavaa. **Pikkujoulut** la 7.12. klo 17 Joensuun kaupungintenterissa. Katsotaan esitys, jonka jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 076, Pietarsaari

Syyskokous la 14.12. klo 13, TT-Halli, Ahlströminkatu 10, Pietarsaari. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 082, Nokia

Syyskokous ti 19.11. klo 17, Pirkkalaistori 8 C, Nokia. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 086, Kokkola

Syyskokous ma 25.11. klo 18, osaston toimisto, Ristirannankatu 7, Kokkola. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. **Rakentajien joulujuhlat** pe 13.12. klo 19, Kokkola Snellmankoti, Rantakatu 27, Kokkola. Tarjolla perinteinen jouluruoka & tanssia. Omavastuu jäsen 5 €/hlö ja avec 10 €/hlö. Maksu suoritetaan viimeistään ma 9.12. osaston tilille FI37 5162 0020 2679 21. Tervetuloa! Hallitus

Os. 100, Hämeenlinna

Syyskokous su 1.12. klo 13, ABC Tiiriö, Paroistentie1, Hämeenlinna. Esillä

sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää aluetoimitsija Keijo Ilo. Kokouksen päätteeksi ruokailu. Tervetuloa!

Lasten pikkujoulut su 8.12. klo 16–19 Kantolan Touhuallossa, Keksikatu 5, Hämeenlinna. Touhuamisen lomassa joulupuuro-, kahvi- ja torttutarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 101, Porin maalarit ja mattomiehet

Kuukausikokous ti 19.11. klo 18, Satakunnan aluetoimisto, Liisankatu 18, Pori. Käsitellään esille tulevat asiat. Lisäksi keskustellaan aiheesta osastomme tulevaisuus, onko sitä? Tervetuloa! Kahvitarjoilu.

Syyskokous pe 29.11. klo 18, Satakunnan aluetoimisto, Liisankatu 18, Pori. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää sopimusalavastaava Kari Koivunurmi. Osasto tarjoaa illallisen kokouksen jälkeen. Tervetuloa! Hallitus

Os. 102, Oulun maalarit ja mattomiehet

Syyskokous ke 20.11. klo 18, Oulun aluetoimisto, Rautatienkatu 40, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat.

Pikkujoulut la 7.12. klo 18, Hotelli Lasaretti, Kasarmintie 13b, Oulu. Pikkujoulut yhdessä muiden Oulun rakentajien kanssa. Jouluaateria ja elävää musiikkia. Osallistumismaksu 20 €/hlö. Syyskokoukseen osallistujille ilmainen. Ilmoittautuminen viimeistään to 28.11., Mika p. 050 413 2918. Hallitus

Os. 103, Kuopion maalarit ja mattomiehet

Syyskokous ke 27.11. klo 18, Vuorikatu 42:n kokoustilat, Kuopio. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen

tyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 104, Helsingin asfalttimiehet ja bitumieristäjät

Syyskokous la 30.11. klo 11, osaston Tiimitupa, Viides Linja 3, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitävät sopimus-alavastaavat Lauri Haikola (asfaltti) ja Kari Koivunurmi (vedeneristys). Kokouksen jälkeen siirrymme osaston tarjoamalle brunssille Ravintola Oivaan. Tervetuloa! Hallitus

Os. 113, Siilinjärvi

Pikkujoulut la 7.12. klo 18, Kylpylähotelli Rauhalahdi, Katiskaniementie 8, Kuopio. Linja-autokyyti Siilinjärven linja-autoasemalta klo 17.30. Oma vastuu jäsenille ja aveceille 20 €/hlö. Maksu suoritetaan osaston tilille. Tilinumeron saat ilmoittautuessasi. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään to 21.11., Sami Ruotsalainen p. 044 347 0400. Tekstiviesti ja WhatsApp käy, kunhan ilmoitat nimesi ja kyytitarpeen. Hallitus

Os. 115, Heinola

Syyskokous ke 27.11. klo 18, Drink Bar Bulmer, Kirkkokatu 15, Heinola. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 123, Rauma

Syyskokous ti 3.12. klo 18, Ravintola Torni, Vesitorintie 2, Rauma. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Hallitus kokoontuu klo 17. Hallitus

Os. 124 Toijala

Syyskokous pe 22.11. klo 19 Akaan keilahallilla, Hallamäentie 3, Akaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Jäsenille on varattu keilausta kokousta ennen klo 17–18. Kokouksen jälkeen ruokailua ja sauna. Tervetuloa! Hallitus

Os. 150, Forssa
Syyskokous to 28.11. klo 18.30, osaston toimisto, Hämeentie 18, Forssa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 151, Orivesi

Syyskokous la 23.11. klo 10, kahvila Hella, Aihtiantie 9, Orivesi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 154, Loviisa

Syyskokous su 24.11. klo 13, Neste Ankkurituuli Loviisa, kabinetti, Länsikaari 3, Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen tarjotaan lounas osallistujille. Hallitus

Os. 159, Savonlinna

Syyskokous to 28.11. klo 18, Savonlinnan seurahuone; Perlina Di Castello viinikellari, Kauppatori 4–6, Savonlinna. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Paikalla liiton edustaja. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 160, Kerimäki

Syyskokous ti 3.12. klo 16.30, Angus Steak & Wine ravinto, Valtakatu 33, Lappeenranta. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 173, Lappeenranta

Syyskokous ti 3.12. klo 16.30, Angus Steak & Wine ravinto, Valtakatu 33, Lappeenranta. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 178, Kokemäki/Harjavalta

Syyskokous pe 22.11. klo 18, Ali-Ketolan tilalla, Ketolantie 182, Kokemäki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 185, Toholampi

Syyskokous to 5.12. klo 18, Ritjan Keidas, Ullavantie 1, Toholampi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Jouluruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 186, Oitti

Syyskokous su 24.11. klo 12, Pihvipaikka 54, Riihimäentie 3620, Oitti. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallituksen kokous heti syyskokouksen jälkeen. Ruokatarjoilu. Puolisot mukaan ruokailuun. Hallitus

Os. 190, Lohja

Syyskokous la 14.12. klo 17, Ravintola Royal Raiders, Suurlohjankatu 4, Lohja. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Ilmoittautumiset ruokailun takia vi-

mentie 64, Kerimäki. Jäsenilleen avicin kera. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 22.11. Kari Tiainen p. 050 585 6264. Hallitus

Os. 173, Lappeenranta

Syyskokous ti 3.12. klo 16.30, Angus Steak & Wine ravinto, Valtakatu 33, Lappeenranta. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 178, Kokemäki/Harjavalta

Syyskokous pe 22.11. klo 18, Ali-Ketolan tilalla, Ketolantie 182, Kokemäki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 185, Toholampi

Syyskokous to 5.12. klo 18, Ritjan Keidas, Ullavantie 1, Toholampi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Jouluruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 186, Oitti

Syyskokous su 24.11. klo 12, Pihvipaikka 54, Riihimäentie 3620, Oitti. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallituksen kokous heti syyskokouksen jälkeen. Ruokatarjoilu. Puolisot mukaan ruokailuun. Hallitus

Os. 190, Lohja

Syyskokous la 14.12. klo 17, Ravintola Royal Raiders, Suurlohjankatu 4, Lohja. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Ilmoittautumiset ruokailun takia vi-

Tapahumat

meistään ke 4.12., Ari-Pekka Löfberg p. 040 569 7750.
Hallitus

Os. 197, Pieksämäki

Jouluruokailu. Osasto tarjoaa jäsenilleen jouluruuan su 5.12. Loma Triossa Naarajärvellä tai ma-pe 16.-20.12. Savonsolmussa. Oikein hyvää loppuvuotta ja parempaa uuttavuotta kaikille!
Hallitus

Os. 204, Laukaa

Perinteiset pikkujoulut pe 29.11. klo 18, Ravintola Rosanne, Laukaantie 22-24, Laukaa. Ilmoittautumiset viimeistään ma 25.11. p. 040 570 0248 tekstiviestillä. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 206, Juva

Syyskokous pe 22.11. klo 18, Ravintola Toivion Säräriihi, Toivontie 9, Juva. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu, jonka vuoksi ilmoittautumiset viimeistään ma 18.11., Timo p. 040 829 2755. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 212, Loimaa

Syyskokous su 24.11. klo 14, Loimaan Työväentalo, Satakunnantie 57, Loimaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 213, Nastola

Syyskokous to 21.11. klo 17, Ravintola Aromi, Mestarintie 1, Nastola. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tilanekatsauksen pitää eteläisen toiminta-alueen päällikkö Vilppu Oikarinen. Kokous alkaa ruokailulla. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 221, Naantali

Syyskokous ke 27.11. klo 18, Putki-
katu 14, Naantali. Esillä sääntöjen

määräämät asiat - toimihenkilövalinnat vuodelle 2020. Lisäksi hyväksytään osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa vahvistettujen mallisääntöjen pohjalta sekä käsitellään muut mahdolliset asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 224, Kankaanpää

Syyskokous pe 29.11. klo 17.30, Kuntoutuskeskus Kelankaari, Kelankaari 4, Kankaanpää. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Ruokailu ennen kokousta. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 236, Kangasala

Syyskokous to 28.11. klo 17, Kangasalan Tredu, Finnentie 39, Kangasala. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tilanekatsauksen pitää aluepäällikkö Jukka Lindgren. Tilaisuus alkaa ruokailulla, jonka jälkeen kokous alkaa noin klo 17.45.
Hallitus

Os. 240, Juankoski

Syyskokous pe 22.11. klo 18.30, Pohjois-Savon OP:n kerhohuone, Juankoskentie 21, Juankoskella. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Käsitellään osaston purkamisen ja liittymisen Rakennusliiton Nilsin osasto 475:een. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Pikkujouluruokailu la 7.12. klo 19, Hotelli-Ravintola Ruukin Kievari Juankoskentie 10. Ilmoittautumiset viimeistään su 24.11., Erkki p. 040 840 4641. Hallitus

Os. 244, Kurikka

Syyskokous pe 29.11. klo 18.30, osaston toimisto, Kiikkulantie 5, Kurikka. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu ja pientä purtavaa. Tervetuloa!

Pikkujoulut la 30.11. klo 19, Kurikan työväentalo, Kiikkulantie 5, Kurikka. Kuljetukset: ensimmäinen auto: Jalasjärveltä Saarnion pysäkki ja siitä suoraan Kurikkaan. Toinen auto: Nori, Teuvan ABC, Jurva entinen matkahuolto ja Viinatietä Kurikkaan. Tarjolla jouluruoka ja kahvit, jonka jälkeen karaoke. AVECilta 15 €. Mukaan mahtuu 120 henkilöä. Ilmoittautumiset viimeistään ma 25.11., Reino Tuunainen p. 040 086 2471 klo 16-20.30. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 283, Viiala

Syyskokous to 12.12. klo 18, Viialan Sampola, Vakkistentie 5, Viiala. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa joukolla mukaan!
Hallitus

Os. 295, Jokilaakso

Syyskokous la 30.11. klo 15, Ylivieskan Liikuntakeskus, uimahallin kokoustilat, Närhitie 2, Ylivieska. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 316, Jokioinen

Syyskokous to 28.11. klo 18, Jokioisten kunnanviraston kunnanhallituksen kokoushuone, Keskuskatu 29 A, Jokioinen. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 339, Ikaalinen

Syyskokous su 24.11. klo 13, St1 Sammi, Kolmostie 670, Ikaalinen. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 342, Jyväskylän kirvesmiehet

Syyskokous ke 11.12. klo 18, Finlandia Hotelli Alba, Ahlmaninkatu 4, Jy-

väskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 350, Haapavesi

Syyskokous la 7.12. klo 13, Kulttuuri-kartano Pekan Pirtti, Urheilutie 55, Haapavesi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 365, Rautavaara

Syyskokous su 15.12. klo 18, Hotelli-Ravintola Tiilikka, Kuusitie 2, Rautavaara. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 370, Lappila

Syyskokous su 24.11. klo 13, Pihvipaikka 54, Riihimäentie 3620, Oitti. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Päätetään osaston toiminnan lopettamisesta.
Hallitus

Os. 378, Orimattila

Syyskokous to 28.11. klo 18, Järjestötupa, Rantatie 2, Orimattila. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat.
Pikkujoulut la 7.12. klo 16 Humisevassa, Kurkkulantie 34, Orimattila. Ilmoittautumiset viimeistään ti 26.11. Juhani Rätty p. 040 049 2844 iltaisin. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 379, Polvijärvi

Syyskokous ma 2.12. klo 18, Ravintola Mutakatti, Yhdystie 2, Polvijärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Raken-

nusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous la 23.11. klo 9, osastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Käsitellään ja päätetään Viides linja 3:n kiinteistön myymisestä. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää Uudenmaan uusi talotekniikka-alan aluetoimitsija Timo Turpeinen. Hallitus

Os. 391, Turun putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous pe 13.12. klo 17, Turun aluetoimiston alakerta, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen sauna sekä virvokkeita. Hallitus

Os. 393, Oulun putkimiehet- ja eristäjät

Syyskokous ke 20.11. klo 17, Hotelli Lasaretti, Linna-kabinetti, Kasarmin tie 13b, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen iltapalaa Ravintola Virrassa. Syyskokoukseen osallistuville vapaaliput pikkujouluihin. Tervetuloa!
Pikkujoulut la 7.12. klo 18, Hotelli Lasaretti. Tilaisuudessa jouluruokaa, juomaa ja musiikkia/viihdettä. Oma-vastuu jäsen/avec 20 €/hlö. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 22.11. p. 040 518 8682. Maksu osaston tilille FI62 5741 3620 1263 80. Paikkoja rajoitetusti! Hallitus

Os. 395, Jyväskylän putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous ti 19.11. klo 17.30, Keski-Suomen aluetoimisto, Yrjönkatu 30, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle

2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää aluetoimitsija Ville Lamberg. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 402, Vaasan putkimiehet

Syyskokous pe 22.11. klo 18, Ravintola Olympic, saunatilat, Olympiakatu 3 B, Vaasa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Ruoka- ja juomatarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 404, Porin putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous ke 27.11. klo 18, Satakunnan aluetoimisto, Liisankatu 18, Pori. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 416, Virrat

Syyskokous to 21.11. klo 18, Työväentalo, Mäkitie 18, Virrat. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 418, Kirkkonummi

Syyskokous su 1.12. klo 15, Finnsbacka kerhohuone, Kuninkaantie 5-7, Kirkkonummi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os.425, Pudasjärvi-Taivalkoski

Syyskokous su 24.11. klo 12, Kahvila-Ravintola Kosken Toppari, Ouluntie 1, Taivalkoski. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen

pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Mukana Rakennusliiton edustaja. Tilaisuuden jälkeen ruokailu. **Pikkujoululounas.** Osasto tarjoaa jäsenille ja avocille pikkujoululounaan Taivalkoskella Hotelli Herkko (Taivalvaarantie 2) viikolla 51 (katso Taivalkosken Sanomat) tai Pudasjärvellä ABC Koillisportti (Ouluntie 74) 6.–7.12. sekä 11.12. Nimi listaan kassalla. Lisätietoja: Tuomo p. 040 747 3397 tai Taisto p. 040 546 9216, kotisivut: <https://osasto425.yhdistysavain.fi>. Hallitus

Os. 437, Huittinen

Syyskokous pe 29.11. klo 18, Ay-toimisto, Sahakatu 4, Huittinen. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 456, Petäjävesi

Syyskokous su 1.12. klo 18, Kyläseppä ST1, Karikontie 1. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 459, Vantaa

Syyskokous/jouluruokatarjoilu pe 22.11. klo 18, Puistokulma, Talkootie 4, Vantaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Ilmoittautumiset ruokatarjoilun vuoksi viimeistään ti 19.11., Toivo Kumpulainen p. 044 516 0642. Tervetuloa! Hallitus

Os. 475, Nilsia

Syyskokous la 30.11. klo 13, Mantuntalo, Mantunsuora, Nilsia. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 507, Kaavi

Syyskokous/jouluateria la 7.12. klo 14, Pitopalvelu Kuittinen, Rantatie 6, 73600 Kaavi. Esillä sääntöjen määrää-

mät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen tarjotaan jouluateria. Tervetuloa! Hallitus

Os. 522, Merikarvia

Syyskokous pe 22.11. klo 17, Paloasema, Lounasvaarantie 1, Merikarvia. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 542, Jyväskylän maansiirto

Syyskokous la 30.11. klo 14, Keski-Suomen aluetoimisto, Yrjönkatu 30, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 546, Mikkeli

Syyskokous/pikkujoulut la 30.11. Scandic Mikkeli, Mikonkatu 9, Mikkeli. Kokous alkaa klo 17. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen pikkujoulut klo 19. Ilmoittautumiset viimeistään su 24.11., Jyrki Lepistö p. 040 025 2435 tai Jyrki Tiilikainen p. 050 015 7390 Tervetuloa! Hallitus

Os. 547, Lahti

Syyskokous pe 13.12. klo 18, toimisto, Hämeenkatu 32 A, Lahti. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen pientä iltapalaa. Tervetuloa! Hallitus

Os. 548, Kymen maanrakentajat

Syyskokous su 24.11. klo 14, ABC Anjalankoski, Hallitie 2, Keltakangas. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020),

Tapaukset

vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat.

Jouluruokailu to 5.12. klo 18.30, Ravintola Neville, Salpausselänkatu 27, Kouvola. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään su 24.11., Jaska p. 040 065 5540 (tekstiviesti tai soitto).
Hallitus

Os. 557, Luumäki

Syyskokous ti 19.11. klo 18, Taavetin Lujabetonin ruokala, Teollisuustie 18, Taavetti. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 579, Kouvolan putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous pe 22.11. klo 18, Hotelli Vaakuna, Hovioikeudenkatu 2, Kouvola. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat.
Tervetuloa!
Hallitus

Os. 601, Helsingin muurarit

Syyskokous/pikkujoulut la 23.11. klo 13, Original Sokos Hotel Vantaa, Hertaksentie 2, Vantaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Ruokailu ja sauna klo 15.
Hallitus

Os. 603, Turun muurarit

Syyskokous ti 26.11. klo 18, Turun aluetuomari, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat.
Kahvitarjoilu.
Hallitus

Os. 604, Lahden muurarit

Syyskokous to 21.11. klo 17.30, Ravintola Koti, Lahden messukeskus, Salpausselänkatu 7, Lahti. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liitto-

kokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Esillä osaston purkamisen ja osaston omistaman asunto-osakkeen pois luovuttaminen. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Ruokatarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 614, Oulun muurarit

Syyskokous ma 25.11. klo 18, Oulun aluetuomari, Rautatienkatu 40, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2020), vahvistetaan osaston säännöt Rakennusliiton 24. liittokokouksessa hyväksytyjen mallisääntöjen pohjalta. Lisäksi muut esille tulevat asiat.

Jouluruokailu la 30.11. klo 13, Ravintola Perla, Lyötynkatu 7, Oulu. Osasto tarjoaa jäsenille ja avoimille joulubuffetin ruokajuomineen. Ilmoittautumiset viimeistään ma 25.11., Ilpo Kopsala p. 040 483 8623. Tervetuloa!
Hallitus

KUOLLEITA

Lehtonen Erkki Olavi

Osastomme pitkäaikainen jäsen Erkki Olavi Lehtonen kuoli 11.8.2019. Hän oli syntynyt 12.11.1931 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.9.1950. Muistoa kunnioittaen
Os. 280, Helsingin betonirautoittajat

Liikanen Taisto

Osastomme pitkäaikainen jäsen Taisto Liikanen kuoli 27.10.2019. Hän oli syntynyt 26.3.1944 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.5.1966. Muistoa kunnioittaen
Os. 393, Oulun putkimiehet ja -eristäjät

Niemi Antti Aukusti

Osastomme jäsen Antti Aukusti Niemi kuoli 20.9.2019. Hän oli syntynyt 10.3.1944 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 27.2.1985. Muistoa kunnioittaen
Os. 559, Kannus

Niemi Leo Rudolf

Osastomme pitkäaikainen jäsen Leo Rudolf Niemi kuoli 16.10.2019. Hän oli syntynyt 30.6.1924 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.9.1953. Muistoa kunnioittaen
Os. 010, Tampere

Parviainen Aarne Olavi

Osastomme pitkäaikainen jäsen Aarne Olavi Parviainen kuoli

3.11.2019. Hän oli syntynyt 23.9.1936 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.1.1988. Muistoa kunnioittaen
Os. 474, Rääkkylä

Viljamaa Matti Mauri

Osastomme pitkäaikainen jäsen Matti Mauri Viljamaa kuoli 24.9.2019. Hän oli syntynyt 19.2.1936 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.8.1964. Muistoa kunnioittaen
Os. 042, Hyvinkää

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSA OLEVAT SAARTOPÄÄTÖKSET 1.11.2019:

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alina Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Anesko Oy
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- BCA Group Oy
- Betamer Eesti Oü
- Bluescreen Oü
- Budtek Sp. o.o.
- Carinaland Oü
- Carmes Oü
- Concord Group Oü
- CNS Services Oy
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- DPNB Group Oü
- Duramek Oy
- Edinet Partner Oü
- Edmonton Oü
- EE Ranakam Oy
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Eikner Oü
- E-K Prof.com Oy
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Erante Project Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Finnish Construction Partners Oy
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalaus ja Målning Ky
- FR-Yhtiöt Oy
- Garantmeister Oü
- Goldspirite Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Hansa Meistrimehed Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talexi & Tar Oy
- Kirvesmies Oü
- Kobolt 9 Oy
- Kortek RE Oü
- KVD Systems Oü
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Lvi asentajat TK Oy
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Megabuilding Oy
- Meticon Oy
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. o.o.
- MKJ Yhtiöt Oy
- Montevista Oü
- MR Group Oy
- MTA Rakennus Oy
- MT Project Oy
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Narova Oy
- Navero Oy
- Nordic Manager Oü
- NRT Rakennus Ryhmä Oü
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü

- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Porin NRT Oy
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakennusliike Mäkelä & Arminen
- Rakennus MK Oü
- Rakennus Nordblue Oy
- Rakso Oü
- Reval Oü
- Ravent Team Oü
- Ready and Go Consulting Oy
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy
- Rislem Oy
- Roiha Oy
- Sarikas Oü
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Oü
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SDD Company Oy
- SGT Group Oü
- SIA "Alfa Home" Alfa Home Oy
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Sloor Oü
- Slovač r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Tradeva UAB
- Treeplex Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Täpsi Team Oy
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oü
- Vaasan teollisuusmaalauk Oy
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vestkran Kranutleie & Byggmontering AS
- VR Track Oy (hakusaarto)
- Winslan Oü

LOMIA

HYVINVOINTILOMAT RY:N TYÖTTÖMIEN LOMAT 2020

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan sosiaali- ja terveysministeriön ohjeita. Hyvinvointilomat ry lähettää kutsukirjeen ja laskun loman saaneille, lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Lomakohde lähettää noin kolme viikkoa ennen loman alkua lomalaiselle kirjeen, jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta.

Loma toteutetaan yhteistyössä Hyvinvointilomat ry:n kanssa sosiaali- ja terveysministeriön veikkauvoittovaroista myöntämällä avustuksella.

Lautsian lomakeskus

Lautsiankuja 20, 14700 Hauho
www.lautsia.fi

Lomakeskus sijaitsee Hauholla keskellä kauneinta Kanta-Hämäläistä luontoa. Majoitus kahden hengen huoneissa. Yhden hengen huoneesta lisämaksu 20 €/vrk. Täysihoidoloma sisältää: aamiaisen, lounaan ja päivällisen sekä yhteisen ohjelman. Omavastuu 50 €/5vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta.

Työttömien loma 25.–30.5.2020

Hakuaika 1.–30.11.2019

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/43178>

Hakulomake paperisena:

Voit ladata tulostettavan (pdf) hakulomakkeen www.hyvinvointilomat.fi tai tilata sen soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle p. 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

HYVINVOINTILOMAT RY:N LOMA TYÖIKÄISILLE 2020

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan sosiaali- ja terveysministeriön ohjeita. Hyvinvointilomat ry lähettää kutsukirjeen ja laskun loman saaneille, lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Lomakohde lähettää noin kolme viikkoa ennen loman alkua lomalaiselle kirjeen, jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta. Loma toteutetaan yhteistyössä Hyvinvointilomat ry:n kanssa sosiaali- ja terveysministeriön veikkauvoittovaroista myöntämällä avustuksella.

Lautsian lomakeskus

Lautsiankuja 20, 14700 Hauho
www.lautsia.fi

Lomakeskus sijaitsee Hauholla keskellä kauneinta Kanta-Hämäläistä luontoa. Majoitus kahden hengen huoneissa. Yhden hengen huoneesta lisämaksu 20 €/vrk. Täysihoidoloma sisältää: aamiaisen, lounaan ja päivällisen sekä yhteisen ohjelman. Omavastuu on 100 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta.

Puhtia työvuosiin 11.–16.5.2020

Hakuaika 1.–30.11.2019

Sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/43175>

Hakulomake paperisena:

Voit ladata tulostettavan (pdf) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, tai tilata sen soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle p. 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

ALUETOIMISTOT TIEDOTTAVAT

Turun toimistolla jouluateria kahvin ja joulutortun kera!

ma 16.12. klo 10–15
Uudenmaankatu 6a, Turku
Lämpimästi Tervetuloa!

JUKKA PUOTILA -SHOW KANSALLISTEATTERISSA Uudenmaan alue

Aika: la 7.12. klo 13
Paikka: Suomen Kansallisteatteri, Läntinen Teatterikuja 1, Helsinki
Lippuja rajoitettu määrä (100 kpl) Uudenmaan osastojen jäsenille puolisoineen.

Varaukset: Vilppu Oikarinen, vilppu.oikarinen@rakennusliitto.fi tai p. 050 383 5453 (tekstari tai soitto).

Rakennusliiton Uudenmaan aluejärjestö ry

Tapahtumat

LOMIA

Oulun aluejärjestön Kalajoen Hiekkasärkkäin Timantti B-lomaosake on varattavissa alueen osastojen jäsenille ajalle 1.1.–31.5.2020.

Huoneisto on 60 m² ja mitoitettu 4–6 henkilölle. Lomat ovat 3–4 vrk:n pituisia ja niiden kesto 3 vrk (pe–ma) ja 4 vrk (ma–pe). Hinta 200 €/loma.

Varauksia otetaan vastaan to 21.11. klo 9–16, Kirsti Haapasalo p. 040 705 8137. Lomat annetaan varausjärjestyksessä. Lomaa voivat hakea ne, jotka eivät ole varanneet huoneistoa vuoden 2019 varausaikana.

Mikäli olet varannut lomasi vuodelle 2019 varausajan ulkopuolella, voit tehdä varauksen ajalle 1.1.–31.5.2020.

Mahdollisen peruutuksen sattuessa laskutamme varausmaksun 35 €.

Huoneiston osoite: Kiinteistö Oy Hiekkasärkkäin Timantti B9, Matkailutie 150 C as 9, 85100 Kalajoki.

Lemmikkieläinten tuonti huoneistoon on kielletty!

Lisätietoja kohteesta osoitteessa <http://www.rantakalla.fi>.

Voit käydä 1.12. lähtien tutustumassa varaustilanteeseen Kalajoki24.fi sivustolla. Varaukset tulee kuitenkin tehdä Oulun toimiston kautta!

Kevään 2020 koulutukset

Luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen peruskurssit (3 + 2 pv)

Vantaa

20.-22.1. osa 1 & 10.-11.2. osa 2
haku päättyy 27.12.2019

Oulu

24.-26.2. osa 1 & 16.-17.3. osa 2
haku päättyy 31.1.

Jyväskylä

23.-25.3. osa 1 & 14.-15.4. osa 2
haku päättyy 28.2.

Helsinki

20.-22.4. osa 1 & 11.-12.5. osa 2
haku päättyy 27.3.

Luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen jatkokurssit (3 + 3 pv)

Turku

4.-6.5. osa 1 & 25.-27.5. osa 2
haku päättyy 10.4.

Yhteismieskoulutus (2 pv)

Vantaa 20.-21.1.
haku päättyy 27.12.2019

Oulu 24.-25.2.
haku päättyy 31.1.

Jyväskylä 23.-24.3.
haku päättyy 28.2.

Helsinki 20.-21.4.
haku päättyy 27.3.

Luottamushenkilöiden täydennyskurssi (3 pv)

Jyväskylä 12.-14.2.
haku päättyy 17.1.

Neuvottelutaidon kurssi (2 pv)

Helsinki 18.-19.5.
haku päättyy 24.4.

Esiintymistaito (2 pv)

Helsinki 12.-13.3.
haku päättyy 19.2.

Hae näille kursseille kurssihakemuksella, jonka löydät netistä rakennusliitto.fi/koulutus tai aluetoimistostasi

Lisätietoja: koulutus@rakennusliitto.fi,
020 774 3076, rakennusliitto.fi/koulutus

#RLkoulutus
Rakennusliitto

**Up Partnersin
Taitava työnhakija -verkkokurssi
Rakennusliiton jäsenille**

- Kurssin voi suorittaa ajasta ja paikasta riippumatta netin kautta.
- Verkkokurssille pääsee kirjautumaan Rakennusliiton nettisivujen kautta tai www.urapalvelut.fi/rakennusliitto/
- Kurssin suorittaminen takaa aktiivisuusehdon täyttymisen 65 päivän seurantajakson ajalta.
- Verkkokurssi on koko ajan jäsenten käytössä, koska aktiivisuuden tarkastelujaksot alkavat eri aikoina.

Syksyllä 2019 on tarjolla uusia kurssikokonaisuuksia. Kurseista saa osallistumistodistuksen, joka toimitetaan Rakennuskassaan.

Rakennusliitto ry

Siltasaarekatu 4, PL 307, 00531 Helsinki
 Vaihe: 020 774 003
 sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
 www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:
 ma-to 8.30–16.00
 pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:
 Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
 PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Työnantajatililykset 020 774 3344
Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
 Palveluaika ma–pe 9.00–15.00
Työehtoasiat 020 690 232
 Palveluaika ma–to 9.00–16.00
 pe 9.00–15.30

Poikkeavat aukioloajat löytyvät Rakennusliiton kotisivuilta. Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkko-maksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

ALUETOIMISTOT

Toimistot avoinna: avoinna vain maanantaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30
Uudenmaan toimisto avoinna: ma–to 8.30–16.30 ja pe 8.30–15.30

Toiminta-alueet:

ETELÄINEN

UUDENMAAN ALUETOIMISTO
 Siltasaarekatu 4
 00530 Helsinki

Lahten toimisto
 Hämeenkatu 32
 15140 Lahti

ITÄINEN

ITÄ-SUOMEN ALUETOIMISTO
 Kirkkokatu 1
 70100 Kuopio

Joensuun toimisto
 Torikatu 30
 80100 Joensuu

KESKI-SUOMEN ALUETOIMISTO
 Yrjönkatu 30
 40100 Jyväskylä

KYMEN ALUETOIMISTO
 Kouvolankatu 18
 45100 Kouvola

LÄNTINEN

HÄMEEN ALUETOIMISTO
Tampereen toimisto
 Kihlmaninraitti 1 D
 33100 Tampere

Hämeenlinnan toimisto
 Birger Jaarlin katu 18 B
 13100 Hämeenlinna

SATAKUNNAN ALUETOIMISTO
 Liisankatu 18
 28100 Pori

TURUN ALUETOIMISTO
 Uudenmaankatu 6 a
 20500 Turku

POHJOINEN

KAINUUN ALUETOIMISTO
 Pohjolankatu 28 A
 87100 Kajaani

LAPIN ALUETOIMISTO
Kemin toimisto
 Keskuspuistokatu 50
 94100 Kemi

Rovaniemen toimisto
 Maakuntakatu 15
 96100 Rovaniemi

OULUN ALUETOIMISTO
 Rautatienkatu 40
 90120 Oulu

POHJANMAAN ALUETOIMISTO
 Pitkätatu 43
 65100 Vaasa

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemissa, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinnet Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta.

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplikt eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor.

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

ANMÄLAN OM BEFRIELSE FRÅN MEDLEMSAVGIFT

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut)/ Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

____/____/20 - ____/____/20
 ____/____/20 - ____/____/20
 ____/____/20 - ____/____/20
 ____/____/20 - ____/____/20
 ____/____/20 - ____/____/20
 ____/____/20 - ____/____/20
 ____/____/20 - ____/____/20
 ____/____/20 - ____/____/20
 ____/____/20 - ____/____/20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)
SAIRAS / SJUK
OPISKELIJA / STUDERANDE
ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT
ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG
ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG
HOITOVAPAALLA / VÅRDLEDIG
OMAISHOITAJANA /NÄRSTÅENDEVÅRDARE
MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____ Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNEUVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)
PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)
RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGOR TILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134,70101 Kuopio.

Rakentajan eväät

Ihana, kamala aamiainen

Käsi sydämellä: lähteekö päiväsi yleensä käyntiin kupillisella sumppia? Vai haukkaatko myös jotakin ennen työvuoroa? Entä millaisella aamupalalla saa hyvää potkua päivään?

Vaikka kyse on niinkin simppeleistä asiasta kuin syömisestä heräämisen jälkeen, aamupalaa koskevia mielipiteitä ja uskomuksia riittää. Tutkijatkin kiistelevät siitä, onko aamiaisen väliin jättäminen meille oikeasti haitaksi vai ei. Käsitys hyvästä aamiaisesta vaihtelee voimakkaasti myös kulttuureittain.

Täällä meillä ravitsemus ja oikein syöminen alkaa olla jo ”uusi musta”, josta mesotaan miltei kyllästymiseen asti. Se ihmetyttää, sillä kyllähän maalaisjärjellä varustettu ihminen tajuaa kehonsa tarvitsevan energiaa myös nukutun yön jälkeen. Vai tajuaako?

Etenkin fyysisesti raskaalla rakennusalalla aamiainen tulee tarpeeseen. Jos kuulut heihin, jotka eivät saa heti herättyään mitään alas, älä kuuntele

kaikkietäviä ravintonatseja vaan syö vaikka työmatkalla tai työpaikalla ennen kuin vaihdat haalarit niskaan. Tärkeintä on haukata edes jotakin, sillä nälkä voi heikentää työpanosta ja nostaa virhearviointien riskiä.

Useiden tutkimusten valossa aamupalaa päivittäin nauttivat ihmiset ovat myös terveempiä kuin aamiaisesta laistavat. Se tuskin johtuu aamiaisen autuaaksi tekevästä vaikutuksesta sinällään, vaan ajattelen mieluummin, että kunnon aamiainen on osa fiksua ja terveellistä elämäntapaa, joka auttaa jaksamaan töissä paremmin.

Niin tai näin, ainakin itsellä aamupalan skippaaminen vaikuttaa selvästi vireys- ja äreystasoon. Jos en puoleentoista tuntiin heräämisen jälkeen saa muuta kuin kahvia, päivä lähtee

herkästi väärille urille, ja työnteko sujuu nihkeämmin. Lounaalla – etenkin seisovassa pöydässä – on sitten helppo syyllistyä ylilyönteihin.

Entä jos ei vaan ehdi?

Ajanpuute on harvoin pätevä selitys aamiaisen väliin jättämiselle. Monella meistä kyseessä on pikemminkin totutus, josta voi opetella eroon. Olen lukuisilla työpaikoillani huomannut, miten aamiaisen skippaavat joutuvat jo aamupäivällä kompensoimaan kalvavaa hiukomisen tunnetta nappamalla pullan kahviosta. Ja mikäpä siinä: tykkääväthän italialaiset, ranskalaiset ja etenkin espanjalaiset laittaa suun makeaksi heti aamusta.

Sokeri tarjoaa ihanan hetken huuman, mutta näläntunne palaa pian.

Sanna Pöyry

Varsinkin jos tähtäät painon pudottamiseen, kunnon aamiainen on tärkeä osa prosessia. Kun elimistö saa energiaa tasaisesti aamusta lähtien, verensokeri pysyy kohdillaan, etkä koe tarvetta puputtaa herkkuja pitkin päivää.

Mitä lautaselta pitäisi löytyä?

Jos iänikuinen puuro tylsistyy, vaihda myslin tai granolaan ja heitä sekaan reilu kourallinen marjoja, pähkinöitä tai siemeniä. Mikäli marjoja ei löydy omasta takaa, pakastemarjat ovat paitsi edullisia myös maukkaita, koska ne on pakastettu silloin kun maku on parhaimmillaan. Tai jos puuronkeittoon ei löydy aikaa, kokeile annospusseihin pakattua tuorepuuroa. Tosin pussikoko on sen verran pieni, että niitä tarvitsee pari, ja lisäksi leipää tai jotakin muuta. Silloin kun on kiire, nautin puuron tai leipien kanssa raejuustoa, johon sekoitan valmiiksi pailoiteltuja ananasrenkaita. Ei vie kuin pari sekuntia elämästä. Murotkin maistuvat silloin tällöin, kunhan valikoit tuotteen, joka ei sisällä tolkuttomasti piilosokeria.

Jos maksasi ei ole taipuvainen varastoimaan kolesterolia, kananmuna on hyvä avaus päivään. Proteiinien ohella siinä on vitamiineja ja tärkeitä hivenaineita. Parin munan omeletti valmistuu 20 sekunnissa; siihen fetaa, herkkusieniä ja punasipulia päälle – ja kas, jaksat paljon paremmin lounaaseen asti. Minussa taitaa olla myös sen verran brittiä, että nautin mieluusti papuja munakkaan kylkeen jo aamusta. Esimerkiksi isot cannelliniapuvat ovat herkullisia sellaisenaan: päälle vain hiukan öljyä ja suolaa! Mikä parasta, Pirkan pakkaus irtoaa eurolla.

Ja kuka muuten määrää, että aamiaisella tulisi syödä aamuun perinteisesti liitettäviä asioita? Jos on nälkä ja ulkona talvi, en epäröi aloittaa päivää nuudeliannoksella. Valmisnuudelipussista saa ravitsemamman, kun sitä jatkaa vaikkapa kananmunalla, tofulla ja kevätsipulilla. ■

#Uskallanpuhua

RAKENTAJAN lokakuisen numeron pääkirjoitus käsitteli työntekijöiden psykososiaalista kuormitusta ja sen yhteyttä työuupumukseen. Syyt tällaisen kuormittumisen taustalla ovat moninaiset, mutta työyhteisöön liittyvät ongelmat ovat hyvin keskeisessä roolissa. Näistä ongelmista tulee välittömästi mieleen työpaikkakiusaaminen, joka on valitettavasti itsellenikin tuttu ilmiö.

Toimihenkilöliitto ERTO ry teetti viime kesänä kyselyn, jonka mukaan peräti joka kolmas suomalainen on havainnut kiusaamista työpaikallaan viimeisen vuoden kuluessa. Joka kolmas! Ja nyt siis puhutaan massiivisesta joukosta aikuisia ihmisiä, jotka kaikki ovat saaneet saman peruskoulusivistyksen. Vai siitäkö se juuri johtuu? Itselleni peruskoulu-aika oli varsin kylmää kyytiä, ja välistä pitää oikein taputella itseään olalle, että miten siitä myllystä selvisi ulos näinkin täysijärkisenä! Voin lohduttautua ainoastaan sillä ajatuksella, että suuresta osasta entisiä kiusaajianikin näyttää somen perusteella kasvaneen ihan täysipäisiä aikuisia, jotka vaikuttavat elävän aivan normaalia elämää. He eivät enää vietä aikaansa keksimällä pilkkanimiä luokkatovereilleen tai blokkamalla niitä kaikista tyhmiä tyyp-

pejä hiekkalaatikon ulkopuolelle. Vai viettävätkö?

Mitä ilmeisimmin kiusaamismentaliteetti ei ole mikään keskenkasvuisten kakaroiden yksinoikeus, vaan se elää lihavasti paikoissa, joissa aikuiset käyvät tienaaamassa jokapäiväisen leipänsä. Ymmärrän kyllä: siellä missä on ihmisiä ja yhteisöjä, on väistämättäkin erilaisia näkemyksiä, ristiriitoja ja konfliktejäkin. Mutta emmekö me oikeasti osaa jättää typeriä aivopierujamme ja ilkeyttämme kotiin, kun lähdemme töihin? Itse noston hetken pystyyn, että en todellakaan pidä kaikista ihmisistä. Joidenkin kanssa kemia ei-vät vain kohtaa, mutta heidän kanssaan on silti pystyttävä elämään, töiden puolesta tai muuten. Kun toimitaan esimerkiksi työ- tai harrastusyhteisöissä, on muistettava, ettei se ole ainoastaan yhden tai kahden ihmisen show. Yhteisön muodostavat kaikki sen jäsenet. Ehkei se vasta taloon tullut **Sirpa** tai **Rane** olekaan mieleinen persoona, mutta yhtä lailla kyseessä on myös heidän työpaikkansa. En voi juuri kuvitella kohtuuttomampaa tilannetta kuin sen, ettei jokainen saa käydä rauhassa omassa työssään. On ihmisiä, joita ahdistaa mennä töihin, koska työyhteisö on rikkinäinen ja juuri heidät on laitettu siitä

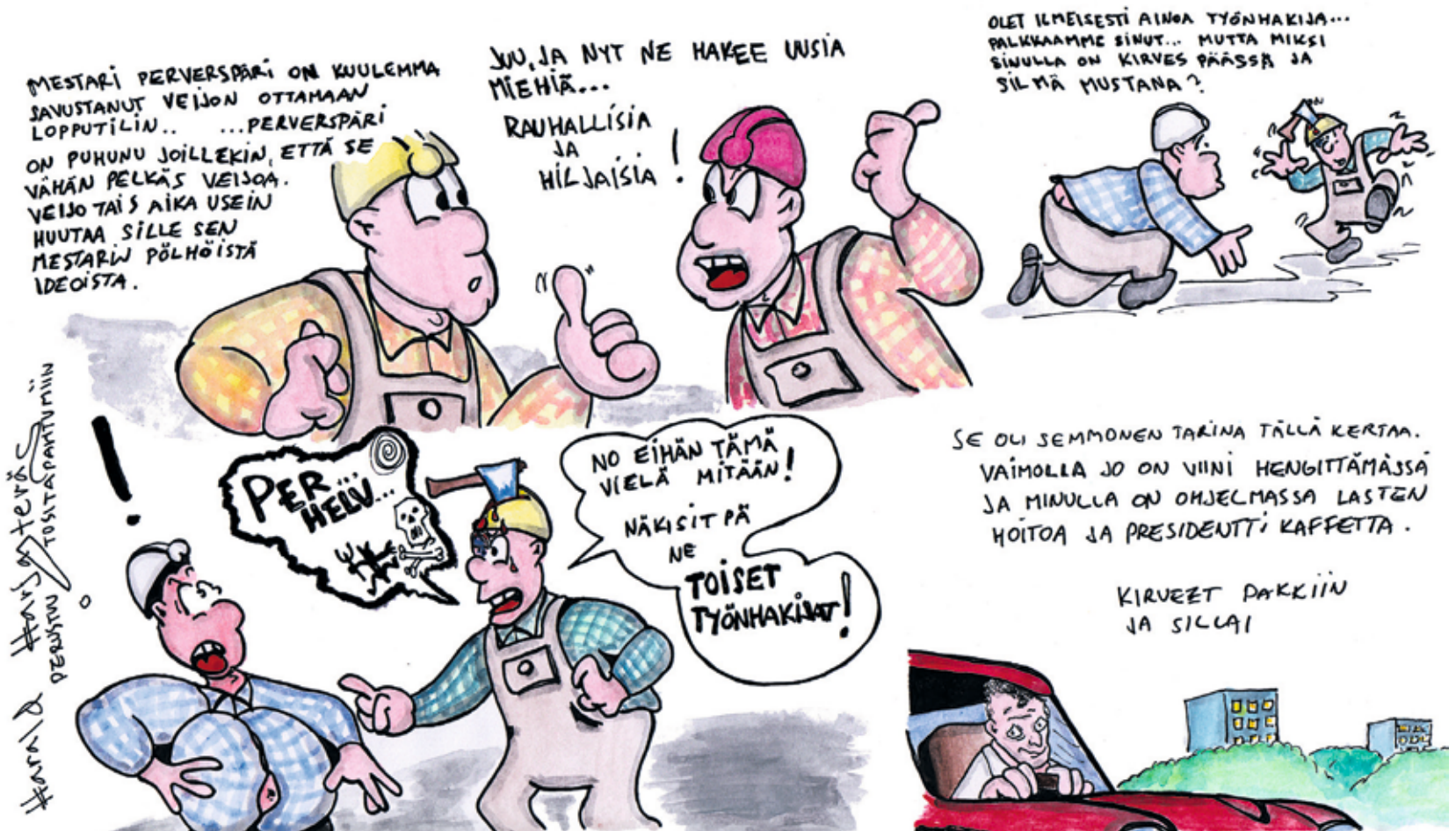
paitsioon. Ihmisiä, jotka eivät uskalla sanoa ääneen ajatuksiaan, koska pelkäävät muiden reaktiota. Ihmisiä, jotka jäävät sairauslomalle, koska eivät jaksakaan enää.

Meillä on yhteiskunta, jossa ihannoidaan työntekoa. Valloillaan olevan ideologian mukaan työssä käymätön ihminen on vähän kummallinen, laiska ja ei-toivottu. Me viettämme leijonanosan elämästämme töitä tehdessä. Onko siis kohtuullista, että niin iso joukko suomalaisista kohtaa kiusaamista paikassa, jonne heidän on pakko mennä säännöllisesti?

Sen lisäksi, että työpaikkakiusaaminen on aivan hanurista, on se myös laitonta. Työturvallisuuslainsäädäntö velvoittaa työnantajan puuttumaan epäasialliseen kohteluun työpaikalla. Haluan uskoa, että monet työyhteisön kiusaamistapaukset johtuvat väärinymmärryksistä ja kommunikaatio-ongelmista. Tällöin nämä ongelmat olisivat usein ratkaistavissa avoimmella keskustelukuluttuurilla, johon kaikki – erityisesti työnantaja – voivat esimerkillään vaikuttaa. Sitten on olemassa niitä kokovartalokakkiaisia, jotka ovat jämähtäneet ala-asteelle, jolloin naapuripulpetin oppilaan heittäminen pyyhkeumilla oli siistein juttu ikinä. Mitähän heille keksisi? ■

Mette Nissinen
Rovaniemi

BLÅKLÄDER
WORKWEAR

TALVITULEE -oletko valmis?

Kirkkaasti suosituin talvitakkimme on voittamaton vaihtoehto talveen ja vastaa ominaisuuksiltaan vaativimmankin käyttäjän odotuksiin!

NAISTEN MALLI,
TUOTE 4872.

VÄRIT:

HENGITTÄVÄ

VEDENPITÄVÄ

TUULENPITÄVÄ

TEIPATUT SAUMAT

PALJON TASKUJA

TUMMA KANGAS
HELPOSTI LIKAAN-
TUVILLA ALUEILLA

IRROTETTAVA HUPPU

HENGITTÄVÄ
VERKKOKANGAS
SELÄSSÄ JA
KAINALOISSA

JOUSTAVA
JA PEHMEÄ
PÄÄLLIKANGAS

FLEECELLÄ
VUORATUT
ETUTASKUT
VETOKET-
JUILLA

PIDENNETTY
SELKÄOSA

4870 TALVITAKKI

Lisätiedot ja lähimmän jälleenmyyjän löydät osoitteesta www.blaklader.com